

2022

DAVAMLI İNKİŞAF HESABATI

WWW.SOCAR.AZ

Mündəricat

Prezidentin müraciəti	3
Hesabat haqqında	5
Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6
Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi	7
Şirkət haqqında	10
SOCAR-ın biznes modeli	10
SOCAR-ın missiyası	11
SOCAR-ın məramı	11
SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət istiqamətləri	11
İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti	12
Xarici bazarda fəaliyyət	18
Dayanıqlı inkişafın təmin olunması	23
SOCAR-ın BMT-nin Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə töhfələri	24
Məqsədlər	24
Davamlı inkişaf məsələlərinin idarə edilməsi	25
SOCAR-ın idarəetmə strukturu	26
SOCAR-ın İdarə Heyəti	27
Hesabat dövründən sonra baş verən mühüm dəyişikliklər	27
SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının kollektiv biliyi	29
SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının və onun üzvlərinin qiymətləndirilməsi	29
SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri	30
SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi	31
SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi	34
Etik biznesin qurulması	35
Komplayns	36
Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz	37
Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi	38
İnsan haqları	39
Korporativ etika, komplayns və anti-korrupsiya üzrə təlim və məlumatlandırma	39
Davamlı inkişafın korporativ aspektləri	40
Sənaye təhlükəsizliyi və sağlamlıq	42
Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi	43
Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili	43
Digər şirkətlər ilə birgə layihələr	44
Beynəlxalq idarəetmə sistemlərinin tətbiqi	44
İşçilərin maarifləndirilməsi	46
Texniki təhlükəsizlik tədbirləri	47
Əmək şəraitinin vəziyyətinə nəzarət	47
Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	48
Bədbəxt hadisələr	48
İqlim dəyişikliyi	51
Enerji keçidi üzrə tədbirlər	52
Neft-qaz, neft-kimya əməliyyatları zamanı İEYO-nın emissiyaları	53
İqlim dəyişikliyinə təsirin azaldılması fəaliyyətləri	54
Stasionar mənbələrdə yandırma prosesində İstixana Effekti Yaradan qazların hesablanma metodikası	54
İstixana effekti yaradan qazların hesablanması	55
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə birbaşa emissiya atılmaları	58

SOCAR müəssisələrinin seqmentlər üzrə emissiya göstəriciləri	60
SOCAR-ın seqmentləri üzrə ümumi emissiya atılmaları	60
Digər xidmət sahələri üzrə atılmalar	62
SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları zamanı dolayı emissiya mənbələri	62
“SOCAR Upstream Management” MMC üzrə emissiyalar	64
Atmosferə atılan səmt qazlarının azaldılması	65
“Upstream” seqmentində sızmaların müəyyənləşdirilməsi və təmiri layihəsi	66
İşçilərlə münasibətlərin qurulması	69
SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları	70
Mütəxəssislərin cəlb olunması və işə götürülməsi	71
Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	72
Təlim və peşəkar inkişaf	74
İşçilərin peşəkar inkişaf hədəfləri	76
Səriştələrin idarə edilməsi	78
Qiymətləndirmə Mərkəzinin tətbiqi	79
İşçilərə təqdim olunan imtiyazlar	80
Şikayətlərin baxılması	80
Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək	82
İşçilərə edilən yardım və dəstək	83
Xeyriyyəçilik və sponsorluq	83
İdman, təhsil və mədəniyyət üzrə sosial layihələr	84
İşçilərin asudə vaxtının təşkili	84
Müharibə iştirakçıları və onların ailələrinə dəstək	84
SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti	85
SOCAR Enerji Türkiyə A.Ş.	86
SOCAR Energy Georgia	86
Təchizat zəncirinin idarə edilməsi	87
Təchizat zənciri dayanıqlığının təmin olunması	87
Yerli təchizatçıların dəstəklənməsi	88
Ekoloji fəaliyyət	90
Ekoloji monitorinqlər	90
Sənaye tullantıları	92
Su təsərrüfatının idarə edilməsi	96
Lay sularının idarə olunması	97
Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə və enerji səmərəliliyi	98
Biomüxtəlifliliyin qorunması	100
Çirklənmiş ərazilərin bərpa olunması və rekultivasiya işləri	101
Ekoloji maarifləndirmə və təbliğat	103
Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	103
GRI Standartlarına uyğunluq cədvəli	130
İxtisarlar	146

Prezidentin müraciəti

Hörmətli oxucular!

Məmnuniyyət hissi ilə Sizə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) on ikinci Davamlı inkişaf haqqında hesabatını təqdim edirik. Bu hesabat SOCAR-ın iqtisadi, ekoloji və sosial fəaliyyət nəticələrini özündə ehtiva etməklə, şirkətin fəaliyyət prinsiplərini və məsuliyyəti haqqında məlumatları açıqlayır.

SOCAR dünya iqtisadiyyatının sürətli transformasiyası fonunda dayanıqlı inkişaf hədəflərinə çatmaq üçün qlobal çağırışları daim diqqət mərkəzində saxlayır. Mövcud dəyər zənciri üzrə strateji məqsəd və fəaliyyətlərini uğurla həyata keçirən SOCAR Korporativ Strategiyası çərçivəsində 2035-ci ilə qədərki dövr üçün enerji təhlükəsizliyi, enerji keçidi, rəqəmsallaşma, innovasiya, səmərəlilik və optimallaşdırma kimi təməl elementlər üzrə uzunmüddətli hədəflərini və onlara çatma yollarını müəyyən edib.

Şirkətimiz ənənəvi neft-qaz əməliyyatları ilə yanaşı, bərpa olunan enerji mənbələri, habelə karbon emissiyalarının azaldılması istiqamətlərində potensial bazar imkanlarını mütəmadi olaraq araşdırır və nəzərdən keçirir. Bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafına dair bp ilə Əməkdaşlıq Müqaviləsi, "Masdar" şirkəti ilə Anlaşma Memorandumu imzalayan SOCAR bu sənədləri müəyyənləşdirdiyi vahid strategiyanın əsas tərkib hissəsi kimi dəyərləndirir.

Bərpa olunan enerji mənbələrinin davamlı inkişafı məsələləri həm ölkə daxilində, həm də xaricdə həyata keçirilən layihələrdə şirkətimiz üçün mühüm önəm daşıyır. "Petkim" neft-kimya kompleksi nəzdində fəaliyyət göstərən Külək Enerji Stansiyası bu nəhəng müəssisədə elektrik enerjisinin istehsal gücünü 22% artırmaqla yanaşı, Türkiyənin bərpa olunan enerji potensialının yüksəlməsinə, karbon emissiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına dəyərli töhfə verir.

SOCAR-ın Korporativ Strategiyasında rəqəmsallaşma prioritet istiqamətlərdən biri kimi xüsusi yer tutur. Sevindirici haldır ki, STAR Neft Emalı Zavodu (NEZ) rəqəmsal və sənaye 4.0 texnologiyaları sahələrində əldə etdiyi nailiyyətlərə görə Dünya İqtisadi Forumunun "Global Lighthouse" şəbəkəsinə daxil edilib və bu uğuru qazanan ilk neft emalı zavodu olub.

Həyata keçirilən optimallaşdırma və texnoloji transformasiya tədbirləri nəticəsində SOCAR ötən istehsalat ilində əməliyyat effektivliyini əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa nail olub. Şirkətimizin ümumi dövriyyəsi əvvəlki ilə müqayisədə 53,8%, xalis mənfəəti isə 346% artıb və

2022-ci ili SOCAR 9,4 milyard manat xalis mənfəətlə başa vurub. Müvəffəqiyyəti şərtləndirən amillər sırasında idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, biznes dayanıqlılığının gücləndirilməsi, maliyyə resurslarının daha rentabelli idarə edilməsi, rəqəmsal enerji texnologiyalarının yaratdığı əlavə dəyər, habelə innovativ və beynəlxalq təcrübələrin tətbiqi xüsusi yer tutub.

Qlobal enerji bazarlarında müşahidə edilən kəskin rəqabət mühitinə və neft-kimyə sənayesində gəlir marjalarının azalmasına baxmayaraq, Petkim və STAR NEZ-in inteqrasiyalı fəaliyyəti nəticəsində yaradılan güclü sinerji ilə STAR NEZ-də istehsal potensialından istifadə əmsalı ötən il 113%-ə yüksəlib, Petkimin ümumi dövriyyəsi isə 70,3% artıb. Bununla yanaşı, "SOCAR Karbamid" zavodunun ümumi istehsal həcmi və ixrac gəlirləri müvafiq olaraq 51,2% və 75,9% yüksəlib. Emal və neft kimya müəssisələrimizin vahid mərkəzdən idarəedilməsi əməliyyat effektivliyinin, nəticədə gəlirlərin yüksəlməsinə təsir göstərib.

SOCAR, eyni zamanda Korporativ Sosial Məsuliyyət strategiyasına uyğun olaraq əməkdaşların iş şəraitinin və sosial rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirir. Azərbaycan Neft və Qaz Sənayesi İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi ilə birgə verilmiş qərar əsasında "SOCAR-da işçilərin sosial rifahının yaxşılaşdırılması məqsədilə 2021-2025-ci illər üçün Sosial İnkişaf Proqramı" qəbul edilib. Ümumilikdə 350 bənddən ibarət olan Proqram şirkətin bütün müəssisə və təşkilatlarını əhatə etməklə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasına və sosial problemlərin həllinə istiqamətlənib.

SOCAR regionun ən böyük enerji şirkətlərindən biri kimi fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin sosial-iqtisadi inkişafına töhfə verməyə davam edir. 2022-ci ildə Türkiyə və Gürcüstanda sosial investisiyalar əsasən ətraf mühit, səhiyyə, təhsil, idman sahələri üzrə layihələrin dəstəklənməsinə yatırılıb. Qarşıdakı illərdə sosial yönümlü layihələrin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

SOCAR global iqlim dəyişikliyi üzrə probleminin aktuallığını daim diqqət mərkəzində saxlayır, ölkəmizdə iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə istiqamətində aparılan tədbirlərdə fəal iştirak edir. Şirkətimiz könüllü olaraq Dünya Bankının "2030-cu ilə qədər səmt qazının normal hasilat prosesində yandırılmasının sıfıra endirilməsi" təşəbbüsünə qoşulub və 2017-2022-ci illərdə ölkəmizdə həyata keçirilən neft-qaz layihələrində atmosfərə atılan səmt qazının azaldılması üzrə təqdirəlayiq müvəffəqiyyətlərə nail olub.

Azərbaycan dövlətinin təşəbbüsü və öncüllüyü ilə nəhəng enerji və infrastruktur layihələrinin, xüsusilə Cənub Qaz Dəhlizinin vaxtında və yüksək keyfiyyətlə reallaşdırılması region ölkələri və Avropa üçün strateji əhəmiyyət daşıyır. Belə ki, Cənub Qaz Dəhlizi həm təchizat, həm də marşrut şaxələndirilməsini təmin etməklə Avropa İttifaqı ölkələrinin enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Təbii qazın Avropa İttifaqının "Yaşıl enerji" strategiyasına verdiyi töhfəni nəzərə alaraq deyə bilərik ki, Cənub Qaz Dəhlizi hələ uzun illər Azərbaycanın və tərəfdaşlarının maraqlarına xidmət edəcəkdir.

Hesabat haqqında

GRI 102-1, GRI 102-32, GRI 102-46, GRI 102-50, GRI 102-51, GRI 102-52, GRI 102-54, GRI 102-56

SOCAR hər il olduğu kimi, bu il də sayca on ikinci Davamlı inkişaf haqqında hesabatını (bundan sonra "Hesabat") təqdim edir.

Hesabatın əsas məqsədi SOCAR-ın bütün maraqlı tərəflərinə davamlı inkişaf istiqamətində görülən işləri, əhəmiyyətli nəticələri haqqında dolğun və şəffaf məlumatı təqdim etməkdir. Belə ki, hazırkı hesabatın vasitəsilə Şirkətin iqtisadi, sosial və ekoloji sahələr üzrə fəaliyyət göstəriciləri, həmçinin korporativ idarəetmə və sosial məsuliyyət haqqında məlumatların əsas mənbəyidir.

SOCAR-ın 2022-ci il üzrə Hesabatı "Hesabatlılıq üzrə Qlobal Təşəbbüs"ün (bundan sonra "GRI") davamlı inkişaf sahəsində hesabatlar üzrə standartlarının, eyni zamanda aşağıdakı standart və təlimatların tövsiyələri nəzərə alınaraq hazırlanmışdır:

- BMT-nin Qlobal Sazişinin prinsipləri
- BMT-nin 2030 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
- SASB Standartlarının Neft və Qaz sənayesi üçün olan tövsiyələri

Davamlı inkişaf haqqında hesabatlar SOCAR-ın rəhbərliyinin nəzarəti altında hazırlanaraq təsdiq olunur. Hesabatın etibarlılığını və düzgünlüyünü təmin etmək məqsədilə, əks olunmuş məlumatlar müvafiq fəaliyyət istiqamətləri üzrə rəhbər şəxslər tərəfindən nəzərdən keçirilir.

Həmçinin, Hesabatın beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun hazırlanmasına, hesabata maraqlı tərəflər

üçün vacib olan məsələlərin daxil edilməsinə və məlumatların düzgün əks olmasına dair zəmanət vermək məqsədilə EY şirkəti tərəfindən əminlik prosedurları yerinə yetirilərək, əminlik bəyannaməsi əldə olunmuşdur (səh. 149).

SOCAR-ın əməliyyatlarının əhatə dairəsinin genişliyini və çoxşaxəli olduğunu nəzərə alaraq, Hesabat boyu açıqlanan mövzulara ardıcıl olaraq eyni yanaşmanın tətbiq olunmasına xüsusi diqqət və nəzarət ayrılır. Hər hansı səbəbdən əhəmiyyətli göstəricilərin əhatə dairəsinin ümumi Hesabatın sərhədlərindən fərqli olduğu və ya ötən illər ilə müqayisədə rəqəmlərdə əhəmiyyətli dəyişikliklərin edildiyi hallarda, həmin göstəricilər üçün müvafiq qeydlər Hesabat boyu əlavə edilmişdir.

Cari Hesabatın sərhədləri iqtisadi, sosial və ekoloji aspektlər üzrə SOCAR-ın Azərbaycanda yerləşən müəssisələri, eləcə də SOCAR Turkey Enerji A.Ş. (SOCAR Türkiyə), "SOCAR Energy Georgia", "SOCAR Energy Ukraine" və "SOCAR Energy Switzerland" üzrə əhəmiyyətli fəaliyyət göstəricilərini daxil edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, müxtəlif hesabatlılıq sərhədlərinin (əhatə olunan şirkətlərin sayı) mövcudluğuna görə hazırkı Hesabatda SOCAR Türkiyə haqqında açıqlanan məlumatlar və "SOCAR Türkiyə"nin özünün dərc etdiyi dayanıqlı inkişaf hesabatları arasında müəyyən göstəricilərdə fərqlər müşahidə oluna bilər.

Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması

GRI 102-40, GRI 102-42, GRI 102-43, GRI 102-44, GRI 102-46 GRI 102-49, GRI 103-1

Hesabatın məzmununu, o cümlədən əhəmiyyətli mövzuları müəyyənləşdirmək məqsədilə, hər il bir sıra təhlillər və araşdırmalar aparılır. Belə ki, Şirkətin maraqlı tərəfləri üçün vacib məsələlərin Hesabatda açıqlanmasını təmin etmək məqsədilə, aşağıdakı işlər aparılır:

- Qlobal tendensiyaların və qabaqcıl analogi şirkətlərin dayanıqlı inkişaf üzrə hesabatlarının təhlili;

- Müxtəlif dayanıqlılıq mövzularının idarə olunmasına Şirkətin yanaşması və mövcud daxili sistemlərinin təhlili;
- Şirkətin müxtəlif fəaliyyət sahələri üzrə cavabdeh şəxslərlə müsahibələrin keçirilməsi;
- Kütləvi informasiya vasitələrinin (bundan sonra "KİV") dərc etdiyi əsas hadisələrin təhlili.

Ətraf mühitin mühafizəsi və təbii resursların səmərəli istifadə olunması	Sosial inkişaf və rifahın artırılması
✓ İqlim dəyişikliyinə təsirlərin idarə edilməsi✓ Birbaşa və dolayı İEYO emissiyaları✓ Enerjinin səmərəli istifadəsi✓ Suyun səmərəli istifadəsi✓ Tullantıların effektiv idarə olunması✓ Biomüxtəlifliyə təsirlərin azaldılması	✓ İnsan resurslarının idarə edilməsi✓ Müxtəliflik və bərabər imkanların yaradılması✓ İşçilərin təlim və inkişafı✓ Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik✓ Korporativ sosial məsuliyyət
İqtisadi dayanıqlılıq və biznesin səmərəliliyi	Etik davranış
✓ İqtisadi göstəricilərin yaxşılaşdırılması✓ Güclü korporativ idarəetmə sisteminin qurulması✓ Yerli təchizatçıların cəlb edilməsi✓ Təchizatçıların dayanıqlılıq prinsiplərinə görə qiymətləndirilməsi✓ Yerli ictimaiyyət ilə əlaqələrin qorunması	✓ Korrupsiyaya qarşı mübarizə✓ Etik biznes təcrübələri✓ İnsan hüquqlarının qorunması✓ Vergi ödənişlərinin şəffaflığı

Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi

GRI 102-47

Cədvəl 1. Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi

Aspektin əhatə dairəsi			
Əhəmiyyətli aspektlərin siyahısı	Aspektin əhatə dairəsi	Müvafiq DİM-lər	Töhfəmiz
İqlim dəyişikliyinə təsirlərin idarə edilməsi	Şirkət Yerli əhali Dövlət Rəqiblər İnvestorlar	12, 13, 17	İEYQ inventarlaşması, enerji səmərəliliyinin artırılması, ekoloji və innovativ texnologiyaların tətbiqi, davamlı inkişafın iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə məqsədli “SOCAR: 2021-2030 - Aşağı karbonlu inkişaf strategiyası” sənədini təsdiq etmişdir.
Birbaşa və dolay İEYQ emissiyaları	Şirkət Yerli əhali Dövlət Rəqiblər İnvestorlar	9, 12, 13	Azərbaycanın dayanıqlı inkişafına töhfə vermə və mədəni yanacaqlarından asılılığını azaltmaq üçün Şirkət günəş elektrik stansiyaları inşa etmiş, həmçinin bəzi upstream müəssisələrdə məşəldə yandırılan qazı sıfıra endirmişdir.
Enerjinin səmərəli istifadəsi	Şirkət Yerli əhali İnvestorlar	7, 13	Şirkətin enerji balansında bərpa olunan enerji mənbələrinin payının və ümumi enerji səmərəliliyinin artırılmasını hədəfləyirik.
Suyun səmərəli istifadəsi	Şirkət Yerli əhali	12, 14	SOCAR bütün layihələrdə sudan səmərəli istifadə üçün innovativ yeniliklərin tətbiqinə üstünlük verir.
Tullantıların effektiv idarə olunması	Şirkət Yerli əhali Dövlət İnvestorlar	6, 12, 13	SOCAR fəaliyyəti zamanı ətraf mühit standartları və qaydalarına riayət edərək daima çirklənmənin azaldılması, tullantıların minimuma endirilməsi və təbii resurslardan səmərəli istifadəni nəzərdə saxlayır.
Biomüxtəlifliyə təsirlərin azaldılması	Şirkət Dövlət	14, 15	Ümumilikdə 2022-ci il ərzində davamlı olaraq SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları aparılan sahələrində biomüxtəlifliyin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədilə 44 tədqiqat həyata keçirilmişdir və lazımı tədbirlər görülmüşdür.
İnsan resurslarının idarə edilməsi	Şirkət Şirkət işçiləri	10, 16	İşçilərimizə qayğı strategiyamızın əsas elementlərindən biridir. Müxtəlif iş sahələrində çətin iş şəraitini nəzərə alaraq onların daim

	• Yerli əhali • Dövlət		inkışafına nəzarət edirik. Şirkətdaxili bərabərliyin, müxtəlifliyin və azad fikir ifadəsinin dayanıqlı biznes üçün vacib olduğuna inanırıq.
Müxtəliflik və bərabər imkanların yaradılması	• Şirkət • Şirkət işçiləri	5, 10	İş yerində istedadların idarə edilməsi və məşğulluq sahəsində bərabərlik və müxtəliflik prinsiplərinə sadıqlıq Şirkətimizin müvəffəqiyyətini və davamlılığını ifadə edən ən vacib elementlərdən biridir.
İşçilərin təlim və inkışafı	• Şirkət • Şirkət işçiləri • Müştərilər	4, 5, 8, 10	İş performansının və işçilərin ixtisaslarının artırılması məqsədilə bütün əməkdaşlarımıza fərdi təlim və inkışaf planlarına uyğun olaraq mövcud vəzifələrinin tələbatına əsasən bir sıra təlimlər keçirilir.
Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik	• Şirkət • Şirkət işçiləri • Yerli əhali • Dövlət • İnvestorlar	3, 12	2022-ci il ərzində SOCAR üzrə SƏTƏMM idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində - Bizi Qoruyan Qaydalar, "Hədəf Sıfır" proqramı və digər zəruri işçi sənədlər hazırlanmış və tətbiq edilmişdir.
Korporativ sosial məsuliyyət	• Şirkət • Yerli əhali • Dövlət • Rəqiblər • İnvestorlar	11, 16	SOCAR ictimai əhəmiyyətə malik sosial nəticələr əldə etmək və cəmiyyət üçün müsbət təsirlər yaratmaq məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirir və cari ildə qeyd edilən məsələlərə 214 mln AZN ¹ məbləğində pul vəsaiti ayırmışdır. Həmçinin, maraqlı tərəflərin fikirlərini öz biznes fəaliyyətinə inteqrasiya etmək üçün müxtəlif tədbirlər təşkil olunur.
İqtisadi göstəricilərin yaxşılaşdırılması	• Şirkət • Şirkət işçiləri • Yerli əhali • Dövlət • Müştərilər • Rəqiblər	8, 11	SOCAR dövlət büdcəsinin formalaşmasında əhəmiyyətli yer tutur və ölkə iqtisadiyyatının inkışafında təkanverici rol oynayır.

¹ SOCAR-ın iqtisadi göstəriciləri SOCAR Qrupu üzrə verilir və daha geniş sərhədləri əhatə edən Şirkətin 31.12.2022-ci il tarixinə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əsaslanır.

Yerli təchizatçıların cəlb edilməsi	• Şirkət • Yerli əhali • Dövlət • Rəqiblər	11, 12	SOCAR öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanda bir çox sahələrin iqtisadi inkişafına töhfə verərək tələb olunan mal, material və xidmətlərin satın alınması zamanı yerli şirkətlərə üstünlük verir. 2022-ci ildə yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitin nisbəti 38% olub.
Təchizatçıların sosial və ekoloji qiymətləndirilməsi	• Yerli əhali • Dövlət • Rəqiblər	12, 17	Şirkət hər zaman təchizatçıların SOCAR-ın işgüzar dəyər və etik standartları ilə uyğunluğunu nəzarət altında saxlayır. 2022-ci ildə SOCAR-da Pre-kvalifikasiya qiymətləndirməsinə dair Prosedur Sənədi təsdiq edilərək tətbiqinə başlanılmışdır.
Yerli ictimaiyyət ilə əlaqələrin qorunması	• Şirkət • Yerli əhali • Dövlət	16, 17	Şirkətin fəaliyyəti üzrə yaranan təsirləri operativ müəyyən etmək və effektiv idarə etmək, eyni zamanda bütün maraqlı tərəflər ilə açıq dialoqun və əməkdaşlığın qurulması Şirkətin əsas prinsiplərindən biridir.
Korrupsiyaya qarşı mübarizə	• Şirkət • Yerli əhali • Rəqiblər • İnvestorlar	10, 16	SOCAR korrupsiyanın hər bir növünə qarşı "sıfır tolerantlıq" prinsipini təsbit edən Korrupsiya ilə mübarizə siyasətini hazırlayaraq illərdir uğurla həyata keçirir.
Etik biznes təcrübələri	• Şirkət • Rəqiblər • İnvestorlar	8, 16	Artıq illərdir tətbiq olunan Biznes etikası məcəlləsinin 2022-ci il ərzində də işçilərlə kommunikasiyası davam etmişdir. Şirkətdə daxili sistem vasitəsilə işçilərə yaddaşlıq vərəqələri təqdim olunmuşdur.
İnsan hüquqlarının qorunması	• Şirkət • Yerli əhali • Dövlət • Rəqiblər • İnvestorlar	5, 10	İnsan haqlarının qorunması SOCAR üçün ənənəvi olaraq əhəmiyyətli məsələlərdən hesab edilir. İl ərzində heç bir insan haqlarının pozulması üzrə şikayət və ya insident qeydə alınmamışdır.
Vergi ödənişlərinin şəffaflığı	• Şirkət • Dövlət	10, 12	Ölkə üzrə ən iri vergi ödəyicilərindən biri olaraq Şirkət 2022-ci ildə büdcəyə 2 257 mln. AZN həcmində ödəmələr etmişdir.

Şirkət haqqında

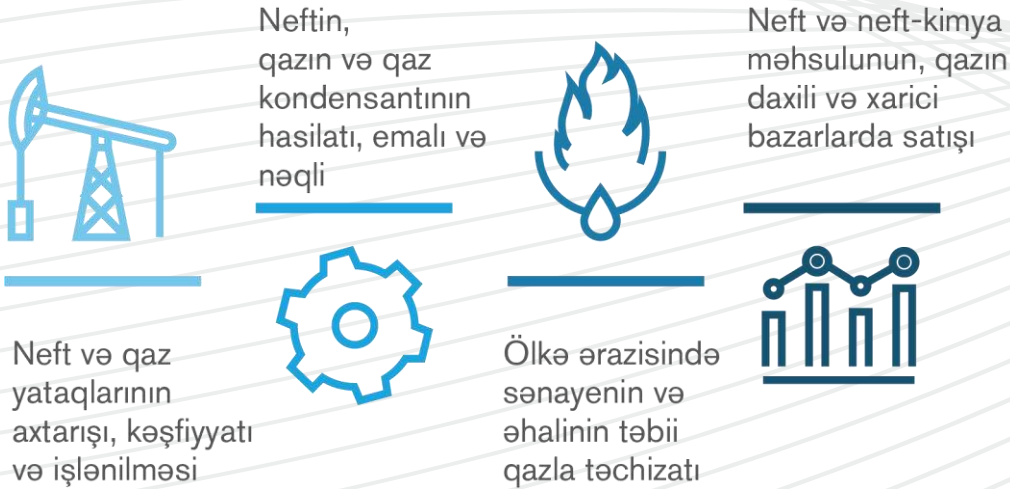
SOCAR-ın biznes modeli

GRI 102-1, GRI 102-2, GRI 102-3, GRI 102-5, GRI 102-7

SOCAR Azərbaycan Respublikasının neft-qaz hasilatını həyata keçirən ilk dövlət şirkətidir. 100% dövlət mülkiyyətində olan SOCAR müstəqil kommersiya fəaliyyətini həyata keçirərək Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji balansını təmin edir.

Şirkət öz fəaliyyətində daim istehsalat-resurs bazasının artırılması, fəaliyyət effektivliyinin təmin olunması və apardığı bütün işlərə məsuliyyətli yanaşmanı əldə rəhbər tutmuşdur. Baş ofisi Bakı şəhərində yerləşməklə SOCAR-ın fəaliyyət coğrafiyası bütün Azərbaycan Respublikasını əhatə edir. Bu fəaliyyət karbohidrogen hasilatının bütün dövrünü əhatə etməklə **kəşfiyyat, hasilat, nəqli, emal və satış** proseslərini özündə ehtiva edir. SOCAR yataqların işlənməsi və hasilat fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Xəzər dənizi akvatoriyasında və quruda yerləşən karbohidrogen yataqlarında həyata keçirir. **SOCAR-ın müxtəlif istiqamətlər üzrə fəaliyyəti 3 istehsalat birliyi, 11 zavod, 2 trest, 28 birgə müəssisə və 1 alyans vasitəsilə həyata keçirilir².**

Şəkil 1. Azərbaycan Respublikasında SOCAR-ın fəaliyyət sahələri

² SOCAR-ın nəzdində olan biznes vahidləri haqqında daha ətraflı məlumat Şirkətin korporativ veb-saytında (<https://socar.az/az/page/biznes-vahidləri>) yerləşdirilib.

SOCAR-ın Missiyası

Zəngin neft-qaz əməliyyatları təcrübəsini müasir texnologiya və səriştəliklərlə təkmilləşdirərək yerli, regional və beynəlxalq müstəvidə dayanıqlı inkişafa və enerji təhlükəsizliyinə töhfə vermək.

SOCAR-ın Məramı

Enerji keçidi, innovasiyalar və rəqəmsallaşdırma vasitəsilə əməliyyatlarını inkişaf etdirərək qabaqcıl enerji şirkəti olmaq.

SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət istiqamətləri ³

GRI 102-1, GRI 102-3, GRI 102-5, GRI 301-1

SOCAR-ın fəaliyyət istiqamətində müxtəlif sahələri əhatə edən birgə müəssisələr və əməliyyat şirkətləri əsas yer tutur.

Cədvəl 2. 2020-2022-ci illərdə SOCAR-ın Azərbaycanda təsdiq edilmiş neft və qaz ehtiyatları⁴

Ehtiyat kateqoriyaları	Neft, 10 ³ mt			Kondensat, 10 ³ mt			Qaz, 10 ⁶ m ³		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Təsdiq edilmiş və işlənmiş	68 066	56 785	61 132	4 680	6 180	7 381	50 401	68 324	61 975
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilən	61 311	56 785	59 280	4 680	6 180	4 718	46 892	68 324	52 040
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilməyən	6 755	0	1 852	0	0	2 663	3 509	0	9 935
Təsdiq edilmiş və işlənməmiş	44 284	24 711	32 791	5 786	9 359	8 457	51 049	62 779	51 751
Ümumi təsdiq edilmiş	112 350	81 496	93 923	10 466	15 539	15 838	101 450	131 103	113 726

³ SOCAR-ın fəaliyyət istiqamətləri haqqında geniş məlumat şirkətin veb saytında əks olunmuşdur: <https://socar.az/az/home>

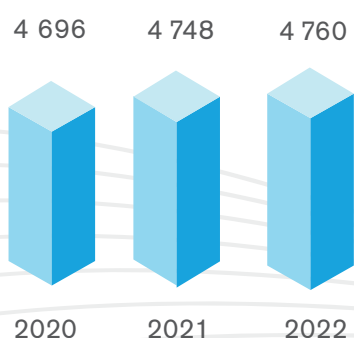
⁴ SOCAR-ın təsdiq edilmiş neft və qaz ehtiyatları 2020-ci ildə "DeGolyer & MacNaughton" şirkətinin, 2021-ci ildə isə "NETHERLAND, SEWELL & ASSOCIATES, INC.", 2022-ci ildə "DeGolyer & MacNaughton" şirkətinin apardığı tədqiqat və qiymətləndirmə hesabatına istinadən verilmişdir.

İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti

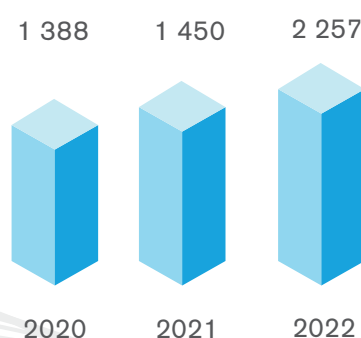
GRI 102-45, GRI 201-1

Ölkə üzrə ən iri vergi ödəyicilərindən biri olaraq SOCAR dövlət büdcəsinin formalaşmasında əhəmiyyətli yer tutur və ölkə iqtisadiyyatının inkişafında təkanverici rol oynayır. **Şirkət 2022-ci ildə büdcəyə 2 257 mln. AZN həcmində ödəmələr etmişdir.**

Şəkil 2. 2020-2022-ci illər üzrə SOCAR-ın nizamnamə kapitalı, mln. AZN

Şəkil 3. 2020-2022-ci illər ərzində SOCAR üzrə büdcə ödənişləri, mln. AZN

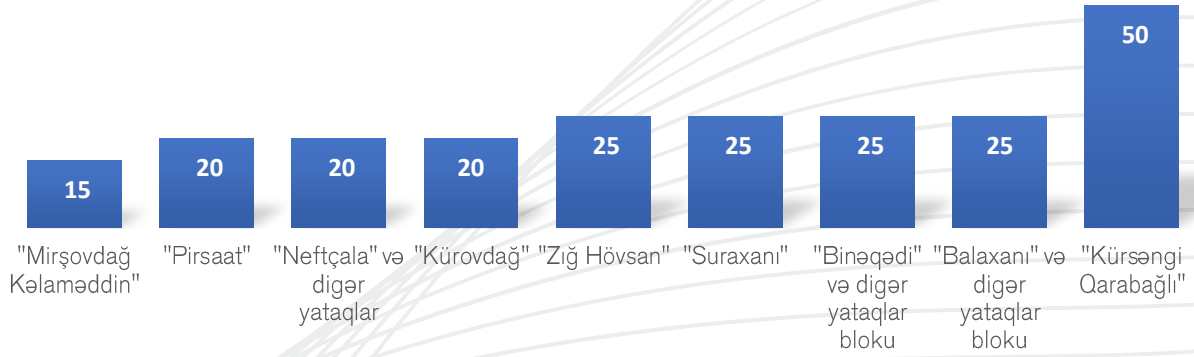

Cədvəl 3. 2020-2022-ci illər üzrə SOCAR-ın iqtisadi göstəriciləri, milyon AZN⁵

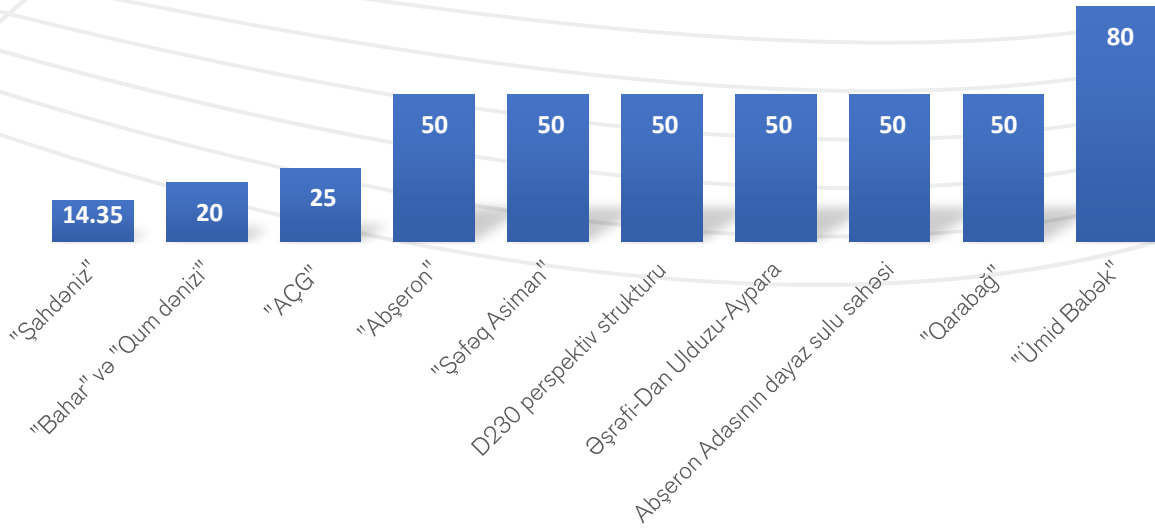
	2020	2021	2022
Gəlirlər	49 607	77 531	119 228
Satışların maya dəyəri	(44 552)	(68 689)	(104 526)
Paylaşdırma xərcləri	(1 367)	(1 708)	(3 048)
Ümumi və inzibati xərclər	(1 483)	(1 456)	(1 851)
Sair əməliyyat xərcləri	(1 930)	(1 195)	(973)
Maliyyə xərcləri	(1 187)	(1 247)	(1 537)
Digər gəlir/(xərclər)	(822)	(1 121)	2 131
İl üzrə mənfəət/(zərər)	(1 734)	2 115	9 424
İl üzrə sair məcmu gəlir/(zərər) (vergilər çıxılmaqla)	(231)	(656)	1 622
İl üzrə cəmi məcmu gəlir/(zərər)	(1 965)	1 459	11 046

⁵ SOCAR-ın iqtisadi göstəriciləri SOCAR Qrupu üzrə verilir və daha geniş sərhədləri əhatə edən Şirkətin 31.12.2022-ci il tarixinə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əsaslanır. İqtisadi göstəricilər GRI 201-1 – “Əldə edilmiş birbaşa iqtisadi dəyər və onun paylaşdırılması” standartına əsasən göstərilmişdir.

Şəkil 4. SOCAR-ın quruda yerləşən yataqlarda Hasilatın Pay Bölgüsü və Risk Xidmət sazişləri üzrə iştirak payı, %

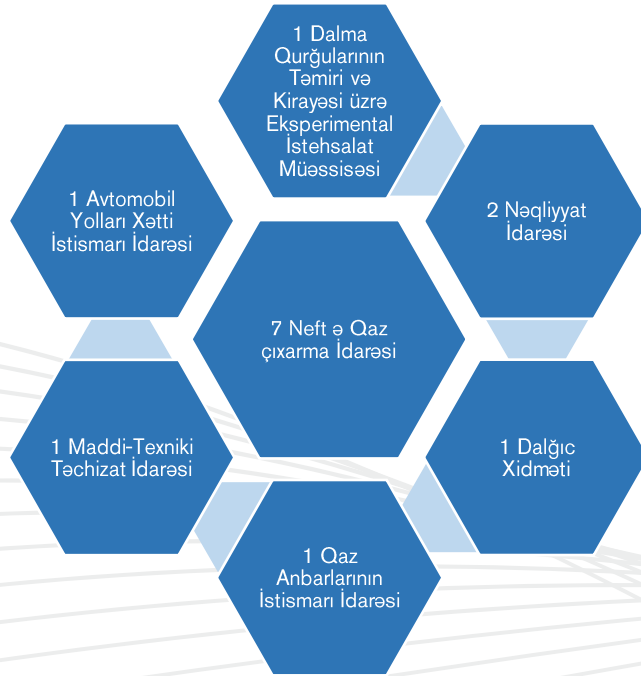

Şəkil 5. SOCAR-ın Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən yataqlarda Hasilatın Pay Bölgüsü və Risk Xidmət sazişləri üzrə iştirak payı, %

Bu ehtiyatların işlənməsini və hasilatını SOCAR-ın struktur vahidi "Azneft" İstehsalat Birliyi (İB) həyata keçirir. (Şəkil 6. "Azneft" İB-nin strukturu).

Şəkil 6. SOCAR-ın "Azneft" İstehsalat Birliyinin təşkilati strukturu

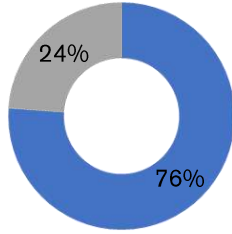
Ehtiyatların idarə olunması, işlənmə və hasilatın aparılması, yeni quyuların layihələndirilməsi, qazılması və tikintisinin həyata keçirilməsi üçün Şirkətin geniş və ixtisaslaşdırılmış qurumları mövcuddur. (Şəkil 7. "Upstream")

Şəkil 7. "Upstream"

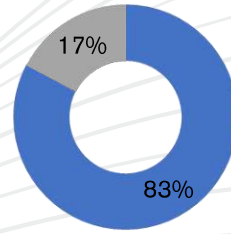
2022-ci il üzrə neft hasilatı,
min ton

■ Diger 24 861.12 ■ SOCAR 7 785.29

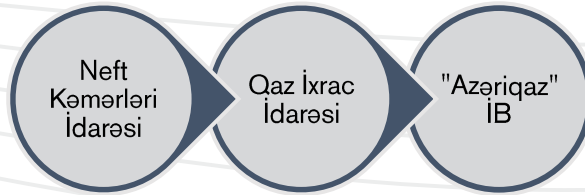
2022-ci il üzrə qaz hasilatı,
mln. m³

■ Diger 38 667.01 ■ SOCAR 8 069.96

Quru və dəniz yataqlarından hasil olunan xam neftin yığılması, hazırlanması və ötürülməsi üçün SOCAR-ın geniş şaxələndirilmiş mədənasarı və magistral neft-qaz boru kəmərləri təsərrüfatı mövcuddur (Şəkil 8. "Midstream". Neft-qaz boru kəmərləri).

Şəkil 8. "Midstream" (Neft-qaz boru kəmərləri)

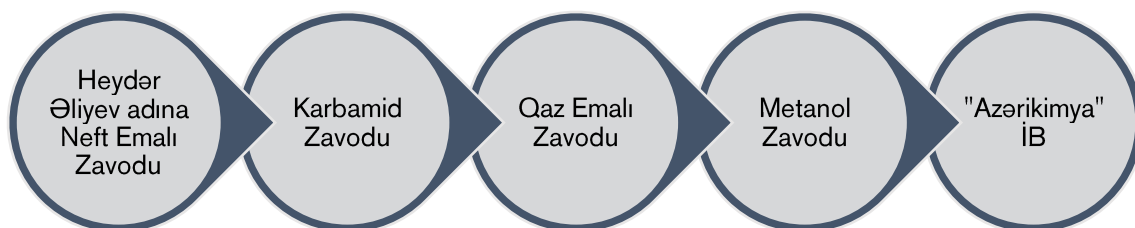
Ötürülmüş neftin və qazın həcmi

Neftin təhvili	Qazın təhvili	Satılmış qazın həcmi
7 700.1 min ton	18 371.5 mln. m ³	7 320.6 mln. m ³

Hasil olunan xam neft və qaz SOCAR-ın strukturuna daxil olan emal müəssisələrində emal olunaraq istehlakçıya çatdırılır və satışı həyata keçirilir (Şəkil 9. "Downstream". Emal).

İl ərzində SOCAR-ın Azərbaycandakı müəssisələrində istehsal olunan 2.2 milyon tondan çox neft, neft-kimya və qaz-kimya məhsulları xarici bazarlara ixrac edilib.

Şəkil 9. "Downstream" (Emal)

Cədvəl 4. 2020-2022-ci illərdə SOCAR üzrə neft-qaz emalı

Sənaye nəticələri	2020	2021	2022
Neft emalı, min ton	5 899.0	6 630.2	6 240.32
Qaz emalı, mln. m ³	3 707.5	3 602.3	3 608.53

Cədvəl 5. 2022-ci il üzrə emal müəssisələrində istehsal olunmuş məhsulların həcmi, min ton

Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	5 851
"Azərikimya" İB	563.67
Metanol Zavodu	534.5
Karbamid Zavodu	537.07

SOCAR Azərbaycan Respublikasında neft-qaz sənayesində həyata keçirilən digər layihələrdə də pay bölgüsünə malikdir. (Şəkil 10. SOCAR-ın pay bölgüsündə iştirak etdiyi layihələr).

Şəkil 10. SOCAR-ın pay bölgüsündə iştirak etdiyi layihələr

Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru kəməri	Hazırda BTC boru kəməri əsasən Azərbaycandan AÇG nefti və Şahdəniz kondensatı daşıyır. Bundan əlavə, BTC vasitəsilə Xəzərin digər regional xam neft və kondensat həcmələri (Qazaxıstan və Türkmənistan) də nəql olunur. 2022-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəməri marşrutu vasitəsilə 225.4 milyon barel neft ixrac edilmişdir.
Cənubi Qafqaz Boru kəməri	Cənubi Qafqaz Boru kəməri (CQBK) Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən Şahdəniz qaz yatağından hasil edilən qazı Gürcüstana və Türkiyəyə nəql etmək üçün inşa edilmiş qaz kəməridir. 2022-ci ildə Cənubi Qafqaz Boru kəməri vasitəsilə 20.8 milyard m ³ qaz ixrac edilib.
TANAP	TANAP Layihəsi Xəzər Dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz-2" yatağından və Xəzər Dənizinin digər sahələrindən hasil edilən təbii qazın Türkiyəyə və öz növbəsində bu ölkədən Avropaya nəql edir. 2022-ci il ərzində TANAP vasitəsilə ixrac edilən 17.0 milyard m ³ qaz həcmindən 5.7 milyard m ³ hissəsi Türkiyəyə ixrac edilib.
TAP	Trans-Adriatik Boru Kəməri Layihəsi (TAP), Yunanıstan ərazisində Yunan-Türkiyə sərhədindən başlayaraq, Trans-Anadolu Boru Kəmərinə (TANAP) birləşən, Yunanıstandan, Albaniya və Adriatik Dənizindən keçərək İtaliyada başa çatan və "Snam Rete Gas" (SRG) şəbəkəsinə birləşən təbii qaz boru kəmərinin layihələndirilməsindən, tikintisindən və istismarından ibarətdir. 2022-ci il ərzində TAP vasitəsilə Avropa bazarlarına 11.3 milyard m ³ qaz ixrac edilib.
Qərb İxrac Boru kəməri	Qərb İxrac Boru Kəməri (QİBK) Xəzərdəki neft yataqlarından xam nefti Qara dəniz sahilinə nəql edir və xam neft orada tankerlərə yüklənərək Bosfor boğazından keçməklə Avropa bazarlarına yola salınır. 2022-ci ildə Qərb İxrac Boru Kəməri marşrutu vasitəsilə 6.76 milyon barel neft ixrac edilmişdir.

Sosial məsuliyyətli şirkət olan SOCAR bilavasitə istehsalat vahidlərinin inkişafı ilə bərabər Şirkətin elm-təhsil, sosial, innovasiya və ekologiya sahələrinin də inkişafına əhəmiyyətli diqqət ayırır. (Şəkil 11. Digər köməkçi xidmətlər)

Şəkil 11. Digər köməkçi xidmətlər

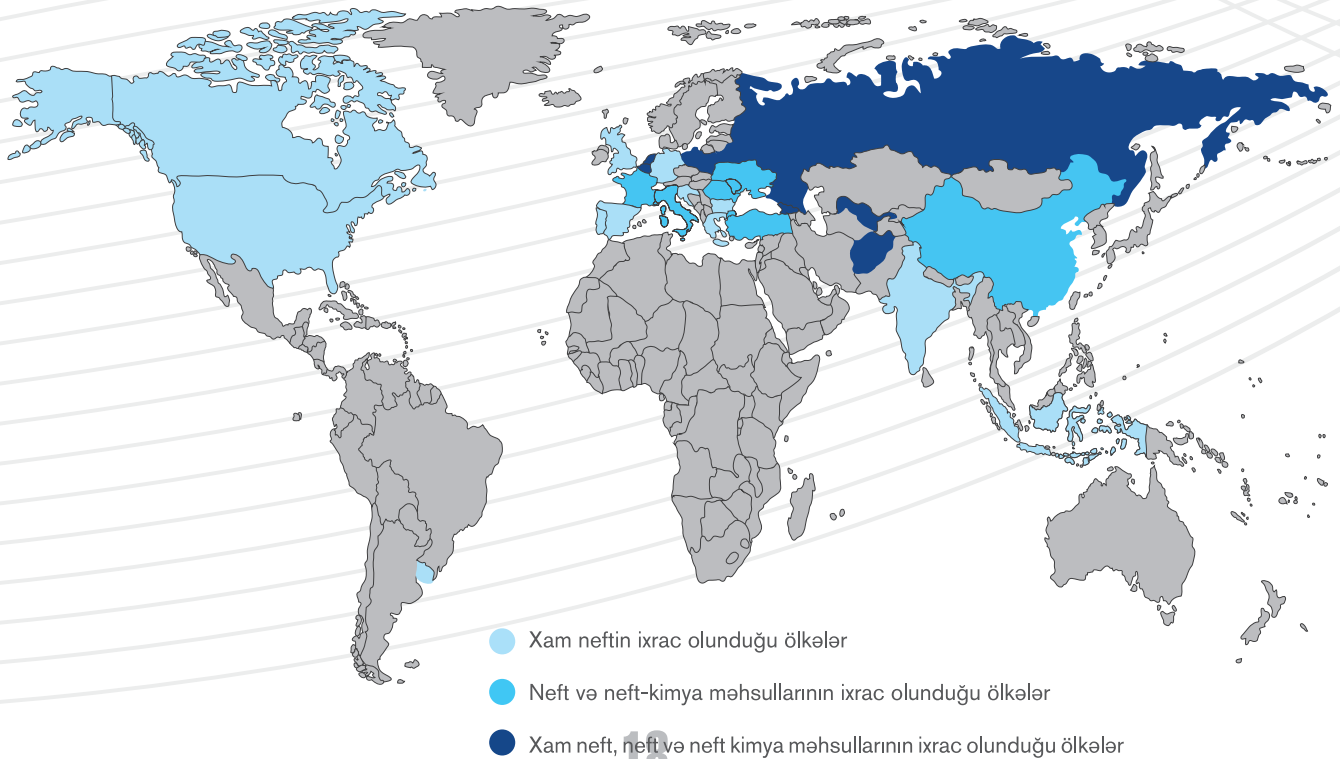
Elm-təhsil	Sosial
Bakı Ali Neft Məktəbi	Sosial inkişaf idarəsi
TTSİ	
Innovasiya	Ekologiya
“Neftqazəlmitedqiqatlayihə” institutu	Ekol

Xarici bazarda fəaliyyət

GRI 102-4, GRI 102-6, GRI 102-12

SOCAR yerli iri neft şirkəti olmaqla bərabər son illər aparılan işlər və investisiyalar nəticəsində beynəlxalq şirkətə çevrilmişdir. Şirkətin Azərbaycan hüdudlarından kənar fəaliyyəti əsasən neft-qazın ötürülməsi, emal, neft və yanacaq-sürtgü materiallarının satış fəaliyyətlərindən ibarətdir. (Şəkil 12. Xarici fəaliyyət coğrafiyası)

Şəkil 12. SOCAR-ın xarici fəaliyyət coğrafiyası

SOCAR Energy Ukraine

“SOCAR Energy Ukraine” şirkəti 2008-ci ildə yaradılıb. Şirkətin əsas fəaliyyəti neft məhsullarının topdan və pərakəndə, təbii qazın və aviasiya yanacağıının topdan satışını həyata keçirməkdən ibarətdir. Şirkətə fəaliyyətə başladığı dövrdən etibarən SOCAR tərəfindən ümumilikdə 294.2 milyon ABŞ dollarına qədər sərmayə yatırılıb.

31 dekabr 2022 tarixinə şirkətin Ukraynanın 11 vilayətində 58 müasir yanacaq doldurma kompleksi fəaliyyət göstərir.

“SOCAR Energy Ukraine” şirkəti kiçik və orta ölçülü gəmilərin yanacaq təminatı üçün Kiyevdə və Odessada 2 üzən yanacaq doldurma məntəqəsini də işə salıb.

SOCAR Energy Georgia

“SOCAR Energy Georgia” MMC Gürcüstan bazarında neft və qaz məhsullarının idxalı, topdan və pərakəndə satışı, habelə təbii qazın paylanması məqsədilə 2006-cı ildə təsis edilməklə SOCAR tərəfindən xarici ölkədə açılmış ilk şirkət və “Forbes” jurnalına görə, Gürcüstanda ən iri şirkətlərdən biridir. Şirkət dost ölkədə ən iri sərmayəçi və vergi ödəyən şirkətlərdən biri kimi öz fəaliyyəti ərzində Gürcüstan iqtisadiyyatına 720.9 milyon ABŞ dolları məbləğində sərmayə qoymuş və dövlət büdcəsinə 1.881 milyard ABŞ dolları məbləğində vergi ödəmişdir. Şirkətdə 4 900 nəfərdən çox işçi çalışır.

Topdan və pərakəndə fəaliyyəti ilə yanaşı, “SOCAR Energy Georgia” tərəfindən yanacaq doldurma məntəqələrinin (YDM) inşası və istismarı, neft məhsulları

terminalları və nəqliyyat vasitələri ilə təchizat, idxal əməliyyatlarının həyata keçirilməsi kimi funksiyalar da yerinə yetirilir. Sadalanan fəaliyyət növlərini həyata keçirmək üçün “SOCAR Georgia Gas”, “SOCAR Georgia Petroleum” və “SOCAR Georgia Security” kimi hüquqi cəhətdən tam olaraq “SOCAR Energy Georgia” məxsus olan törəmə şirkətlər yaradılmışdır. YDM-lərin inşası və istismarı məqsədilə “SOCAR Georgia Petroleum” şirkəti 2006-cı ildə təsis edilib. 2010-cu ilin sonu üçün şirkətə məxsus YDM-lərin sayı artıq 60-a çatdırılıb. 01.01.2023-cü il tarixinə, Gürcüstanda “SOCAR” brendi altında 107 YDM müştərilərə yüksək səviyyəli xidmət göstərir. 2007-2022-ci illər ərzində şirkət tərəfindən Azərbaycan Respublikasından Gürcüstan bazarına 4 444 715 ton müxtəlif növ neft məhsulları gətirilmişdir. 2022-ci il üzrə bu göstərici 91 643 ton təşkil edir.

“SOCAR Georgia Petroleum” 13 xidmət mərkəzi və 4 neft məhsulları terminalına malikdir. YDM-də mayeləşdirilmiş təbii qaz (LPG), sıxılmış təbii qaz (CNG), dizel yanacağı və müxtəlif oktanlı yüksək keyfiyyətli benzin satılır. Şirkətə məxsus YDM-də satılan Dizel və Benzin yanacaq növləri Avropa ölkələrindən idxal olunur və tam olaraq AVRO-5 standartlarının tələblərinə uyğundur. Müştərilər YDM-də “Way Mart” marketlər şəbəkəsindən, “Energy Card” bonus kartlarından, müxtəlif asanlaşdırılmış sərfəli müasir satış üsullarından, mobil telefon və ya digər qadjetlərdən istifadə edə bilərlər. Gürcüstanda ilk dəfə olaraq ölkənin əsas yollarında və Tbilisi şəhərində elektrik enerjisi ilə işləyən avtomobillərin sahibləri işə maşınlarını elektrik enerjisi ilə təmin edən aparatlardan yararlanırlar.

2021-ci ildə bir YDM-də maksimum gücü illik 39.6 kVt, 2022-ci ildə işə gücü 28 kVt

olan günəş panelləri stansiyası quraşdırılaraq istismara verilmişdir. Hər iki stansiyada istehsal olunan 51 min kilovatt-saat elektrik enerjisi müəssisənin daxili tələbatı üçün istifadə edilmişdir. Hal hazırda şirkətin 4 obyektində analoji olaraq, illik gücü 1.7 meqavat təşkil edəcək stansiyaların qurulması üzrə layihələndirmə işləri aparılır.

Digər törəmə şirkət olan “SOCAR Georgia Gas” ölkədə təbii qazın idxalı, pərakəndə və topdan satışı, paylanması və eləcə də, qaz boru kəmərlərinin tikintisi və reabilitasiyası məqsədilə 2007-ci ildə yaradılıb. 2008-ci ildə Gürcüstanda qazlaşdırma səviyyəsi 46% olubsa, “SOCAR Georgia Gas”ın və Gürcüstan hökumətinin birgə fəaliyyəti nəticəsində 2024-ci ilin sonu üçün ölkənin qazlaşdırılmasının 88%-ə çatdırılması gözlənilir. Aparılan işlər nəticəsində 2009-cu ildə sayı 71 min olan abonentlərin miqdarı 01.01.2023-ci il tarixinə 831 minə çatdırılıb. 2007-2022-ci illər ərzində şirkət tərəfindən 11 min km-ə qədər qazpaylayıcı xətlər çəkilib.

SOCAR Türkiyə

SOCAR, Türkiyədəki fəaliyyətinə 2008-ci ildə “Petkim” neft-kimya kompleksinin özəlləşdirilməsi nəticəsində 51%-lə ən böyük səhmdar olaraq başlamışdır. Hal-hazırda SOCAR-ın Türkiyə iqtisadiyyatına qoyduğu investisiyanın ümumi dəyəri 18 milyard ABŞ dollarından artıqdır. “SOCAR Türkiyə”nin portfelinə “Petkim”, “TANAP”, “STAR” Neft Emalı Zavodu (NEZ), “SOCAR Terminal”, “Petkim” KES (Külək Elektrik Stansiyası), “Bursagaz”, “Kayserigaz”, “Enervis”, “SOCAR Enerji Ticaret”, “Millenicom”, “SOCAR Petrol

Ticaret” və “SOCAR Depolama” kimi şirkətlər daxildir.

SOCAR Türkiyə Əliağa yarımadasında yerləşən bütün törəmə müəssisələrini əhatə edən ərazisi üçün Türkiyədə “Xüsusi Sənaye Zonası” adını alan ilk şirkətdir.

SOCAR, Türkiyənin ən böyük birbaşa xarici investoru və ən böyük inteqrasiya olunmuş sənaye holdinqidir. “SOCAR Türkiyə”nin birbaşa işçilərinin sayı təqribən 5 300 nəfərdir. Subpodratçılar ilə birlikdə yaradılan məşğulluq sayı isə 11 min nəfərdən artıqdır.

“Petkim” neft-kimya kompleksi

2008-ci ildən etibarən “Petkim”ə hər il təxminən 100 milyon ABŞ dolları dəyərində investisiya qoyulmuşdur. Bu investisiyalar “Petkim”in daxili imkanları hesabına təmin edilmiş, hal-hazırda qoyulan əlavə investisiyaların ümumi məbləği 1.6 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. “Petkim”, Türkiyə daxilində ən yüksək səviyyəli sənaye müəssisələri və ixracat liderləri arasındadır.

“Petkim”in 15 əsas və 6 köməkçi istehsal müəssisəsində ümumilikdə 60-a yaxın müxtəlif növ məhsul istehsal olunmaqdadır. Bu məhsullar ölkə daxilində demək olar ki, bütün sənaye sahələrində 1 500-dən çox müştəri tərəfindən istifadə olunur. Eyni zamanda, “Petkim” ölkə xaricində də 350-dən çox müştəri portfelinə malikdir. “Petkim” tərəfindən 2022-ci ildə 78 ölkəyə ixracat həyata keçirilmişdir. Zavodun illik istehsal həcmi 3.6 milyon tondur. Hal-hazırda istehsal gücünün artırılması məqsədi ilə zavodların yenilənməsi üzrə işlər davam etdirilir və yeni avadanlıqlar qurulur. “Petkim” yarımadasındakı layihələrin həyata keçirilməsini asanlaşdırmaq məqsədilə

Türkiyə dövləti tərəfindən “Petkim” ərazisinə “Özəl Təhlükəsizlik Sahəsi” və “Özəl Layihə Sahəsi” statusları verilmişdir. Dünyada Sənaye 4.0 texnologiyalarını istehsalatda ən səmərəli tətbiq edən müəssisələrin qəbul edildiyi Dünya İqtisadi Forumunun (WEF) “Global Lighthouse Network”una 2020-ci ildə Türkiyədən seçilən yeganə şirkət olan “Petkim”, Egey regionu İxracatçılar Birliyinin 2022-ci ilin yekunlarına əsasən bütün sektorların qiymətləndirildiyi “İxracatın Liderləri” siyahısında da birinci olmuşdur. 2022-ci ildə ixracatda güclü mövqeyini qoruyan və 1 449 milyon ABŞ dolları məbləğində ixrac gəliri əldə edən Petkim, Egey İxracatçılar Birliklərinin (EİB) açıqladığı ənənəvi “İxracatın Ulduzları” siyahısında da bütün sektorlarda birinci yeri tutaraq, kimya sənayesinin “İxracat Çempionu” adına layiq görülmüşdür.

“Petkim” 2022-ci ilin sonunda 347.8 mln. ABŞ dolları (6.5 milyard TL) ilə 58 illik tarixinin xalis mənfəət rekordunu qırmışdır. “Petkim” 2022-ci il üzrə satışlarını 2021-ci ilə müqayisədə 70% artıraraq 2 622 mln. ABŞ dollarına (49 milyard TL), pul vəsaitlərini isə 696 mln. ABŞ dollarına (13 milyard TL) yüksəltmişdir. “Petkim” 2022-ci ildə TİM-in (Türkiyə İxracatçılar Məclisinin) ilk 1 000 ixracatçı siyahısında 22-ci sırada yer almışdır. “Dəyər Mənim Transformasiya Proqramı” çərçivəsində layihə təkliflərinin həyata keçirilməsi ilə, 2022-ci ildə “Petkim”də 55 layihə sayəsində 97 mln. ABŞ dolları məbləğində əlavə dəyər yaradılmışdır.

“STAR” Neft Emalı Zavodu

SOCAR-ın Türkiyənin İzmir şəhərinin Əliağa rayonunda, “Petkim” neft-kimya

kompleksinin ərazisində inşa etdiyi “STAR” Neft Emalı Zavodu (NEZ) Türkiyədə emal edilmiş neft məhsullarına olan tələbatın təxminən 25 faizini ödəməkdədir. Türkiyənin ilk və yeganə inteqrasiya olunmuş neft-kimya istehsalçısı olan “Petkim”in xammal ehtiyacının isə demək olar ki, hamısı “STAR” NEZ-də istehsal edilən illik nafta miqdarı ilə qarşılanmaqdadır.

“STAR” NEZ Türkiyənin real sektor tarixinin ən böyük və ən uzunmüddətli layihə maliyyələşdirmə krediti sazişini imzalamışdır. Zavod Avropa, Yaxın Şərq və Afrika regionunda reallaşdırılan ən böyük neft emalı zavodu layihələrindən biridir. Layihənin 6.7 milyard ABŞ dolları dəyərindəki investisiyasının 3.3 milyard ABŞ dolları dəyərində olan hissəsi layihə maliyyələşdirməsi krediti hesabına ödənilmişdir.

Türkiyədə real sektorun tək nöqtəyə həyata keçirdiyi ən böyük investisiya olaraq neft emalı və neft-kimya inteqrasiyasını reallaşdıran “STAR” NEZ, Türkiyənin ilk Strateji İntestisiya Təşviq Sertifikatına malikdir.

“STAR” NEZ-in tikintisinin ən intensiv dövründə, 14 ölkədən 3 000-dən çox mühəndis də daxil olmaqla ümumi məşğulluq sayı 19 500-ə çatmışdır. Hazırda NEZ-də təxminən 1 129 nəfər daimi məşğulluq ilə təmin edilir.

İllik təqribən 11.5 milyon ton xam neft emalı həcminə sahib olan “STAR” NEZ-də dizel və nafta, eləcə də Türkiyənin cari kəsinin əhəmiyyətli komponentlərindən olan təyyarə yanacağı və “LPG” kimi neft məhsulları da istehsal olunur. 2022-ci ildə “STAR” NEZ-in hasilat həcmi orta hesabla ilə 113.1% təşkil etmişdir. “STAR” NEZ hər il xam neft və məhsul qiymətlərindən də asılı olaraq, Türkiyədəki

cari kəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına töhfə verir.

Dünyada Sənaye 4.0 texnologiyalarını istehsalatda ən səmərəli tətbiq edən müəssisələrin qəbul edildiyi Dünya İqtisadi Forumunun (WEF) "Global Lighthouse Network"una 2021-ci ildə Türkiyədən seçilən yeganə şirkət olan "STAR" NEZ, eyni zamanda dünyada bu platformada yer alan ilk neft emalı zavodudur. "Dəyər Mənim Transformasiya Proqramı" çərçivəsində layihə təkliflərinin həyata keçirilməsi ilə, 2022-ci ildə "STAR" NEZ-də 65 layihə sayəsində 660 mln. ABŞ dolları məbləğində əlavə dəyər yaradılmışdır (Layihəyə start verilən gündən bu günə qədər isə ümumilikdə 970 mln. ABŞ dolları məbləğində əlavə dəyər yaradılmışdır).

"SOCAR Türkiyə"nin Təbii Qaz Biznes Vahidi

"SOCAR Türkiyə"nin Təbii Qaz Biznes Vahidi, 17 iyun 2019-cu il tarixində Almanyanın EWE şirkətinin Türkiyədəki törəmə müəssisələrinin alınması ilə fəaliyyətə başlamışdır. Satınalmadan sonra, təbii qaz paylama şirkətləri olan "Bursagaz" və "Kayserigaz"ın 80%-i, qaz və enerji topdan satış və ticarət şirkəti olan "Enervis"(hal-hazırda "SOCAR Enerji Ticaret A.Ş.") , ilə telekommunikasiya xidməti göstərən "Millenicom"un 100%-i SOCAR Türkiyə portfelinə daxil olmuşdur. Türkiyədə alternativ telekommunikasiya sektoru və enerji səmərəliliyi üzrə qabaqcıl şirkətlərdən olan "Millenicom" və "Enervis" öz biznes əməliyyatlarını "SOCAR

Türkiyə"nin Təbii Qaz Biznes Vahidi vasitəsilə davam etdirir.

SOCAR Energy Switzerland

1 iyul 2012-ci ildə SOCAR "ExxonMobil"ın "Esso Schweiz GmbH"dəki bütün səhmlərini və bununla da, İsveçrədəki "Esso" yanacaq doldurma məntəqələri şəbəkəsini əldə etmişdir. Bu gün SOCAR birinci dərəcəli və yüksək keyfiyyətli məhsul və xidmətlərin tərəfdarıdır və İsveçrənin pərakəndə satış və enerji bazarında yeni standartlar müəyyən edir. Şirkət 2022-ci ilin sonuna qədər İsveçrədəki yanacaq doldurma məntəqələrinin sayını 200-ə çatdırıb.

"SOCAR Energy Switzerland" yaşıl hidrogen istehsalı zavodunun tikintisi layihəsi çərçivəsində "Alpiq", "EW Hofe" və "SOCAR Energy Switzerland" konsorsiumu Freinbax bələdiyyəsində gücü 10 MVt-a qədər olan elektroliz zavodu inşa edəcək. Planlaşdırma prosesi son mərhələdədir və alınmış icazəyə əsasən tikinti 2024-cü ildə başlanacaq. Tam genişləndirildikdən sonra zavodun ildə 1-1.2 min tona qədər yaşıl hidrogen istehsal etməsi planlaşdırılır. Belə ki, hasil edilən hidrogen boru kəməri ilə Fuksberq şossesində yerləşən stansiya daşınacaq. Burada hər iki istiqamətdə SOCAR-ın hidrogen yanacaq doldurma stansiyaları quraşdırılacaq.

Bundan əlavə, SOCAR 2023-cü ilin iyun ayında Bern yaxınlığında ilk İsveçrə avtomobil yolu hidrogen pərakəndə satış stansiyasını açır. Burada gündə 30-a qədər yük maşını doldurula bilər.

Dayanıqlı inkişafın təmin olunması

GRI 102-02, GRI 102-11

Azərbaycan Respublikasının ən iri vergi ödəyicisi, ən böyük işə gətürən və ən strateji mövqə tutan şirkətlərindən biri olan SOCAR dayanıqlılıq mövzusunə və davamlı inkişafına mühüm önəm verir.

Bu səbəbdən davamlı inkişafı ilə bağlı bəzi məqsədlər Dövlət Neft Şirkətinin korporativ strategiyasının tərkib hissəsi olmuşdur. Burada Şirkətin neft-qaz hasilatının resurs bazasının, emal güclərinin artırılması, təhlükəsiz sənaye istehsalının təmin olunması, fəaliyyət coğrafiyasından asılı olmayaraq sosial, ekoloji və iqtisadi dəyərlərin yaradılması məqsədi qoyulmuşdur. Bu strategiyanın icrası milli dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə və BMT tərəfindən qəbul edilmiş Dayanıqlı İnkişaf üzrə Qlobal Məqsədlərə əsaslanır (Şəkil 13. Dayanıqlı yanaşma):

Şəkil 13. *Dayanıqlı yanaşma*

- İqtisadi artım-resursların effektiv idarə olunması, istehsalatın effektiv idarə olunması, risklərin idarə olunması, innovasiya və rəqəmsallaşma.
- Sosial inkişaf-sağlamlıq və səhiyyə, insan dəyərlərinə hörmət, təhsil və səriştəliliyin artırılması, layiqli iş və əməkhaqqı.
- Ekoloji məsuliyyət-ekoloji norma və qaydalara riayət olunması, tullantıların azaldılması və idarə olunması, mövcud və yeni texnologiyaların tətbiqində ekoloji aspektin əsas yer tutması.

Burada Şirkət fəaliyyətinin qeyri-maliyyə aspektlərinin onun kommersiya fəaliyyəti ilə vəhdət təşkil etməsi planı nəzərdə tutulmuşdur. Bu strateji planın icrası Şirkətin mövcud resurslarının düzgün idarə edilməsi, sosial təminatların yaradılması, ekoloji və digər qanunvericilik tələblərinin yerinə yetirilməsinə gətirib çıxaracaq. Bununla da, Dövlət Neft Şirkətinin strategiyası Şirkətin maraqlarını nəzərə alaraq davamlı inkişaf konsepsiyasının Şirkət fəaliyyətində köklü yer almasını təmin edəcək.

SOCAR-ın BMT-nin Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə töhfələri

GRI 2-24

Davamlı inkişaf prinsip və məqsədləri Dövlət Neft Şirkətinin strategiyasının ayrılmaz hissəsi olmaqla onun ətraf mühitin qorunması, istehsalat işçiləri, məhsul və xidmətlərinə qarşı məsuliyyətlərini müəyyən edir. Bu məsuliyyətlər Azərbaycan Respublikasının resurslarının qorunması, sosial iqtisadi inkişaf və aşağı karbon cəmiyyətinin qurulmasına qulluq edir.

BMT DİM	Korporativ DİM
İqlim dəyişikliyi ilə mübarizə	Tullantıların və İEYQ-nın azaldılması ilə bağlı müvafiq tədbirlərin keçirilməsi
Səhiyyə və rifah	Şirkət əməkdaşlarının könüllü tibbi sığorta ilə təmin olunması, Şirkətin iri istehsalat obyektləri, dəniz istehsalat sahələri və platformalarında stasionar ambulator və feldşer məntəqələri, profilaktik sanatoriya müalicəsinin təşkili
Keyfiyyətli təhsil	Ali Neft Məktəbi, Təlim Tədris Sertifikatlaşdırma İdarəsi, SOCAR təqaüd proqramı
Sərfəli və təmiz enerji	Qaz istehsalatının stabil saxlanması və artırılması, avtomobil sürtgü, yanacaq istehsalı və enerji effektivliyinin artırılması
Layihəli əmək və iqtisadi artım	Təhlükəsiz və sanitariya normalara cavab verən layihəli əmək şəraiti, yüksək əməkhaqqı, Azərbaycan Respublikasını tam əhatə edən fəaliyyət sahələrində layihəli iş verən və infrastrukturun yaradılması, yerli podratçıların dəstəklənməsi
Yoxsulluğa son	Layihəli əməkhaqqı, təqaüdə çıxmış sabiq və istehsalat qəzalarında xəsarət alan işçilərə ömürlük müavinətlərin verilməsi və sığortalanması, mövsümi işçilərin cəlb olunması
Dəniz ekosisteminin mühafizəsi	Neft-qaz əməliyyatlarının aparıldığı ərazilərin bioloji müxtəlifliyini, o cümlədən dəniz ekosisteminin qorunmasını təmin etmək məqsədi ilə potensial mənfi təsirin qarşısını alan qabaqalayıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi.
Torpaq ekosisteminin mühafizəsi	Neft-qaz əməliyyatlarının aparıldığı ərazilərdə bioloji müxtəlifliyə və torpaq ekosisteminə mənfi təsirin azadılması.

Məqsədlər

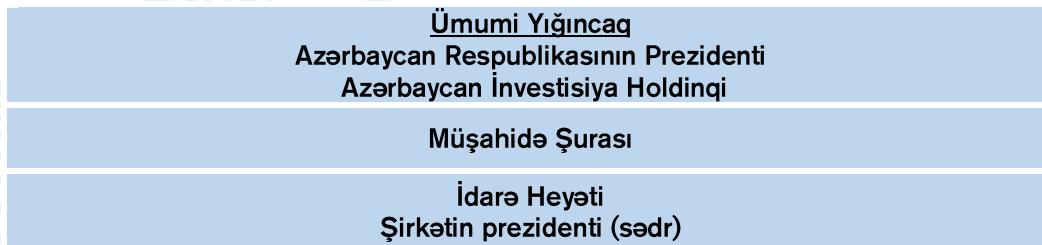
SOCAR-ın Davamlı İnkişaf Siyasətinin başlıca məqsədi SOCAR-da **təhlükəsiz və sağlam əmək şəraitinin yaradılması, bədbəxt hadisələrə səbəb ola biləcək amilləri zamanında müəyyən etməklə qəzaların sayının sıfıra endirilməsi, həmçinin, ətraf mühitin qorunması sahəsində idarəetmənin gücləndirilməsi, təbii ehtiyatların mühafizəsi və onlardan səmərəli istifadə edilməsi nəticəsində davamlı inkişafa töhfə verməkdir.**

Dəyər zəncirinə davamlı inkişaf prinsiplərinin inteqrasiyası, korporativ sosial məsuliyyətin yerinə yetirilməsi, cəmiyyətə uzunmüddətli müsbət təsirin göstərilməsi Şirkətin davamlılıq siyasətinin əsas tətbiq olunan dəyərləridir.

Davamlı inkişaf məsələlərinin idarə edilməsi

SOCAR öz davamlı inkişafının təmin edilməsi, idarəetmə və investisiya qərarlarının qəbul edilməsi, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması məqsədilə korporativ idarəetmə sisteminin tətbiqi və təkmilləşdirilməsini əsas və həlledici amil kimi qəbul edir. Korporativ idarəetmə dedikdə risklərin səmərəli idarə edilməsinə, effektiv daxili nəzarət sisteminin tətbiqinə, Şirkətin fəaliyyətində və idarəetməsində şəffaflığa, eləcə də səmərəliliyə nail olunması məqsədi ilə Şirkətin Ümumi Yığıncağı, Müşahidə Şurası, İdarə Heyəti, Şirkətin prezidenti, o cümlədən digər maraqlı tərəflər arasında mövcud olan münasibətlər üzrə tənzimləmələrin, bütün idarəetmə səviyyələrində dəqiq səlahiyyət bölgüsünün aparılmasının üsul və mexanizmləri nəzərdə tutulur. Belə ki, Şirkətdə Müşahidə Şurası, İdarə Heyəti, komitələr, daxili audit, risklərin idarə edilməsi, daxili nəzarət, eləcə də korporativ idarəetmə sistemləri, daxili etika qaydaları və şəffaflığın artırılması, maliyyə və qeyri-maliyyə hesabatlılığı qurulmuşdur ki, bu da korporativ idarəetmə bütövlüyünün əsas şərtləndirici amillərindən biridir.

Şəkil 14. **SOCAR-ın Korporativ İdarəetmə Strukturu**

Azərbaycan İnvestisiya Holdingi onun idarəetməsinə verilmiş dövlət şirkətlərinin və müəssisələrinin, dövlət payı olan təsərrüfat cəmiyyətlərinin vahid prinsiplər əsasında idarə edilməsi, fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, o cümlədən həyata keçirdikləri investisiya proqramlarının şəffaflığının və iqtisadi səmərəsinin yüksəldilməsi, onların rəqabət qabiliyyətinin təmin olunması, maliyyə sağlamlığının və dayanıqlılığının yaxşılaşdırılması sahəsində fəaliyyət göstərən publik hüquqi şəxsdir.

Hesabat dövründə SOCAR-da korporativ idarəetməyə dair bir sıra vacib dəyişikliklər baş vermişdir. Belə ki, SOCAR-da aparılan struktur dəyişikləri zamanı korporativ idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, eləcə də SOCAR-ın Müşahidə Şurası və Azərbaycan İnvestisiya Holdingi ilə vahid əlaqələndirmənin təşkili məqsədilə Korporativ İdarəetmə Mərkəzi (bundan sonra "Mərkəz") yaradılmış və Mərkəzin əsasnaməsi⁶ təsdiq edilmişdir. Əlavə olaraq "SOCAR-da korporativ idarəetmə ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında"⁷ Mərkəz tərəfindən SOCAR Qrupu üzrə korporativ katiblik funksiyalarının, eləcə də, təsdiq edilmiş əsasnaməsinə uyğun olaraq, Korporativ idarəetmə əmrində göstərilən bir sıra funksiyaların vahid mərkəzdən həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

⁶ SOCAR prezidentinin 09 fevral 2022-ci il tarixli SOCAR221000030300040020A00019 nömrəli əmri ilə

⁷ 04 Avqust 2022 -ci il tarixli SOCAR221000030300040020A00111 №-li əmr (bundan sonra - "Korporativ idarəetmə əmri") əsasında

SOCAR-ın idarəetmə strukturu

GRI 102-18, GRI 102-22 GRI, GRI 102-23. 102-24, GRI 102-26, GRI 102-32, GRI 102-33

“Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsinə dair tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23.01.2021-ci il tarixli Fərmanına müvafiq olaraq, SOCAR-ın fəaliyyətində səmərəliliyi artırmaq, onun idarə edilməsini müasir korporativ idarəetmə standartları nəzərə alınmaqla təkmilləşdirmək məqsədilə SOCAR-ın fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti həyata keçirmək üçün SOCAR-ın Müşahidə Şurası yaradılmışdır. SOCAR-ın Müşahidə Şurası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etdiyi sədr də daxil olmaqla 7 (yeddi) üzvdən ibarətdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 10 fevral 2022-ci il tarixli 3139 nömrəli Sərəncamı ilə Rövşən Nəcəf SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti təyin edildikdən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 17 noyabr 2022-ci il tarixli 3591 nömrəli Sərəncamı ilə Anar Axundov Müşahidə Şurasına üzv təyin edilmişdir. Hazırda Müşahidə Şurası üzvlərinin sayı 7 nəfərdir.

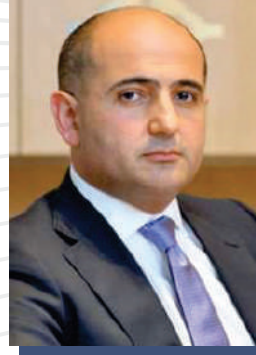
Şəkil 15. Müşahidə şurasının tərkibi

Mikayıl Cabbarov
Müşahidə Şurasının sədri

Emin Hüseynov
Müşahidə Şurasının üzvü

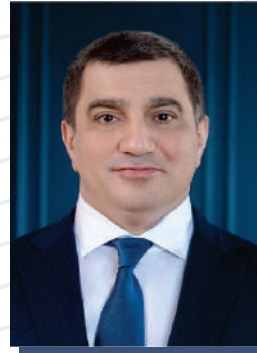
İsrafil Məmmədov
Müşahidə Şurasının üzvü

Elnur Soltanov
Müşahidə Şurasının üzvü

Azər Bayramov
Müşahidə Şurasının üzvü

Ruslan Əlixanov
Müşahidə Şurasının üzvü

Anar Axundov
Müşahidə Şurasının üzvü

SOCAR-ın İdarə Heyəti

GRI 102-18

SOCAR-ın İdarə Heyəti Şirkətin strateji məqsədlərinə çatmaq üçün ən optimal yolun müəyyən edilməsi, bu yöndə fəaliyyətin təşkili və ona nəzarət istiqamətində çalışmaqdadır. SOCAR-ın Nizamnaməsinə əsasən İdarə Heyəti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təyin olunan Şirkətin prezidenti, 2 birinci vitse-prezident və 12 vitse-prezidentdən ibarətdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış 10 fevral 2022-ci il tarixli 3139 nömrəli Sərəncama əsasən Rövşən Nəcəf SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti təyin edilmişdir. Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 21 iyul 2022-ci il tarixli 3376 nömrəli Sərəncamına əsasən Rövşən Nəcəf SOCAR-ın prezidenti təyin edilmişdir.

SOCAR-da səlahiyyətlərin ötürülməsi Şirkətin nizamnaməsi, əmr, sərəncam və vəzifə təlimatına uyğun olaraq tənzimlənir. Belə ki, Şirkətin strukturuna daxil olan idarə və müəssisələr üzrə idarəetmə qərarlarının qəbul olunması və onların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və tənzimlənməsi vitse-prezidentlər üzrə bölüşdürülmüşdür.

SOCAR-ın İdarə Heyətinin məvacibi Əmək Məcəlləsinə müvafiq olaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin kollegiyası və Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış "Bütün sahələr üçün ümumi olan qulluqçu vəzifələrinin Tarif-İxtisas Sorğu Kitabçası"na (VTİSK) və ARDNŞ-də işçilərin Əməyinin Ödənilməsi haqqında Əsasnaməyə əsasən təmin olunur.

Hesabat dövründən sonra baş verən mühüm dəyişikliklər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış müvafiq Sərəncamlara əsasən SOCAR-ın vitse-prezidenti Yaşar Lətifov, Süleyman Qasimov, Daşqın İskəndərov, Bədəl Bədəlov, Xalik Məmmədov, Rəfiqə Hüseynzadə vəzifələrindən azad edilmişdir. Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 iyul 2023-cü il tarixli digər Sərəncamlarına əsasən, Arzu Cavadova, İsmayıl Zərgərli, Ziba Mustafayeva, Babək Hüseynov, Əfqan İsayev, Anar Məmmədov və Fuad Musayev Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti təyin edilmişdir.

Şəkil 16. İdarə Heyətinin tərkibi

Rövşən Nəcəf
SOCAR-ın prezidenti

Xoşbəxt Yusifzadə
Birinci vitse-prezident

Anar Məmmədov
Vitse-prezident

Arzu Cavadova
Vitse-prezident

Babək Hüseynov
Vitse-prezident

Elşad Nəsirov
Vitse-prezident

Əfqan İsayev
Vitse-prezident

Fuad Musayev
Vitse-prezident

İsmayıl Zərgərli
Vitse-prezident

Kənan Nəcəfov
Vitse-prezident

Zaur Qurbanov
Vitse-prezident

Ziba Mustafayeva
Vitse-prezident

SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının kollektiv biliyi

GRI 102-19, GRI 102-27

SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının bilik və bacarıqlarına qoyulan tələblər Azərbaycan Respublikasının əmək qanunvericiliyi, SOCAR-ın nizamnaməsi, vəzifə bölgüsü və vəzifə standartları ilə müəyyən edilir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin fəaliyyət istiqamətlərinin idarə edilməsi sahələr üzrə bölünməsinə baxmayaraq qurulan kommunikasiyalar, kollektiv müşavirələr, mövcud hesabatlar və sənəd dövriyyəsində tətbiq olunmuş məlumatlandırma sistemlərinin tətbiqi idarəetmə orqanlarının üzvlərinin Şirkətin bütün fəaliyyət istiqamətləri üzrə mövcud durum haqqında müvafiq məlumat və

kombine olunmuş bilik yaradır. Həmçinin, rəhbərliyin, yeni SOCAR-ın Prezidenti və vitse-prezidentlərinin bilik və təcrübələrinin müxtəlifliyi idarəetmə orqanının düzgün və geniş təcrübəyə malik olmasının zəminidir.

Rəhbərlik tərəfindən baxılan və təsdiq olunan illik hesabatı, konsolidə edilmiş Maliyyə hesabatı və Davamlı inkişaf haqqında hesabatı, eləcə də müxtəlif məsələlər üzrə müntəzəm daxili hesabatlar informativ mənbə olmaqla bərabər Şirkətin iqtisadi, sosial və ekoloji mövzuları üzrə fəaliyyət nəticələri, eləcə də çatışmazlıqlar haqqında biliklərin artırılma mənbəyidir.

SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının və onun üzvlərinin qiymətləndirilməsi

GRI 102-28

SOCAR-ın Nizamnaməsi, korporativ standartlar və digər nomenklatur sənədlərə uyğun olaraq, ilin nəticələrinə dair fəaliyyətin səmərəliliyinin ölçülməsi üçün komitələrin və rəhbər işçilərin özünüqiymətləndirməsi həyata keçirilir. Şirkətin idarəetmə orqanlarına tətbiq etdiyi kompensasiya və qiymətləndirmə sistemi əsasən aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının üzvləri üçün performans əsaslı əmək haqqı

Şirkət dəyərlərini üstün tutan, işəgötürmə, inkişaf və motivasiyanı təbliğ edən rəqabətli kompensasiya proqramı

Sektorda liderlik mövqeyimizi dəstəkləyən, rəhbərliyin çətin lakin əldə edilə bilən strateji və maliyyə hədəflərinə çatmasını təşviq edən uzunmüddətli təşviq kapital mükafatları

Sahələr üzrə əsas fəaliyyət göstəriciləri illik olaraq hər sahə üzrə müəyyən edilir və ilin sonunda hər bir rəhbər işçinin rəhbərlik (nəzarət) etdiyi sahəyə öz töhfələrini vermə qabiliyyəti müəyyən meyarlar üzrə

qiymətləndirilir. Bu meyarlar əsasən Şirkətin illik fəaliyyət nəticələrinə əsaslanaraq kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini əhatə edir.

SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri

GRI 102-22, GRI 102-20, GRI 102-33

SOCAR üçün ən əhəmiyyətli məsələlərdən biri istehsal prosesinin daha da genişləndirilməsi, baş verən çatışmazlıqların aradan qaldırılması, maliyyə sabitliyinin qorunub saxlanması və eyni zamanda idarəçiliklə bağlı olan məsələlərdir ki, bunlara da idarəetmənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, təşkilati fəaliyyətdə risklərin aradan qaldırılması, Şirkət rəhbərliyinin vaxtında məlumatlandırılması və işgüzar tərəfdaşların etibarının qazanılması kimi istiqamətlər aiddir.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq Şirkətdə Audit Komitəsi, Təyinat və Mükafatlandırma Komitəsi, Strategiya və Investisiyalar Komitəsi, Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi, Satınalmalar Komitəsi, Kadrların İdarə Edilməsi Komitəsi, İnformasiya Təhlükəsizliyi Komitəsi formalaşdırılmışdır.

Komitələr və onların funksiyaları

Komitənin adı	Vəzifə / fəaliyyət
Audit Komitəsi	- Daxili audit siyasətini və strategiyasını müəyyən edir- Daxili audit planlarını təsdiq edir- Daxili audit fəaliyyətinə nəzarət edir- Nəzarət sisteminin təkmilləşdirilməsinə dair tövsiyələr verir- Risklərin idarə edilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsinə dair müvafiq idarəetmə orqanlarına təkliflər verir- SOCAR-da və struktur bölmələrdə maliyyə və digər risklərin yüksək olduğu sahələri müəyyənləşdirir
Təyinat və Mükafatlandırma Komitəsi	Təyinat və mükafatlandırma komitəsi SOCAR-ın təsisçisinin maraqları çərçivəsində fəaliyyət göstərir və aşağıdakı məsələlər üzrə tövsiyələr hazırlamaqla Müşahidə Şurasına köməklik göstərir: - Müşahidə Şurasının və SOCAR-ın rəhbərliyinin fəaliyyətinin davamlılığının planlaşdırılması;- Müşahidə Şurasının, SOCAR-ın rəhbərliyinin və digər işçilərin fəaliyyətlərinin daimi və obyektiv qiymətləndirilməsinin təmin edilməsi;- Effektiv kadr siyasətinin, əməkhaqqı və mükafatlandırma sisteminin, eləcə də vəzifəli şəxslər və SOCAR-ın işçilərinə sosial dəstəyin, onların peşəkar təlim və inkişafının təmin edilməsi;- SOCAR-ın Nizamnaməsindən, bu Əsasnamədən və SOCAR-ın digər daxili sənədlərindən irəli gələn məsələlər.
Strategiya və Investisiyalar Komitəsi	Strategiya və investisiyalar komitəsi SOCAR-ın təsisçisinin maraqları çərçivəsində fəaliyyət göstərir və aşağıdakı məsələlər üzrə tövsiyələr hazırlamaqla Müşahidə Şurasına köməklik göstərir: - uzunmüddətli perspektivdə SOCAR-ın inkişafına yönəlmiş strateji hədəflərin müəyyənləşdirilməsi;- SOCAR-ın investisiya cəlbediciliyinin artırılması;- SOCAR-ın maliyyə və təsərrüfat fəaliyyətinin düzgün planlaşdırılmasının təmin edilməsi;- əsas investisiya istiqamətləri və layihələri də daxil olmaqla SOCAR-ın fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi;

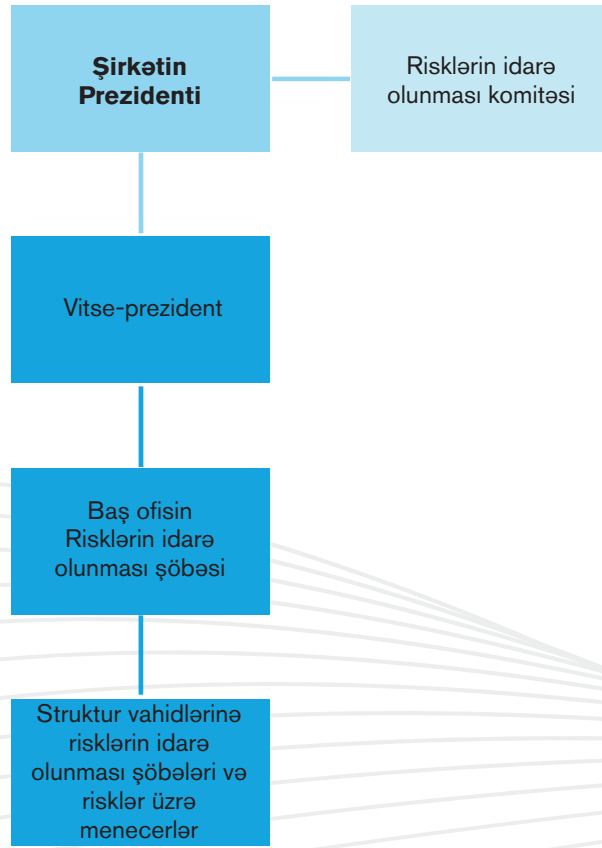
	- SOCAR-ın maliyyə və təsərrüfat fəaliyyətinin monitorinqi və monitorinq nəticələrinə əsasən tədbirlərin görülməsi; - dividendlərin və digər ödənişlərin müəyyənləşdirilməsi; - SOCAR-ın Nizamnaməsindən, bu Əsasnamədən və SOCAR-ın digər daxili sənədlərindən irəli gələn məsələlər.
Risqlərin İdarə Edilməsi Komitəsi	- Qrup üzrə Risk İştahası Bəyannaməsini (RİB) hazırlayır və onu baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir; - Audit Komitəsi və Müşahidə Şurasının müraciəti əsasında RİB-ə düzəlişlər edir; - Qrup üzrə Risk Xəritəsini hazırlayır və onu baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir; - Risk Xəritəsinə daxil edilmiş risklərə nəzarət və monitorinq üzrə məsuliyyətin bölüşdürülməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması və baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir; - Korporativ risklərin cari vəziyyəti və risklərin idarə edilməsi üzrə həyata keçirilən tədbirlər haqqında rüblük hesabatların təsdiq edilməsi barədə qərar qəbul edir; - Qrupun strateji məqsədlərinə çatmasına təsir edə biləcək riskləri nəzarət altında saxlamaq üçün tədbirlərin formalaşdırılması üzrə qərar qəbul edir; - Məsələlərin RİK-in özü tərəfindən həll edilməsi və ya risklərin RİK tərəfindən idarə olunan limitləri aşdığı hallarda məsələnin vitse-prezidentə, prezidentə, Audit Komitəsinə və ya Müşahidə Şurasına eskalasiya edilməsi ilə bağlı qərar qəbul edir; - Qrupa təsir edə biləcək risklərin daha dərinə təhlil edilməsi məqsədi ilə tapşırıqların verilməsi və Qrup şirkətlərinin əməkdaşlarının bu işə cəlb edilməsi ilə bağlı qərar qəbul edir. - Qiymətləndirilməsi üçün xüsusi bacarıq və bilik (modelləşdirmə, aktuariat, informasiya texnologiyaları, və s.) tələb edən risklərin ölçülməsi məqsədi ilə kənar müstəqil ekspertlərin cəlbini ilə bağlı qərar qəbul edir. - Götürülmüş risklərin SOCAR-ın Risklərin İdarə Edilməsi Siyasəti və Risklərin İdarə Edilməsi Strategiyasına uyğunluğuna nəzarət edir.

SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi

GRI 102-15, GRI 102-29, GRI 102-30

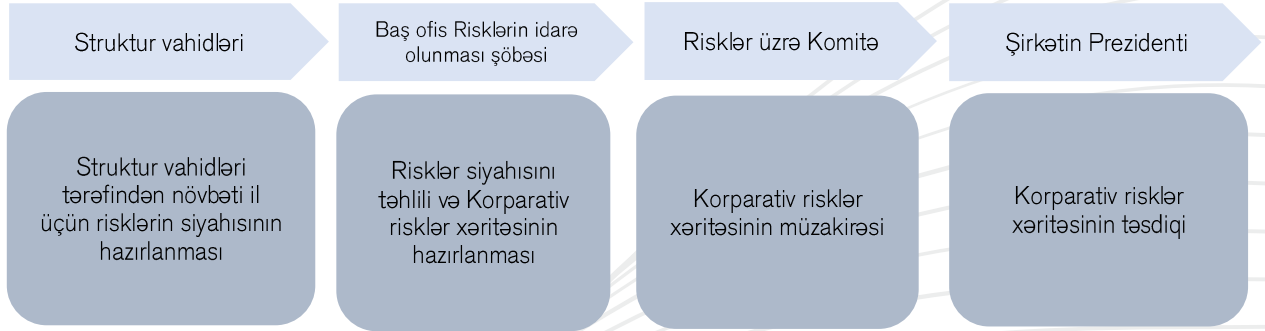
Risqlərin idarə edilməsində uzunmüddətli və effektiv fəaliyyəti təmin etmək üçün əsas proseslər risklərin vaxtında aşkarlanması, ölçülməsi və nəzarətdə saxlanmasıdır. Risklərin aşkar edilməsi Şirkətin bütün fəaliyyət istiqamətləri və onların tərkibinə daxil olan biznes prosesləri üzrə həyata keçirilir. Riskləri sistemə şəkildə idarə etmək üçün risklərə cavab olaraq Şirkət daxilində effektiv metodlar və cavab tədbirləri tətbiq olunur ki, bunlar da risklərin uğurlu idarə olunması mühitini formalaşdırır. Hazırda fəaliyyət göstərən Risklərin idarə olunması sistemi "COSO Enterprise Risk Management" konsepsiyasına uyğun olaraq 2008-ci ildən tətbiq edilməkdədir.

Şəkil 17. Risklərin idarə olunması strukturu

SOCAR-ın Prezidenti tərəfindən təsdiq edilmiş və tətbiq olunan "ARDNŞ-nin risklərin idarə edilməsi üzrə normativ sənədlər toplusu"na uyğun olaraq hazırlanmış hesabatlar vaxtında nəzərdən keçirilir və Şirkətdə risklərin idarə edilməsi sisteminin səmərəliliyi qiymətləndirilir. Qiymətləndirmənin nəticələrinə əsasən, rəhbərlik risklərin idarə edilməsi sistemində aşkar edilmiş çatışmazlıqların aradan qaldırılması istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirir. İcraedici orqanlar tərəfindən müəyyən olunmuş müxtəlif risklər, o cümlədən davamlı inkişaf riskləri, onların səviyyəsi və miqyası, eləcə də cavab tədbirlərin siyahısı SOCAR-ın illik Risk Xəritəsində, risklərin idarə edilməsi ilə əlaqədar yerinə yetirilən tədbirlər isə SOCAR-ın rüblük monitoring hesabatlarında öz əksini tapır.

Şəkil 18. Risklər Xəritəsinin təsdiqi prosesi

Aparılan təhlil və qiymətləndirmələri, eləcə də fəaliyyət növünü nəzərə alaraq, əsasən aşağıdakı risk kateqoriyaları müəyyən olunur və nəzarətdə saxlanılır:

Risk kateqoriyası/alt kateqoriya	Riskin təsiri	Riskin idarə edilməsi proseduru
Strateji risk	Şirkət fəaliyyətlərinin davamlılığının və təhlükəsizliyinin pozulması; SOCAR-ın nüfuzunun zədələnməsi.	SOCAR-ın strateji məqsədlərinə nail olmaqda əminliyin yaradılması
• Əməliyyat riski • Maliyyə riskləri • Bazar riskləri • Ümumi korporativ risklər • İstehsal dövrəni ilə bağlı risklər	Maliyyə vəsaitlərinin çatışmazlığı, qiymət dəyişmələri səbəbindən yaranan maliyyə itkiləri və SOCAR-ın ödəniş qabiliyyətinin azalması; Qalıq çıxarıla bilən ehtiyatların realizə olunmaması, qazma vaxtı baş verən geoloji mürəkkəbləşmələr və hasilat tempinin aşağı düşməsi, neft-qaz nəqlinin məhdudlaşması və s.; İstehsalatın dayanması, insan tələfatı, avadanlığın sıradan çıxması, məhsul və xammal itkisi, ətraf mühitin çirklənməsi və s.	Maliyyə dayanıqlığının təmini; Hasilatın sabit saxlanması; Təhlükəsiz iş şəraitin yaradılması.

Hesabatlığın tərtibatı ilə bağlı risklər	Hesabatların gecikməsi və onların yanlış tərtibatı müəyyən cərimələr sanksiyalarla	Şirkətin hesabatlarının dürüstlüyünün təmin edilməsi
Tələblərin yerinə yetirilməməsi ilə bağlı risklər	Dövlət qurumları və digər institutlar tərəfindən maliyyə və digər sanksiyalar/cərimələr	Yerli və xarici qanunvericiliyin müntəzəm monitorinqinin aparılması; Şirkət tərəfindən müvafiq qanunvericilik və normativ aktların tələblərinin yerinə yetirilməsi; Daxili nəzarət sistemində müvafiq biznes proseslərin qrafik təsvirlərinin, risk matrisalarının hazırlanması, sistemin test olunması;
Layihə riski • Layihənin başlanması • Layihənin əsaslandırılması • Layihənin idarə edilməsi • Layihənin başa çatdırılması/tamamlanması	Layihə meyarlarının düzgün seçilməməsi; Layihədən kənarlaşmalar.	Şirkətin layihə fəaliyyətinin uğurlu icrasının təmin edilməsi;

SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi

GRI 102-16

SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi üzrə beynəlxalq standartlara uyğunluğun təmin edilməsi məqsədilə ISO/IEC 27001 beynəlxalq standartının 2022-ci il versiyasına əsasən informasiya təhlükəsizliyi üzrə siyasət və prosedurlar yenilənmişdir. Bununla yanaşı, kibercümlərə qarşı müdafiənin möhkəmləndirilməsi, kritik aktivlərin qorunması və qabaqcıl dünya təcrübəsinin tətbiqi məqsədilə CIS 18 (Center for Internet Security) kontrollerinin tətbiqi həyata keçirilir. Bu çərçivədə sistem və ya şəbəkədə mövcud olan informasiya təhlükəsizliyi zəifliklərinin təyin edilməsi məqsədilə müntəzəm olaraq boşluqların aşkarlanması prosesləri həyata keçirilir. Aşkarlanan boşluqların və zəifliklərin aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görülür. Bundan əlavə, üçüncü tərəf müstəqil şirkətlərin cəlb olunması ilə boşluqlardan istismar imkanlarının müəyyən edilməsi məqsədilə müntəzəm olaraq nüfuzetmə testləri həyata keçirilir. Fərqli mənbələrdən əldə edilən kiber təhdid kəşfiyyat məlumatları əsasında qabaqçılıq tədbirlər görülür. Eyni zamanda potensial

insidentlərin aşkarlanması məqsədilə 24/7 "SOC" monitoring sistemi qurulmuşdur. Bununla da, bütün sistemlərdən daxil olan məlumatlar təhlil edilərək anomaliyalar müəyyən olunur və müvafiq tədbirlər görülür. Həmçinin, tətbiq olunan təhlükəsizlik mexanizmlərinin effektivliyinin ölçülməsi məqsədilə kiberhücum simulyasiyaları həyata keçirilir.

SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyini təmin etmək üçün tətbiq edilən texniki kontrol mexanizmlərinə paralel olaraq, əməkdaşların informasiya təhlükəsizliyi təhdidlərinə qarşı sayıqlığının, bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə mütəmadi olaraq maarifləndirmə işləri aparılır. Maarifləndirmə çərçivəsində görülən işlərin effektivliyinin ölçülməsi məqsədilə müxtəlif sosial mühəndislik testləri həyata keçirilir.

Yuxarıda qeyd olunan informasiya təhlükəsizliyi üzrə görülən işlərin daimi monitoringi aparılır, təkmilləşməyə ehtiyac olan sahələr müəyyənləşdirilir və müvafiq tədbirlər görülür.

Etik Biznesin Qurulması

GRI 102-16, GRI 102-17

100% dövlət neft şirkəti olan SOCAR öz etik dəyərlərini qanuna uyğunluq və korporativ məsuliyyət prinsipləri üzərində qurmuşdur. Bu prinsiplər Şirkətin idarə olunması, onun peşəkar fəaliyyətinin, qanunun aliliyinin təmin olunmasına və daha yüksək davranış qaydalarının tətbiqinə qulluq edir.

Bu məqsədlə Şirkət 2012-ci ildə SOCAR-ın Biznes etikası məcəlləsi, SOCAR-ın korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə siyasət, korrupsiyaya və şəffaflığa təsir göstərən müxtəlif amillər üzrə bir sıra daxili standartlar hazırlayaraq qəbul etmişdir. Qəbul olunmuş standartlar vasitəsilə Şirkət yüksək etik dəyərlərə sadıq olduğunu vurğulamış, etik dəyərlərə xələl gətirən təhdid və risklərin qarşısını alaraq işgüzar nüfuzunu və təşkilatı strukturunun möhkəmlənməsinə nail olmuşdur.

SOCAR-da tətbiq edilmiş Biznes etikası məcəlləsi qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq, artımı və planlı inkişafı təmin etmək, işçilərinin və ümumiyyətlə Azərbaycan Respublikasının rifahını yaxşılaşdırmaq imkanını yaradan norma və davranış qaydalarını təsbit edir.

İl ərzində Məcəllənin işçilərə kommunikasiyası davam etmişdir. Şirkətdə daxili sistem vasitəsilə işçilərə yaddaşlıq vərəqələri təqdim olunmuşdur.

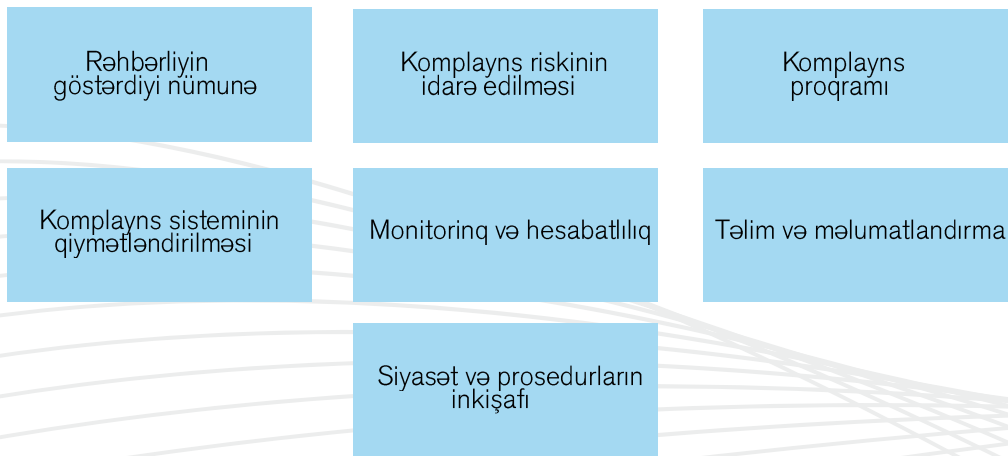
SOCAR-ın Biznes etikası məcəlləsinin və digər aidiyyəti daxili sənəd və prosedurların müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırmaq, habelə tətbiq olunan qanunvericilikdə baş vermiş dəyişiklikləri və uyğunluğa nəzarət sahəsində mövcud beynəlxalq standartları nəzərə almaq məqsədilə SOCAR-ın müvafiq daxili sənədlərin və prosedurların yenilənməsi üzrə işlər görülməkdədir.

Komplayns

GRI 102-17

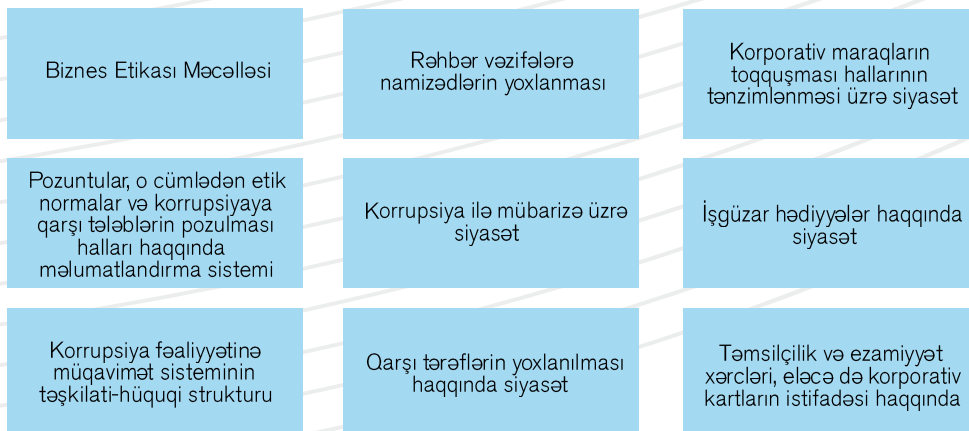
SOCAR həyata keçirdiyi əməliyyatların yüksək peşəkarlıq standartlarına uyğunluğu və şəffaflığının artırılmasını daim nəzərdə saxlayır. Bizim komplayns siyasətimiz müvafiq qərar və qanunvericilik, sənaye standartları və daxili qaydaların pozulması riskini zamanında müəyyən etmək və qarşısını almaq, eləcə də maraqlı tərəflərimizə təqdim olunan məlumatların şəffaflığını təmin etmək üzrə qurulub. Beləliklə, maliyyə ziyanını və nüfuzumuza dəyə biləcək riskləri minimuma endirmək üçün çalışırıq.

SOCAR-ın komplayns sistemi aşağıdakı meyarlar üzrə qurulub:

SOCAR-ın etik davranışı və komplayns sistemini idarə edən əsas sənəd Biznes Etika Məcəlləsi və onun müddəalarından irəli gələn xüsusi mövzulara dair bir sıra aşağıdakı daxili sənəd və siyasətlərdir.

Korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması proqramı üzrə standartlar:

Bundan başqa, SOCAR və Qrup şirkətləri tərəfindən öz biznes əməliyyatlarında sanksiya və ixrac məhdudiyyətlərinin tələblərinin nəzərə alınmasını, cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına (“çirkli pulların yuyulmasına”) terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizəyə, konfidensial informasiyanın və fərdi məlumatların qorunmasına dair fəaliyyət göstərdiyi yurisdiksiyalarda qəbul olunmuş və ya digər əsasla SOCAR-a və Qrup şirkətlərinə tətbiq olunan bütün normativ-hüquqi aktlara və ümumi qəbul edilmiş tövsiyələrə riayət edilməsini təmin etmək məqsədilə, Qlobal Sanksiyalar Siyasəti, Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına, terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı Siyasət və Konfidensial informasiyanın və fərdi məlumatların qorunması üzrə Siyasət hazırlanmış, təsdiq edilməsi üçün SOCAR-ın Müşahidə Şurasına təqdim olunmuş, Müşahidə Şurasının 5 avqust 2022-ci il tarixli iclasın nəticələrinə əsasən həmin Siyasətlər təsdiq olunmuş və SOCAR-da tətbiq olunmaya başlanılmışdır.

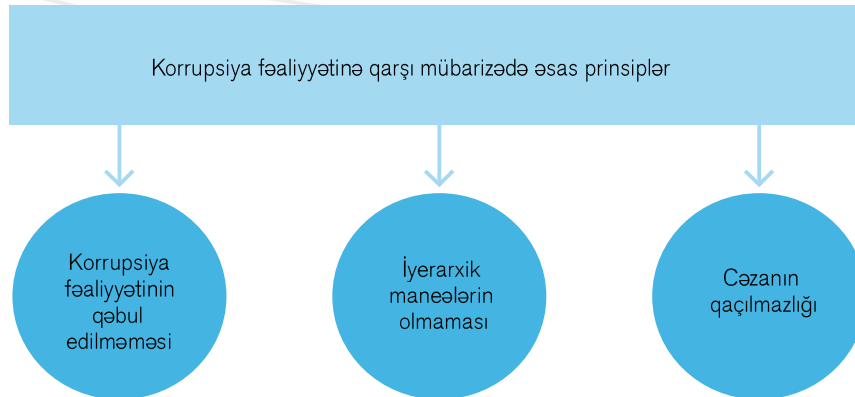
Əlavə olaraq, uyğunluğa nəzarətə dair tələblərə əməl olunmasına nail olmaq məqsədilə SOCAR-ın kontragenti qismində çıxış edən hüquqi və fiziki şəxslərin hər hansı hüquqpozmaların subyekti olub-olmaması, habelə sanksiyalara məruz qalıb-qalmaması barədə məlumatların operativ şəkildə əlçatanlığını təmin edən, axtarış və yoxlama imkanları təqdim edən və dünyada geniş istifadə edilən “Refinitiv” şirkətinin “World Check” proqram təminatından 2022-ci ildən başlayaraq SOCAR-da istifadə olunmasına başlanılmışdır.

Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz

GRI 205-1, GRI 205-3, GRI 102-17

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə qəbul edilmiş korrupsiya ilə mübarizə prinsipləri və tələblərinə, biznes etikası normalarına, beynəlxalq qanunvericilik və normativ hüquqi aktlara və xarici ölkələrin qanunlarına, həmçinin beynəlxalq təcrübə ilə müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olaraq SOCAR korrupsiyanın hər bir növünə qarşı “sıfır tolerantlıq” prinsipini təsbit edən Korrupsiya ilə mübarizə siyasətini hazırlayaraq illərdir uğurla həyata keçirir.

Şəkil 19. **Korrupsiya fəaliyyətinə qarşı mübarizədə əsas prinsiplər**

Belə ki, bu siyasət çərçivəsində SOCAR dövlət və beynəlxalq prinsiplərə, eyni zamanda qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması üzrə geniş daxili normativ baza formalaşdırmışdır. Həmçinin, “Korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması” üzrə Standartlar toplusu SOCAR-ın korporativ veb-saytında yerləşdirilmişdir.

Hesabat dövründə SOCAR-ın struktur təşkilatlarında korrupsiya halları aşkar edilməmişdir.

Bundan başqa, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə “Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı” üzrə Tədbirlər Planının dövlət müəssisələri üçün nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə 2022-ci ildə SOCAR-ın müvafiq illik iş planı təsdiq olunmuş və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyaya təqdim olunmuşdur.

Həmin iş planına əsasən 2022-ci ildə SOCAR-da işə qəbul zamanı şəffaflığın artırılması, ictimai nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi və bu sahədə ictimaiyyətin maarifləndirilməsi, işçilər arasında korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair təlimlərin keçirilməsi, korrupsiya risklərinin qiymətləndirilməsi və onların idarə edilməsi üzrə tədbirlər həyata keçirilmiş və görülmüş tədbirləri əks edən illik hesabat ilin sonunda Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyaya və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

2023-cü ildə yeni iş planının təsdiq olunması, həmin iş planı üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi və ilin sonunda görülmüş tədbirlər barədə yenidən aidiyyəti üzrə müvafiq hesabatların təqdim olunması planlaşdırılır.

Korporativ Maraqların Toqquşması Hallarının Tənzimlənməsi

GRI 102-17, GRI 102-25

Maraqların toqquşmasının qarşısını almaq məqsədilə Şirkət öz əməkdaşının şəxsi və kommersiya maraqlarının Şirkət maraqları ilə toqquşması nəticəsində vəzifənin lazımı səviyyədə yerinə yetirilməsinə, o cümlədən obyektiv qərarların qəbul edilməsinə təsir göstərə biləcək vəziyyət və şəraitin yaranmasının əvvəlcədən qarşısının alınmasını təmin etmişdir.

İşçilərimizin SOCAR-ın birgə əməkdaşlıq etdiyi şirkətlərdə heç bir payının olmadığı hər zaman nəzarətdə saxlanılır. Belə ki, maraqların toqquşması halları haqqında məlumat toplamaq məqsədilə 2014-cü ildən **şəxsi maraqların toqquşması halları haqqında xəbərdarlıq vərəqləri** formalaşdırılmışdır. Aşkarlanan halların, eləcə də, potensial maraqların toqquşması halının faktiki maraqların toqquşması və korrupsiya halına çevrilməsi riski analiz olunur. Toplanan məlumatlara dair geniş hesabat Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsinə təqdim olunur.

Qeyd olunmalıdır ki, korrupsiya fəaliyyəti maraqların toqquşması və digər etik davranış haqqında məlumatlandırma kanalı olan Qaynar xətt vasitəsilə daxil olan doğru və məqbul

məqsədli, anonim məlumat verənin şəxsiyyətinin məxfi saxlanması üçün müvafiq baza formalaşdırılmışdır.

Bundan başqa, 2017-ci ildən etibarən SOCAR-da şəxsi maraqların toqquşması hallarından başqa korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi üzrə siyasət tətbiq olunmasına başlanılmışdır. Müvafiq siyasətin məqsədi SOCAR-ın işçilərinin digər müəssisələrin idarəedici orqanlarında təmsilçilik və başqa əlaqəli məsələlərlə bağlı münasibətləri tənzimləməkdir.

İnsan haqları

GRI 408-1, GRI 409-1

İnsan haqlarının qorunması SOCAR üçün ənənəvi olaraq əhəmiyyətli məsələlərdən hesab edilir. Şirkətin bu istiqamətdə yanaşması insan haqlarının pozulmasına qarşı "sıfır tolerantlıq" nümayiş etdirməkdir. Hesabat dövrü ərzində heç bir insan haqlarının pozulması üzrə şikayət və ya insident qeydə alınmamışdır.

Əlavə olaraq, insan hüquqlarının qorunmasına dair SOCAR-ın yanaşmasını aidiyyəti daxili sənəd və prosedurlarda əks etdirmək məqsədilə müvafiq işlər görülməkdədir.

Korporativ etika, kompayns və anti-korrupsiya üzrə təlim və məlumatlandırma

GRI 102-34, GRI 205-2

Korrupsiya hallarının qarşısının alınmasında ilk növbədə işçilər ilə qurulan əlaqəyə xüsusi diqqət ayrılmalıdır.

SOCAR-da yeni işə qəbul olunanlarla bərabər Şirkətin bütün əməkdaşlarının hər biri korrupsiya ilə mübarizə siyasəti və həmçinin Biznes Etikası Məcəlləsi ilə tanış edilir, personalın Şirkətin korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması istiqamətində fəaliyyətini tam olaraq anlaması üçün standartlardan irəli gələrək Şirkətin personalının təlimi həyata keçirilir. Şirkətin işçiləri mütəmadi olaraq personal təlim sistemi vasitəsilə peşəkar səviyyələrini daim artırmaq, yeni bacarıqlar öyrənmək, lazımı peşəkar biliklər əldə etmək, əməyinin nəticələrinin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq üçün səy göstərməyə təşviq olunur.

Distans və əyani şəkildə keçirilən bu təlimlər vasitəsilə Şirkət işçilərinə anti-korrupsiya siyasəti, prosedurlar və bundan irəli gələn öhdəliklər detallı şəkildə izah olunur. Mütəmadi olaraq keçirilən təlimlərin nəticələrinə əsaslanaraq onların effektivliyi, müvafiqliyi və kifayətliyi qiymətləndirilir, təkliflər hazırlanaraq növbəti ildə tətbiq edilmək üçün sistemləşdirilir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" üzrə Tədbirlər Planının dövlət müəssisələri üçün nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə 2022-ci ildə

SOCAR-da təsdiq olunmuş müvafiq illik iş planına əsasən "Anti-korrupsiya davranış modeli" təlimatlandırma kursunun Tədris Planı təsdiq olunmuş, 28 təlim təşkil olunmuş və bu təlimlərdə korrupsiya riskinə həssas biznes proseslərinin əhatə etdiyi sahələr üzrə SOCAR-ın 2 429 nəfər əməkdaşı dinləyici kimi iştirak etmişdir.

2023-cü ildə yeni iş planının təsdiq olunması, həmin iş planı üzrə həyata keçirilməli tədbirlər çərçivəsində anti-korrupsiya mövzusunda yeni təlimlərin keçirilməsi planlaşdırılır.

Davamlı inkişafın korporativ aspektləri

GRI 2-24

SOCAR ən iri dövlət müəssisələrindən biri olaraq öz davamlı inkişafını fəaliyyət stabililiyi, möhkəm maliyyə durumu və effektiv fəaliyyətinin təmin edilməsində görməklə bərabər istehlakçılarınin tələbatlarını ödəməkdə görür (yerli və Avropa enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi). Bu baxımdan Şirkətin davamlı inkişafını təmin etmək üçün Şirkət operativ və strateji idarəetməni müasir çağırış və trendləri nəzərə alaraq Şirkətin əsas istehsalat göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasında görərək öz istehsalat nəticələrini əldə olunmasını ekoloji və sosial mühitə ziyan vurmayaq sağlam rəqabət, qanun-qaydalara uyğun effektiv istehsalatla təmin edilməsində görür. Bu baxımdan korporativ davamlı inkişaf aspektləri Şirkət üçün müəyyən kriteriyalar üzərində formalaşmışdır.

Davamlı inkişafın korporativ aspektləri

Hüquqi	Qanunvericiliyin tələblərinə riayət edilməsi
İqtisadi	Maliyyə sabitliyi, likvidlik və ödəniş qabiliyyətliliyi İqtisadi modelin optimallaşdırılması Effektiv sərmayələr Xərclərin azalması
Təşkilati	Personalın effektiv idarə olunması
Sosial	İşçi personalın yüksək peşəkarlığı Sosial təminatlar
İdarəetmə	Biznes proseslərin səmərəli idarə olunması Biznes proseslərin risklərə və digər dəyişikliklərə dayanıqlılığı Biznes proseslərin strukturlaşması və daxili nəzarətin tətbiqi
Bazar	Sərmayə cəlbediciliyinin təmin olunması, bazar rəqabətinin dözümlülüyü, işgüzar və brend nüfuzu
İstehsalat və texnoloji	Yaşıl texnologiyanın tətbiqi, təkrar xammal ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyi

Biznesin davamlı inkişafının mikro iqtisadi səviyyədə meyarları

Kəslərlə mübarizə	Ehtiyat defisitlərinin idarə olunması Maliyyə çatışmazlığına qarşı dayanıqlılıq
Uyğunlaşma	Dinamik dəyişən biznes mühitə uyğunlaşma
Cavabdehlik	Bütün fəaliyyət istiqamətləri üzrə üçüncü şəxslər qarşısında məsuliyyət
Uzunömürlülük	Korporativ proseslərin, investisiyaların və ehtiyatların idarə olunmasında uzunmüddətlilik
Risqlərin azaldılması	Maliyyə və qeyri maliyyə risklərin idarə olunması
Şəffaflıq	Maraqların toqquşmasının qarşısının alınması və etik dəyərlər

Biznesin davamlı inkişafının makro iqtisadi səviyyədə meyarları

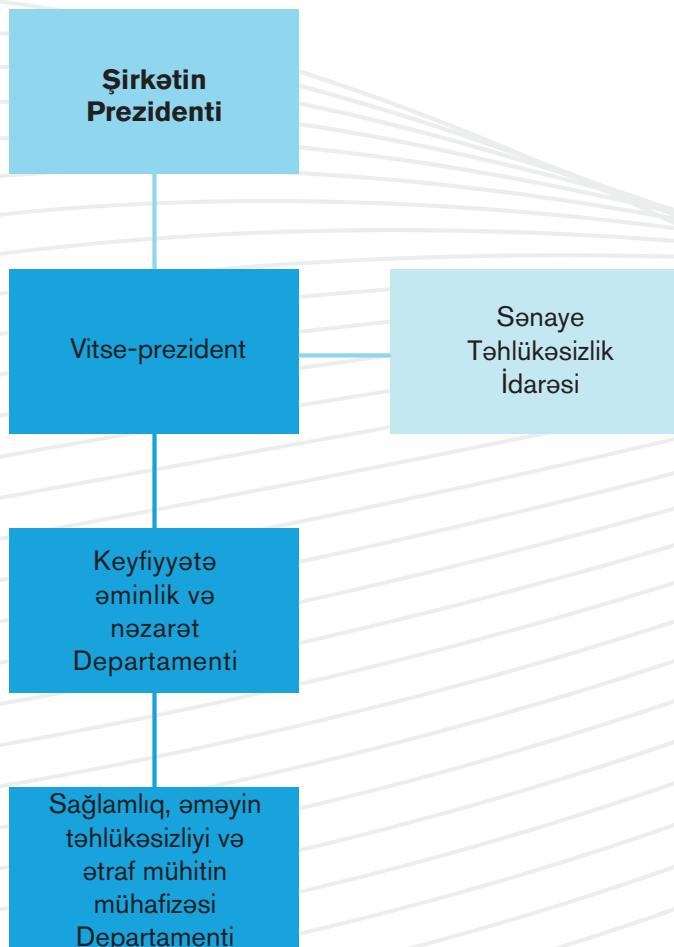
İqtisadi	Dövlət büdcəsinə vergi və digər ödəmələrin həyata keçirilməsi
Sosial	İşçi personalının və təqaüdə çıxmış əməkdaşların mənafeələrinin qorunması və tibbi təminatın verilməsi
Ekoloji	Havaya atılan tullantıların azaldılması və istehsalat tullantılarının idarə edilməsi

Sənaye təhlükəsizliyi və sağlamlıq

GRI 403-1

İnsan həyatının qorunması, personalın sağlamlığı və istehsalatın bütün mərhələlərində sənaye təhlükəsizliyinin təmin olunması Dövlət Neft Şirkətinin əsas dəyərlərindən biridir. Şirkət insanın şəxsi və istehsalat proseslərində təhlükəsizliyinin təmin edilməsini prioritet məqsədi kimi müəyyən edərək, bu məsələlərə sıfır tolerantlıq mövqeyindədir. Bu məqsədlə Şirkətin SƏTƏMM bölmələri, Sənaye Təhlükəsizliyi İdarəsi mövcud olaraq bu sahədə digər beynəlxalq qurum, asossasiya və həmkarlar ittifaqları ilə əməkdaşlıq edir. (Şəkil 20. Əməyin və sənaye təhlükəsizliyinin təşkilatı strukturları)

Şəkil 20. Əməyin və sənaye təhlükəsizliyinin təşkilatı strukturları

Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili

GRI 403-5, 403-6, GRI 403-7

2022-ci il ərzində SOCAR üzrə il ərzində Şirkətin SƏTƏMM siyasətinin tələblərindən irəli gələn tədbirlərin icrası məqsədi ilə qarşıya qoyulan tapşırıqlar uğurla həyata keçirilmişdir. İl ərzində SOCAR-ın müəssisələrində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması və sağlamlaşdırılması üzrə nomenklatur tədbirlər planının icrası təmin edilmişdir. Bu məqsədlə istehsalat sahələrinin, binaların, iş yerlərinin müvafiq qaydaların tələblərinə uyğunlaşdırılması, istehsalat xəsəret almalarının, qəzaların, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması üçün nəzərdə tutulmuş tədbirlərin yerinə yetirilməsi davam etdirilmişdir. **Ümumilikdə 2022-ci il ərzində SOCAR üzrə əməyin mühafizəsi tədbirlərinə 23 591 583 AZN vəsait xərclənmişdir.** SƏTƏMM üzrə xərclərdə 2021-ci il ilə müqayisədə 13% artım, eləcə də icra edilmiş tədbirlərin intensivliyi, təlimlər və maarifləndirmə təşəbbüsləri 2022-ci ildə ölüm hadisələrinin 0-a endirilməsi ilə nəticələnməsinə zəmin yaratmışdır.

Hesabat dövrü ərzində, əmək şəraiti vəziyyətini yoxlamaq və istehsalat risklərini minimuma endirmək məqsədi ilə SOCAR-ın və onun müəssisələrinin əməyin təhlükəsizliyi üzrə daimi fəaliyyət göstərən komissiyaları (DFK) tərəfindən istehsalat obyektlərində monitorinqlər aparılmış, nöqsanlar aşkar edilmiş iş yerlərinin təhlükəsiz vəziyyətə gətirilməsi üzrə əsaslı işlər görülməsinə nail olunmuş, təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməyən istehsalat sahələri tələblərə uyğunlaşdırılmış və ya ləğv edilmişdir.

Cədvəl 6. 2022-ci il üzrə SOCAR-ın əməyin mühafizəsi xərcləri, AZN

Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi xərcləri, AZN	2020	2021	2022
Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyinə, o cümlədən:	23 009 642	20 838 576	23 591 583
Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə nomenklatur tədbirlərə	16 322 602	13 002 296	16 356 253
Xüsusi geyim, xüsusi ayaqqabı və digər fərdi mühafizə vasitələrinə	5 353 021	6 390 410	5 618 055
Süd təchizatına	720 417	1 375 335	1 226 517
Digər xərclər	613 602	70 535	390 758

2022-ci il ərzində SOCAR üzrə SƏTƏMM idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində Baş Ofisin SƏTƏMM Departamenti tərəfindən əsaslı işlər görülmüşdür. Korporativ səviyyədə hazırlanmış və fəvqəladə hallar zamanı ölkədaxili və xarici əməliyyatların idarə edilməsini, strateji cavab tədbirlərinin təşkilini və nəzarət altında saxlanılmasını, eləcə də digər idarəetmə həllərini özündə birləşdirən **“Böhran vəziyyəti və fəvqəladə halların idarə olunması üzrə plan”** əsasında “SOCAR Tower”də fəaliyyət göstərən Vizualizasiya

Mərkəzində 10 koordinasiya təlim-məşq keçirilmiş, eyni zamanda baş vermiş qəzalara cavab tədbirlərinin görülməsi təşkil edilmişdir.

Digər şirkətlər ilə birgə layihələr

2022-ci il ərzində SƏTƏMM sahəsində fəaliyyətin günün tələbləri səviyyəsində qurulması məqsədilə bir sıra digər neft-qaz şirkətləri və təşkilatlarla birgə layihələr həyata keçirilmişdir.

Təşkilatın adı	Tədbirin təsviri
Neft-Qaz Hasilatçıların Beynəlxalq Birliyi (IOGP)	Neft-Qaz Hasilatçıların Beynəlxalq Birliyi (IOGP) ilə əməkdaşlıq çərçivəsində sənayenin ən yaxşı təcrübələrinə baxılmış və tətbiqi həyata keçirilmişdir.
BP	BP şirkəti ilə Bizi Qoruyan Qaydaların tətbiqi mövzusunda müşavirə keçirilmişdir.

İl ərzində SƏTƏMM Departamenti tərəfindən istehsalat obyektlərinin tikintisi və yenidən qurulması zamanı layihə sənədlərinin əməyin təhlükəsizliyi və sanitariya-texniki normalara uyğunluğuna, eyni zamanda nəzərdə tutulan işlərin təhlükəsizlik norma və qaydalarının, standartların tələblərinə uyğun icra edilməsinə nəzarət edilmişdir. Bu məqsədlə layihələrin icra dövrünün müxtəlif mərhələlərində mütəmadi olaraq tikinti-quraşdırma işləri aparılan istehsalat sahələrində monitorinqlər aparılmış, əməyin mühafizəsi üzrə aşkar olunmuş uyğunsuzluqların vaxtında və yerində aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi nəzarətdə saxlanılmışdır.

Beynəlxalq idarəetmə sistemlərinin tətbiqi

GRI 102-13

SOCAR-ın müəssisələrində Beynəlxalq standartların tətbiqi ilə əlaqədar yeni yanaşma ilə layihə tətbiq edilmiş, standartların sertifikatlaşdırılması üçün üç beynəlxalq təşkilatın Azərbaycan Respublikası ərazisindəki nümayəndələri ilə müqavilə bağlanmış və hal-hazırda proses uğurla davam etdirilir:

- “Büro Veritas Azəri” MMC
- “SGS Azəri” LTD
- “TÜV Austria Azərbaycan” MMC

2022-ci il üzrə SOCAR-ın müəssisələri üzrə beynəlxalq sertifikat bölgüsü

Müəssisənin adı	Beynəlxalq sertifikat göstəricisi
- "Azərikimya" İB;- "Azəriqaz" İB;- Bakı Ali Neft Məktəbi;- Əmək şəraiti normalarının işlənməsi idarəsi;- Geofizika və Geologiya İdarəsi;- Heydər Əliyev adına Neft Emal Zavodu;- İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi;- Kompleks Qazma İşləri Tresti;- Marketing və iqtisadi əməliyyatlar İdarəsi;- Nəqliyyat İdarəsi;- "Neftqaztikinti" tresti;- Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi.	Aşağıdakı beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun sertifikatlar yenilənmişdir: - ISO 9001- ISO 14001- ISO 45001
- Karbamid Zavodu- Metanol Zavodu- Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	Aşağıdakı beynəlxalq standartlar üzrə ilk dəfə sertifikatlar təqdim olunmuşdur: - ISO 9001- ISO 14001- ISO 45001

Bundan əlavə Nəqliyyat İdarəsinin 45-də ISO 39001, Metanol Zavodunda isə ISO 50001 üzrə sertifikatlaşma auditləri keçirilmiş və sertifikatlar təqdim olunmuşdur. Eyni zamanda 2022-ci ildə "Azneft" İB-nin Baş ofisində və 6 müəssisəsində III tərəf sertifikatlaşma auditləri uğurla keçirilmiş, Dalğıc Xidmətinə cari ildə sertifikat təqdim olunmuş, digər 6 təşkilata təqdim olunma gözlənilir.

Qeyd etmək lazımdır ki, SOCAR-ın tabeli təşkilatları tərəfindən Beynəlxalq İdarəetmə Sistemlərinin tələblərinə uyğun sertifikatların (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 17024, ISO/IEC 17025 və ISO/IEC 27001, TSE-ISO 10002, ISO 50001, ISO 29990, ISO 39001) alınması, yenilənməsi və nəzarət auditinin keçirilməsi ilə əlaqədar işlər müvəffəqiyyətlə davam etdirilir.

İşçilərin maarifləndirilməsi

GRI 404-1, GRI 404-2

2022-ci il ərzində SOCAR üzrə SƏTƏMM idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində Baş ofisin SƏTƏMM Departamenti "Bizi Qoruyan Qaydalar"ın tətbiqi ilə bağlı hər ay müxtəlif mövzularda təqdimatlar hazırlanmış və bütün SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələrlə paylaşılmışdır. Eləcə də, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən BP şirkətinin bu mövzuda təqdimat keçirməsi təşkil edilmiş və həmin şirkətin Bizi Qoruyan Qaydaların tətbiqinə dair təcrübəsi paylaşılmışdır. Bununla bərabər, SOCAR-da tətbiq olunan "Hədəf Sıfır" proqramı üzrə müəssisələrin fəaliyyət planları nəzərdən keçirilmiş, eləcə də yarımillik hesabatları təhlil edilmiş və SOCAR-ın DFK-sı tərəfindən aparılan yoxlamalarda proqramın tələbinə uyğun olaraq qiymətləndirilmişdir.

2022-ci ildə Şirkətin tabeli təşkilatlarında işləyən işçilərin təhlükəsiz iş üsulları üzrə öyrədilməsi məqsədilə SOCAR-ın Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsinin təlim mərkəzlərində bir sıra istiqamətlərdə kurslar təşkil olunmuşdur. Kurslarda əməyin təhlükəsizliyi üzrə məsələlər, o cümlədən, dəniz şəraitində işləyən işçilərə fəvqəladə hallarda dənizdə sağ qalma üzrə mübarizə üsulları, platformadakı fərdi və kollektiv xilasetmə vasitələrindən sərbəst və düzgün istifadə etmə qaydalarının öyrədilməsi təşkil edilmiş, təlim kursunu müvəffəqiyyətlə bitirənlərə sertifikatlar təqdim edilmişdir.

Cədvəl 7. 2022-ci ildə Əməyin mühafizəsi üzrə keçirilmiş kurslar haqqında məlumat

Təlim kursunun mövzusu	Dinləyici sayı (nəfər)	Təlimlərin keçirilmə müddəti (adam/saat)
ISO 45001:2018 "Sağlamlığın mühafizəsi və əməyin təhlükəsizliyi"	157	3 768
Mühəndis-texniki işçilər üçün "Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası" maarifləndirmə kursu	770	30 800
İşəgötürənlər və müəssisələrin rəhbər işçiləri üçün "Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası"	333	7 992
Yeni işə qəbul edilən işçilərin "Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydaları" təlimatlandırma kursu	718	11 488
Təhlükələrin müəyyən edilməsi, risk fürsətlərinin qiymətləndirilməsi	347	2 429
Stasionar dəniz platformalarının və üzən qazma qurğularının heyətləri üçün təhlükəsizlik üzrə tanışlıq, ilkin hazırlıq və təlimat	1 680	94 080
Stasionar dəniz platformalarının və üzən qazma qurğularının heyətləri üçün xilasedici qayıq və sallar,	382	12 224

növbətçi qayıqlar, sürətli olmayan növbətçi qayıqlar üzrə mütəxəssislərin hazırlığı		
"İlk tibbi yardım" (Sağlamlıq, əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası idarəetmə sistemi)	352	7 040
Bütün dənizçilər üçün təhlükəsizlik üzrə tanışlıq, ilkin hazırlıq və təlimat	334	18 704
Xilasedici matrosların təkmilləşdirilməsi	21	1 680
Sürətli olmayan xilasedici qayıq və sallar üzrə mütəxəssis	88	2 816
Dənizdə təhlükəsizlik texnikasının əsasları və fəvqəladə hallar şəraitində hazırlıq üzrə təlim (BOSIET)	51	1 428
Digər kurslar	2 559	56 016
Cəmi	7 792	250 465

Texniki Təhlükəsizlik tədbirləri

GRI 403-3

2022-ci il ərzində SOCAR-ın müəssisələrində sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması, istehsalat sahələri, tikililərin və iş yerlərinin müasir standartların tələblərinə uyğun səviyyədə yenidən qurulması üzrə qabaqçılıq tədbirlərin yerinə yetirilməsi sahəsində əsaslı işlər görülmüşdür və hazırda davam etdirilməkdədir. Mürəkkəb texnoloji proseslər icra edən qurğu, avadanlıq və mexanizmlərin təhlükəsiz istismarını təmin etmək və istismara yararlığını müəyyən etmək məqsədilə onların böyük əksəriyyəti texniki ekspertizadan keçirilərək dövrü sınaq işləri aparılmışdır. Texnoloji proseslərdə insan əməyinin yüngülləşdirilməsi və təhlükəsiz iş üsullarının tətbiq edilməsi avtomatik nəzarət ölçü sistemləri quraşdırılaraq istismara verilmişdir.

Əmək şəraitinin vəziyyətinə nəzarət

GRI 403-2

SOCAR-ın istehsalat sahələrində iş yerlərinin təhlükəsizliyini qiymətləndirmək məqsədilə mütəmadi olaraq attestasiya işləri aparılır. Hesabat dövründə SOCAR-ın tabeli təşkilatlarında 1 289 iş yerində attestasiya aparılmışdır. Əlavə olaraq Şirkətin 5 müəssisəsində fəaliyyət göstərən sənaye-sanitariya laboratoriyaları tərəfindən 5 541 iş yerində ölçmə işləri yerinə yetirilmişdir.

SOCAR və onun tabeli təşkilatları üzrə yaradılmış DFK-lar tərəfindən iş yerlərində əmək şəraitinin vəziyyəti üzrə **769 yoxlama həyata keçirilmişdir**. Keçirilmiş yoxlamalar nəticəsində ümumilikdə SOCAR üzrə aşkar edilmiş 15 234 nöqsandan 13 858 nöqsan tam

aradan qaldırılmışdır. Eyni zamanda SOCAR-ın və onun tabeli təşkilatlarının SƏTƏMM xidmətləri tərəfindən keçirilmiş 4 320 yoxlama nəticəsində ümumilikdə SOCAR üzrə aşkar edilmiş 20 256 nöqsandan 19 628 nöqsan tam aradan qaldırılmış, digərlərinin, o cümlədən hər iki yoxlamalar zamanı rast gəlinən təkrarlanan nöqsanların aradan qaldırılması üzrə zəruri tədbirlər görülmüşdür. 2022-ci il ərzində təhlükəsizlik qaydalarını pozduqlarına görə idarə və müəssisələrin əmrləri ilə **840 nəfər** mühəndis-texniki işçi intizam məsuliyyətinə cəlb olunmuşdur. Onlardan **497** nəfərə töhmət, **99** nəfərə sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli töhmət verilmiş, **114** nəfərin əmək haqqı azaldılmış, **272** nəfərə xəbərdarlıq edilmiş və **3 nəfər** vəzifədən azad edilmişdir. Əməyin mühafizəsi sahəsi üzrə mükafatlandırılan işçilərin sayı isə **118** nəfər olmuşdur.

Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət

GRI 308-1, GRI 308-2, GRI 414-1, GRI 414-2

Üçüncü tərəf (podratçı) şirkətlərin fəaliyyətinin SOCAR-ın prinsip və dəyərlərinə uyğunurulduğu daim diqqət mərkəzində saxlanılır. SOCAR-ın üçüncü tərəf şirkətlərinə olan əsas tələbləri sağlamlıq, təhlükəsizlik və sahələrdə risklərin idarə edilməsini əhatə edir. Podratçı şirkətlərlə işləri başlamazdan öncə, onların fəaliyyəti və əsas riskləri SOCAR tərəfindən nəzərdən keçirilərək qiymətləndirilir. SOCAR-ın birgə və müştərəm müəssisələrinin, həmçinin Şirkətin müəssisələrində müqavilə əsasında işləyən podratçı təşkilatların əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyətinə SOCAR-ın müvafiq sahələr üzrə cavabdeh şəxsləri tərəfindən mütəmadi nəzarət edilir. Birgə müəssisələr və əməliyyat şirkətləri hər ay istehsalat zədələnmələri ilə əlaqədar Şirkətə hesabatlar təqdim edir və bu hesabatlar əsasında istehsalat zədələnmələrinin vəziyyəti təhlil olunaraq qiymətləndirilir.

Bədbəxt hadisələr

GRI 402-3, GRI 403-3

Görülmüş tədbirlərə baxmayaraq 2022-ci il ərzində ümumilikdə **17 bədbəxt hadisə baş vermişdir**. Baş vermiş bütün hadisələr barədə aidiyyəti orqanlar müvafiq qaydada məlumatlandırılmış, qüvvədə olan qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq hadisələrin təhqiqatı aparılmışdır. Hadisələrin baş vermə səbəbləri təhqiqat nəticəsində müəyyən edilərək qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi məqsədilə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması və maarifləndirmə tədbirlərinin artırılması ilə bağlı müəssisələrdə müvafiq tədbirlər görülmüşdür. Baş vermiş bədbəxt hadisələrə görə ümumilikdə **8** nəfər işçi personalına müxtəlif dərəcəli intizam tənbehi tətbiq edilmişdir.

Cədvəl 8. 2022-ci il üzrə SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət sahələrinə görə bədbəxt hadisələrin sayı

Müəssisə	Bədbəxt hadisələrin sayı
“Azneft” İB	2
“Azəriqaz” İB	1
“Azərikimya” İB	1
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	5
“Neftqaztikinti” trestı	4
Nəqliyyat İdarəsi	2
Sosial İnkişaf İdarəsi	1
Qaz İxrac İdarəsi	1
Cəmi	17

Cədvəl 9. 2022-ci il üzrə SOCAR-ın əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

SOCAR üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri	2022
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı	17
o cümlədən, ölümlə nəticələnən	-
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	17
o cümlədən cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	-
İtkin düşmüş işçilərin sayı	-
Peşə xəstəliklərinin sayı	-
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	984
İşçilərin orta siyahı sayı	48 031
Cəmi işlənmiş saat	83 781 368
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	0.04
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	2.35
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0.35
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	57.88

Cədvəl 10. 2022-ci ildə Əməliyyat Şirkətlərinin və Birgə Müəssisələrin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində məhsuldarlıq göstəriciləri

Əməliyyat Şirkətləri və Birgə Müəssisələr üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində məhsuldarlıq göstəriciləri	2022
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı	13
O cümlədən, ölümlə nəticələnən	2
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	12
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	352
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	32
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0.502
Peşə xəstəliklərinin sayı	-
İşçilərin orta siyahı sayı	25 887
Cəmi işlənmiş saat	52 119 867
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0.046
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	1.35

İşçilərin dövri tibbi müayinədən keçirilməsi işləri il ərzində plan-qrafikə uyğun olaraq dəqiqləşdirilmiş plan üzrə aparılmış və **23 012 nəfər tibbi müayinədən keçmişdir**. Keçirilən tibbi müayinələrin nəticələrinə əsasən müayinədən keçənlər arasında peşə xəstəliyinə şübhəli şəxs aşkar edilməmişdir.

İqlim dəyişikliyi

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-4, GRI 305-5

İstehsal prosesləri zamanı, habelə neft-qaz əməliyyatları nəticəsində formalaşan emissiyaların azaldılması təşəbbüslərinə daim dəstək verən SOCAR qlobal istiləşmə probleminin həll edilməsi istiqamətində fəaliyyətini uğurla davam etdirir.

12 dekabr 2015-ci ildə BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasına üzv ölkələrin 21-ci konfransında Paris Razılaşması qəbul olunmuşdur. Paris Razılaşmasının əsas məqsədi ədalətlik prinsipi və fərqli milli şəraitlər nəzərə alınmaqla, ümumi, lakin diferensial öhdəlikləri əks etdirməklə qlobal orta temperatur artımının sənayeləşmə dövrünə qədərki səviyyədən 2°C-dən xeyli aşağı saxlanması və temperatur artımının 1.5°C-dək məhdudlaşdırılması üçün səy göstərilməsidir.

Azərbaycan Respublikası Paris Razılaşmasını 22 aprel 2016-cı ildə imzalamış və həmin ilin oktyabr ayında ratifikasiya etmiş, təqdim etdiyi Milli Səviyyədə Müəyyən edilmiş Təhdətlər (NDC) sənədində 1990-cı baza ili ilə müqayisədə 2030-cu ildə İstixana Effekti Yaradan Qazların (bundan sonra "İEYQ") emissiyasının 35% azalmasını hədəf kimi götürmüşdür.

Bu hədəfləri nəzərə alaraq, ənənəvi yanacaqdan asılılığı azaltmaq və beynəlxalq öhdəliklərimizi yerinə yetirərək ölkəmizə töhfə vermək məqsədilə SOCAR-ın 2035-ci ilə qədər Korporativ Strategiyasında enerji keçidi üzrə ümumi prioritet sahələri müəyyən edilmişdir.

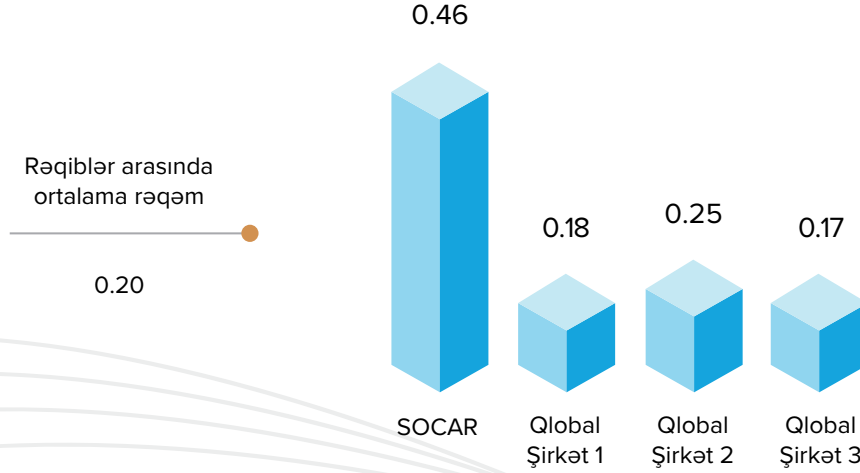
"SOCAR 2021-2030: Aşağı Karbonlu İnkişaf Strategiyası"nda (AKİS) iqlim dəyişikliyinə təsirinin azaldılması üzrə geniş spektrli tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur:

- İEYQ emissiyalarının azaldılması;
- Azərbaycan Respublikası "NDC" tədbirləri çərçivəsində öhdəliklərin yerinə yetirilməsi;
- İqlim dəyişikliyi təsirinin azaldılması üzrə dünyada mövcud olan aşağı karbonlu texnologiyaların tətbiqi;
- İqlim risklərinin neft-qaz əməliyyatlarına təsirinin qiymətləndirilməsi, yumşaltma, uyğunlaşma tədbirləri, o cümlədən ölçmə, hesabatvermə və yoxlama (MRV) tədbirləri.

SOCAR AKİS sənədində özünün 2030-cu ilə qədər iqlim hədəflərini müəyyən etmişdir. Bu hədəflər əsas götürülməklə, SOCAR-ın İEYQ emissiyaları üzrə Əsas Səmərəlilik Göstəriciləri (ƏSG) hədəfləri müəyyən edilir və monitorinqi aparılır.

Şəkil 21. SOCAR və dünya enerji sektorunun rəqibləri arasında 2022-ci ildə upstream üzrə İEYQ intensivliyi

Upstream CO₂ intensivliyi (t CO₂ ekv/t neft ekv)

Enerji keçidi üzrə tədbirlər

Ətraf mühit qarşısındakı korporativ sosial məsuliyyəti yerinə yetirmək, həm də dayanıqlı inkişafa nail olmaq üçün SOCAR tətbiq etməkdə maraqlı olduğu yeni enerji növlərinə keçid etməsi nəticəsində aşağıdakı əhəmiyyətli ekoloji töhfələr əldə ediləcəkdir:

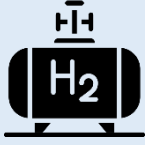
1

Heydər Əliyev adına NEZ-də AVRO-5 standartlarına uyğun yanacaqın istehsalı

Paris Sazişi sənədinə daxil etmək üçün SOCAR ölkə daxilində NDC sənədinə öz tədbirlərini daxil etmişdir. Bu sənədin icrasında SOCAR-ın həyata keçirdiyi layihələr xüsusi önəm daşıyır. Belə ki, SOCAR tərəfindən təqdim edilmiş töhfələr irimiqyaslı layihələrdir. Buna misal olaraq SOCAR Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun modernizasiyası və yenidənqurulması layihəsinin həyata keçirilməsi ilə dizel və benzin yanacaqlarının AVRO-5 standartına uyğun istehsal edilməsini planlaşdırır. Belə ki, SOCAR Azərbaycan Respublikası üzrə avtoneqliyyatdan atılan emissiyaların azaldılması üçün AVRO-5 standartına uyğun yanacaq istehsal etməklə CO, NO_x və qeyri-metan uçuucu üzvi birləşmələrin (QMUÜB) azaldılmasına nail olacaq.

2

Hidrogen istehsalı və istehlakı

Hidrogen yanacağı sıfır emissiyalı yanacaq olub oksigenlə birlikdə yanaraq enerji yaradır. Hidrogen, yanacaq mənbəyi kimi toksik olmayan maddədir və ətraf mühitə qarşı dost olduğundan, digər yanacaqlarla müqayisədə sistemlərə tətbiqində və istismarında heç bir çətinlik mövcud deyil, həmçinin yüksək etibarlılıq nümayiş etdirir. Bu yanacaqdan istifadə nəticəsində atmosfərə atılan İEYQ emissiyaların miqdarı azalacaq, bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafını təşviq edəcək və beləliklə ətraf mühitin keyfiyyəti yaxşılaşacaqdır. SOCAR gələcəkdə xüsusilə də hidrogen istehsalı və satışı, hidrogenin tutulması və mövcud istehsalat müəssisələrində sonrakı utilizasiyası istiqamətlərinə investisiya qoyulması variantlarını nəzərdən keçirə bilər.

3

SOCAR-ın sıfır karbon hədəfi

Dünyanın əsas neft-qaz hasilatçıları 2050-ci ilə qədər "Sıfır karbon hədəfi"nə ("Net Zero" səviyyəsi) keçid üzrə öz strategiyalarını bəyan etmişlər. Bu şirkətlər "Net Zero" səviyyəsinə çatmaq üçün 2050-ci ilədək və ya daha tez bir müddətdə tam karbonsuz neft və qaz hasilatını, məhsulların satışlarında karbon intensivliyinin 50-65%-dək azalmasını əsas hədəf kimi qarşıya qoymuşdur.

Daha effektiv texnoloji dəyişikliklər tətbiq etmədən və "sıfır karbon" tullantılı istehsalat proseslərinin təkmilləşdirilməsi olmadan, emissiyaların əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasına nail olmaq qeyri-mümkündür. Bu qarşılıqlı əməkdaşlığı təmin edən və "Sıfır karbon hədəfi"nə doğru bir biznes strategiyasıdır. SOCAR bərpa olunan enerji mənbələrinə və real texnoloji həllərə sərmayə yatıraraq cari istehsalat proseslərini təhlil edir və effektiv yollar seçir. Bu zaman SOCAR öz fəaliyyətini bütün seqmentlərlə uyğunlaşdıraraq ətraf mühitin mühafizəsi prioritetlərini gücləndirəcəkdir.

Hal-hazırda SOCAR daha uzunmüddətli və iddialı iqlim hədəflərinin müəyyən edilməsi üzərində işləyir.

Neft-qaz, neft-kimya əməliyyatları zamanı İEYQ-nın emissiyaları **GRI 305-1**

İEYQ emissiyaları dedikdə insan fəaliyyəti nəticəsində yaranan və iqlim dəyişikliyinə töhfə verən istixana effektini gücləndirən qazlar başa düşülür.

2006-cı il "IPCC" metodologiyasına (2-ci cild, Enerji Sektoru) əsasən, SOCAR-ın neft-qaz kompleksində yaranan İEYQ

- yanacağıın yanması nəticəsində emissiyalar,
- neft və təbii qaz sistemlərindən əmələ gələn uçucu emissiyalardan ibarətdir.

Neft-qaz və neft-kimya əməliyyatlarında karbon emissiyalarının sıfır səviyyəsinə endirilməsi çağırışlarına cavab olaraq, ətraf mühitin mühafizəsi, məhsul vahidinin enerji tutumunun, karbon izinin və karbon intensivliyinin azaldılması, karbon neytrallığı SOCAR-ın əsas ekoloji prioritetlərindəndir. SOCAR öz inkişaf strategiyasında, fəaliyyəti nəticəsində yaranan emissiyaların azaldılması üçün iddialı hədəflər müəyyən etmişdir. Bununla əlaqədar beynəlxalq standartlar və qabaqcıl təcrübələr əsasında SOCAR-ın bütün portfeli üzrə ("Upstream", "Downstream", "Midstream", pərakəndə satış, xidmət şirkətləri və s.) müəssisələrinin mövcud təməl karbon izinin qiymətləndirilməsi, şirkətin ekoloji ambisiyalarının müəyyən edilməsi və əsas biznesin dekarbonizasiyası üçün yol xəritəsinin hazırlanması ilə əlaqədar "Boston Consulting Group" şirkəti müstəqil məsləhətçi qismində cəlb edilərək SOCAR-ın "Yaşıl Gündəlik" ("Green Agenda") layihəsinin icrasına başlanılmışdır. Qeyd olunan layihənin icrası ilə əlaqədar SOCAR-ın 13 aprel 2023-cü il tarixli 14-2/3-1İ-44/2023 nömrəli əmri ilə işçi qrup yaradılmışdır.

İqlim dəyişikliyinə təsirin azaldılması fəaliyyətləri

GRI 305-5

SOCAR İEYQ emissiyalarının azaldılması üçün

- səmt qazının atmosferə atılmasının azaldılması və təkrar istehsala qaytarılması tədbirləri,
- metan emissiyalarının azaldılması, metan sızmalarının müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması tədbirləri,
- aşağı karbon emissiyası yaradan istehsal fəaliyyətinin dəstəklənməsi fəaliyyətlərinə üstünlük verir.

İEYQ emissiyalarının hesablanması, bu göstəricinin təhlil edilməsi, zəif tərəflərin və imkanların qiymətləndirilməsi, növbəti iqlim hədəflərinin təyin edilməsi üçün üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Stasionar mənbələrdə yandırma prosesində İEYQ emissiyalarının hesablanma metodikası

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3

SOCAR neft-qaz əməliyyatları zəncirində formalaşan İEYQ həcmələrinin ən yaxşı beynəlxalq təcrübələr əsasında inventarlaşdırılmasının təmin edilməsi üçün "Stasionar Mənbələrdə Yandırma Prosesində İstixana effekti Yaradan Qazların Hesablama Metodikası"ni⁸ təsdiq etmişdir.

⁸ 14 aprel 2021-ci il tarixli SOCAR211000030300040020A00044 nömrəli əmr ilə

“IPCC” metodiki sənədləri və “EMEP/EEA” milli emissiya inventarlaşdırılması üzrə texniki təlimat sənədlərinə istinad edilməklə hazırlanmış korporativ metodikanın əsas məqsədi SOCAR müəssisələrində İEQ emissiyalarının inventarlaşdırılması üzrə vahid yanaşmanın təmin edilməsi və hesabat sistemini təkmilləşdirilməsi olmuşdur.

İstixana Effekti Yaradan Qazların hesablanması

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3

İEQ emissiyaları SOCAR-ın birbaşa qurumları, iştirakçısı olduğu layihələri və neft-qaz, neft-kimya əməliyyatlarında iştirak edən dolayı emissiya mənbələrində yaranır.

SOCAR üzrə İEQ emissiyalarının inventarlaşdırılması prosesində birbaşa və dolayı emissiya mənbələri nəzərə alınmaqla hesabat “Əhatə dairəsi 2” və qismən “Əhatə dairəsi 3” səviyyəsinə uyğunlaşdırılmışdır.

SOCAR-ın istehsal fəaliyyəti üzrə birbaşa emissiya mənbələri:

1	2	3
SOCAR-ın “Upstream” fəaliyyəti	SOCAR-ın “Midstream” fəaliyyəti	SOCAR-ın “Downstream” fəaliyyəti

SOCAR-ın istehsal fəaliyyəti üzrə dolayı emissiya mənbələri:

1	2	3
Elektrik enerjisi istehlakına görə emissiyalar	Dəniz, hava və quru nəqliyyatının yaratdığı emissiyalar	Digər xidmət sektorlarının yaratdığı emissiyalar

Sorğu edilmiş, ümumiləşdirilmiş, təhlil edilmiş, dəqiqləşdirmələr aparılmış və “Stasionar mənbələrdən yandırma prosesində istixana effekti yaradan qazların hesablanması metodikası”na əsasən emissiya həcmi hesablanmışdır.

Cədvəl 11. SOCAR-da İEYQ emissiyaları haqqında məlumat

	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	6 540.8	7 537.7	7 852.9
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	5 763.5	6 810.3	6 708.7
Dolayı emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv. (elektrik enerjisi və təchizat zənciri daxil olmaqla)	777.3	727.4	1 144.2

Cədvəl 12. SOCAR üzrə İEYQ-nin birbaşa emissiyaları haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv.

İEYQ emissiyaları	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi, min ton CO₂-ekv., o cümlədən:	5 763.5	6 810.3	6 708.7
Stasionar mənbələrdən cəmi, o cümlədən:	5 717.3	6 738.9	6 605.7
Struktur bölmələr	5 509.3	6 562.8	5 996.9
BM və ƏŞ	208	176.1	608.8
Mobil mənbələrdən cəmi, o cümlədən:	46.2	71.4	102.9
SOCAR	27.7	54.6	66.3
BM və ƏŞ	18.5	16.8	36.7

Cədvəl 13. SOCAR Azərbaycanda fəaliyyəti nəticəsində atmosfərə atılan qazların miqdarı, min ton

İEYQ-nin göstəriciləri	2020	2021	2022
Metan (CH ₄)	122.4	146.8	110.04
Azot oksidi (N ₂ O)	0.00736	0.00913	0.0078

Cədvəl 14. SOCAR-ın fəaliyyəti nəticəsində dolayı mənbələrdən atılan İEYQ haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv

İEYQ emissiyaları	2020	2021	2022
Cəmi	777.3	727.4	1 144.2
Elektrik enerji istehlakından	637.1	717.4	813.9
SOCAR-ın strukturuna daxil olmayan xidmət sahələrindən, o cümlədən:⁹			
SOCAR AQŞ	8.8	10.0	82.0
SOCAR Uniper	29.4	-	26.0
Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi	96.5	-	216.5
Silk Way Helicopter Services	5.5	-	5.8

Cədvəl 15. SOCAR üzrə elektrik enerjisinin istehlakından (dolayı yolla) hesablanan İEYQ emissiyaları haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi. o cümlədən:	637.1	717.4	813.9
Struktur bölmələr	429.6	521.7	651.0
BM və ƏŞ	207.5	195.7	162.9

⁹ 2021-ci ildə SOCAR Uniper, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi və Silk Way Helicopter Services üzrə hesablamalar aparılmamışdır.

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə birbaşa emissiya atımları

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3

Bu bölmə SOCAR-ın birbaşa strukturuna daxil olan müəssisələrin fəaliyyəti nəticəsində formalaşan İEYQ həcmi əhatə edir.

Cədvəl 16. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə birbaşa emissiyalarının atımları

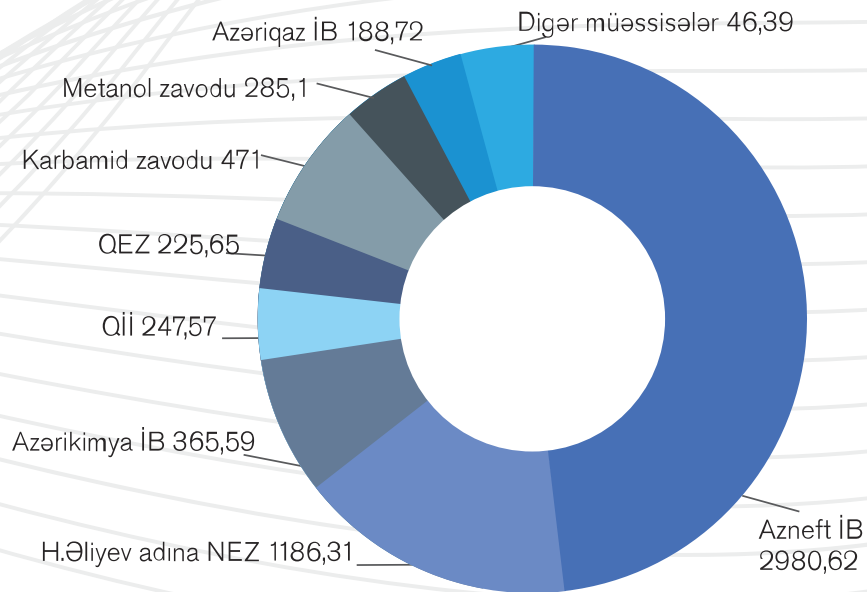
SOCAR-ın müəssisələri	Birbaşa İEYQ emissiyaları (min ton CO ₂ ekv.)
“Azneft” İB	2 980.62
Kompleks Qazma İşləri Trestı	17.53
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.15
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.36
Qaz İxrac İdarəsi	247.57
“Azərikimya” İB	365.59
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	1 186.31
Qaz Emalı Zavodu	225.65
Karbamid Zavodu	470.97
Metanol Zavodu	285.10
“Azəriqaz” İB	188.72
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	0.28
Neftqazəlmətdəqiqatlayihə İnstitutu	0.66
Bakı Ali Neft Məktəbi	-
Neftqaztikinti Trestı	3.50
Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.44
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.14
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0.31
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Nəqliyyat İdarəsi	20.03
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	-
Cəmi	5 996.93

2022-ci il ərzində SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr tərəfindən əməliyyatlar zamanı **5 996.93** min ton CO₂ ekvivalentində birbaşa İEYQ atılması baş vermişdir.

Bu göstərici ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 565.88 min ton azdır. Bu azalmanın əsas səbəbləri ötən müddət ərzində SOCAR-ın müəssisələrində ətraf mühitin mühafizəsi ilə əlaqədar tələblərə nəzarətin gücləndirilməsi və “SOCAR 2021-2030: Aşağı Karbonlu İnkişaf Strategiyası” sənədində nəzərdə tutulmuş yumşaltma tədbirlərinin icrası olmuşdur. Bundan əlavə 2022-ci ildə “Azneft” İB üzrə səmt qazı atılmaları sıfıra endirilmiş, SOCAR-ın müəssisələrində formalaşan tullantı və digər məhsulların təkrar resurs kimi istifadəsi nəticəsində yanacaqə qənaət edilmiş, dövrü iqtisadiyyat təmin edilmişdir.

Cədvəldən görüldüyü kimi SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə ən çox İEYQ atılması üzrə göstərici “Azneft” İB, Heydər Əliyev adına NEZ, “Azərikimya” İB, SOCAR Metanol Zavodu, Qaz İxrac İdarəsi və “Azəriqaz” İB kimi əsas hasilat, emal, ixrac əməliyyatlarını həyata keçirən müəssisələrin payına düşür.

Bunun səbəbi əsas hasilat və emal əməliyyatlarının emissiya mənbələrinin qeyd olunan müəssisələrdə yerləşməsi ilə izah olunur.

Şəkil 22. Müəssisələr üzrə atılmaların kütlə payı

“Azneft” İB və Heydər Əliyev adına NEZ müvafiq olaraq ümumi atılmaların 50% və 20%-nə sahib olmaqla əsas emissiya mənbələridir.

Kiçik pay həcminə baxmayaraq, xüsusi texnika və mobil mənbələrdən (avtonəqliyyat) atılmaların həcmi də “Azneft” İB və Nəqliyyat İdarəsinin emissiyalarına daxil edilmişdir.

SOCAR müəssisələrinin seqmentlər üzrə emissiya göstəriciləri

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3

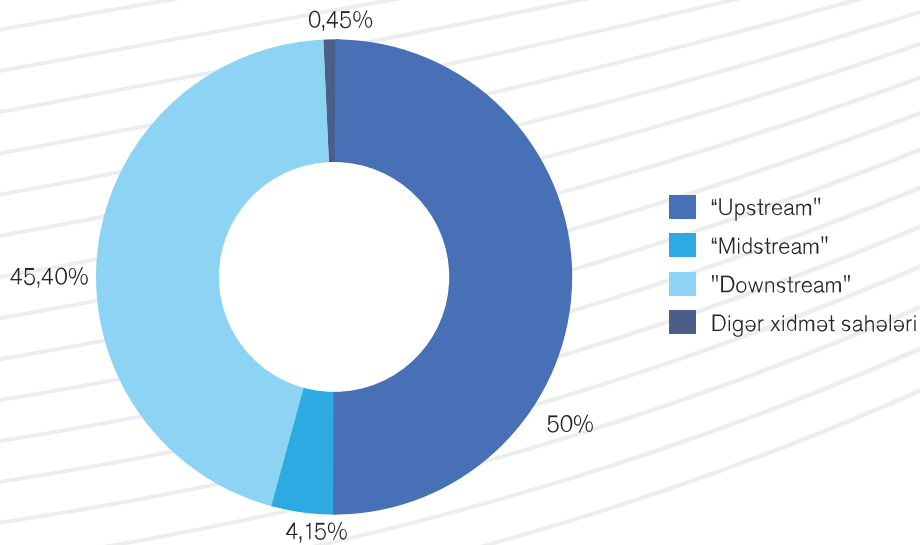
Neft-qaz hasilatının əməliyyat sxemlərinə uyğun olaraq SOCAR-ın strukturuna daxil olan qurumların İEYQ emissiyaları aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır.

Cədvəl 17. SOCAR-ın seqmentləri üzrə birbaşa emissiya atılmaları

Fəaliyyət seqmenti	Birbaşa İEYQ emissiyaları min ton CO ₂ ekv	Faiz olaraq
SOCAR-ın "Upstream" fəaliyyəti;	2 998.30	50%
SOCAR-ın "Midstream" fəaliyyəti;	248.93	4.15%
SOCAR-ın "Downstream" fəaliyyəti.	2 722.62	45.40%
Digər xidmət sahələri üzrə atılmalar	27.08	0.45%
Cəmi:	5 996.93	100%

SOCAR-ın seqmentləri üzrə ümumi emissiya atılmaları

SOCAR-da İEYQ atılmalarının təhlili zamanı ən yüksək göstəricilər "Upstream" və "Downstream" seqmentlərinin payına düşür.

Şəkil 23. Seqmentlər üzrə emissiyaların həcm nisbəti

Cədvəl 18. “Upstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	Birbaşa İEYQ emissiyaları min ton CO ₂ ekv
“Azneft” İB	2 980.62
Kompleks Qazma İşləri Tresti	17.53
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.15
Cəmi	2 998.3

“Upstream” seqmenti üzrə 2 998.3 min ton CO₂ ekvivalentində birbaşa İEYQ emissiyası formalaşmışdır.

Cədvəl 19. “Midstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	İEYQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.36
Qaz İxrac İdarəsi	247.57
Cəmi	248.93

“Midstream” seqmenti üzrə 2022-ci il ərzində əməliyyatlar zamanı ümumilikdə 248.93 min ton CO₂ ekvivalentində İEYQ emissiyası formalaşmışdır.

Cədvəl 20. “Downstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	İEYQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
“Azərikimya” İB	365.59
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	1 186.31
Qaz Emalı Zavodu	225.65
Karbamid Zavodu	470.97
Metanol Zavodu	285.10
“Azəriqaz” İB	188.72
Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	0.28
Cəmi	2 722.62

Qrafikdən görüldüyü kimi “Downstream” seqmenti üzrə ən çox atılma Heydər Əliyev adına NEZ-in payına düşür. Bunun əsas səbəbi emal həcmi, texnoloji proseslərin karbon izinin intensiv olması, müxtəlif məhsullar üzrə emal xətlərinin olması və bu səbəbdən emissiya mənbələrinin çox olmasıdır.

“Downstream” seqmenti üzrə ümumilikdə 2 722.62 min ton CO₂ ekvivalentində İEYQ emissiyası formalaşmışdır.

Digər xidmət sahələri üzrə atılmalar

Digər xidmət sahələri dedikdə SOCAR-da neft-qaz əməliyyatlarının həyata keçirilməsini dəstəkləyən xidmət sahələri başa düşülür.

Cədvəl 21. Digər xidmət sahələri üzrə atılmalar

Müəssisənin adı	İEYQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
Neftqaztikinti Trest	3.50
Nəqliyyat İdarəsi	20.03
Təlim Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəs	0.31
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	-
Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.44
Neftqazəlmətdəqiqatlayihə İnstitutu	0.66
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.14
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Bakı Ali Neft Məktəbi	-
Cəmi	27.08

Digər xidmət sahələri üzrə 2022-ci il ərzində əməliyyatlar zamanı 27.08 min ton CO₂ ekvivalentində İEYQ emissiyası formalaşmışdır.

Nəqliyyat İdarəsi üzrə emissiyalar bu sahə üzrə ümumi həcmə 74% -ni təşkil edir. Bunun əsas səbəbi SOCAR-ın nəqliyyat parkında olan avtonəqliyyat vasitələrinin böyük əksəriyyətinin Nəqliyyat İdarəsinin balansında olması və il ərzində yandırılan benzin və dizəl yanacağıının miqdarı ilə bağlıdır.

SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları zamanı dolay emissiya mənbələri

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3

SOCAR üzrə İEYQ-lərin inventarlaşdırılması prosesində dolay emissiya mənbələri də nəzərə alınmaqla hesabat "Əhatə dairəsi 2" səviyyəsinə uyğunlaşdırılmışdır.

Dolay emissiya mənbələri dedikdə SOCAR-ın dənizdə və quruda neft-qaz əməliyyatlarının həyata keçirilməsi prosesində elektrik, daşınma, tədqiqat və təchizat əməliyyatlarında iştirak edən və bu fəaliyyətləri zamanı emissiya formalaşdıran kənar təşkilatlar nəzərdə tutulur. Dolay emissiya mənbəyi kimi aşağıda qeyd olunan təchizatçı qurumlar nəzərə alınmışdır.

- "Azərişiq" ASC,
- "Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC,
- "Helicopter Services" ASC,
- SOCAR-ın strukturunda neft-qaz, neft-kimya əməliyyatlarının təmin edilməsi üçün dəstək, xidmət funksiyaları yerinə yetirən qurumlar

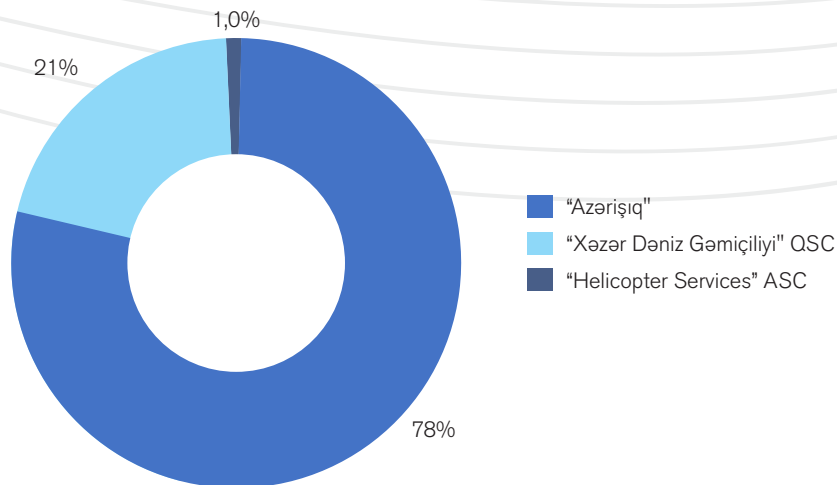
Sorğu əsasında qeyd olunan qurumlardan müvafiq məlumatlar əldə edilməklə, SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları məqsədləri üçün təmin etdiyi xidmətlər zamanı formalaşan İEYQ-lərin həcmi hesablanmışdır.

Cədvəl 22. SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları zamanı dolay emissiya mənbələri

Neft-qaz əməliyyatlarında iştirak edən dolay emissiya mənbələri	İEYQ emissiyası (min ton CO ₂ ekv)
"Azərişiq" ASC	813.9
"Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC	216.49
"Helicopter Services" ASC	5.79
EKOL Mühəndislik Xidmətləri QSC	33.79
SOCAR Uniper	25.97
SOCAR AQŞ	82.05
Cəmi	1 177.99

Dolay emissiya mənbələrindən ən çox emissiya "Azərişiq" ASC üzrə formalaşmışdır ki, bu da SOCAR-ın bütün müəssisə və təşkilatlarının, həmçinin neft-qaz əməliyyatlarının enerji təminatının qeyd olunan ASC tərəfindən qarşılınmasının nəticəsində olmuşdur.

Ümumilikdə 2022-ci il ərzində SOCAR-ın əməliyyatlarında iştirak edən dolay emissiya mənbələri üzrə 1 177.99 min ton CO₂ ekvivalentində İEYQ emissiyası formalaşmışdır.

Şəkil 24. Dolay emissiya mənbələrinin ümumi həcmdə kütlə payı

“SOCAR Upstream Management” MMC üzrə emissiyalar

“SOCAR Upstream Management” MMC dənizdə və quruda SOCAR ilə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişi çərçivəsində fəaliyyət göstərən Əməliyyat Şirkətləri və Birgə Müəssisələrin fəaliyyətinin təşkili, koordinasiyası, əməliyyatların tələblərə uyğunluğuna və planlaşdırma işlərinə nəzarəti təmin edir.

Cədvəl 23. “SOCAR Upstream Management” MMC üzrə 2022-ci il üzrə emissiyalar

Əməliyyat Şirkətləri və Birgə Müəssisələr	Birbaşa emissiyalar (min ton CO ₂ ekv)	Dolayı emissiyalar (elektrik enerjisindən istifadə) (min ton CO ₂ ekv)
Binagadi Oil Company	10.99	0.01
Karasu OC	9.26	0.02
Neftchala OCL	1.82	4.04
Shirvan Oil OCL	63.54	27.82
Absheron OCL	292.88	0.01
Balakhani OCL	3.26	19.37
Surakhani Oil OCL S.A.	2.55	39.42
AzGerneft MMC	0.83	33.75
Bahar Energy OCL	115.65	10.16
Tagiyev OC	1.79	11.44
Salyan Oil Ltd.	24.35	13.91
Umid Babek OC	76.35	2.93
SOCAR Polymer	5.56	-
Cəmi	608.83	162.88

“SOCAR Upstream Management” MMC üzrə 2022-ci il ərzində neft-qaz əməliyyatları nəticəsində

- Stasionar mənbələrdən birbaşa - 608.83
- Dolayı mənbələrdən (elektrik enerjisindən istifadə) -162.88;

olmaqla ümumilikdə 771.71 min ton CO₂ ekvivalentində İEYQ emissiya həcmi formalaşmışdır.

Stasionar mənbələrdən atılmaların əsas həcmi “Bahar Energy” Əməliyyat Şirkəti, “Ümid-Babək” Əməliyyat Şirkəti və “Şirvan Oil” Əməliyyat Şirkətinin payına düşür.

Atmosferə atılan səmt qazlarının azaldılması

GRI 305-5

2014-cü ildə SOCAR Dünya Bankının “2030-cu ilə qədər səmt qazının normal hasilat prosesində yandırılmasının sıfıra endirilməsi” təşəbbüsünə könüllü olaraq qoşulmuş və “2017-2022-ci illər: SOCAR və SOCAR-ın iştirak etdiyi layihələrdə səmt qazı atılmalarının azaldılması Planını” təsdiq etmişdir.

Sənədin icrası ilə bağlı SOCAR müəssisələrində həyata keçirilən tədbirlər haqqında məlumatlar toplanmış, nəticələr qiymətləndirilmiş və qəbul edilmiş hədəflərə çatmaq üçün layihə təklifləri hazırlanmışdır.

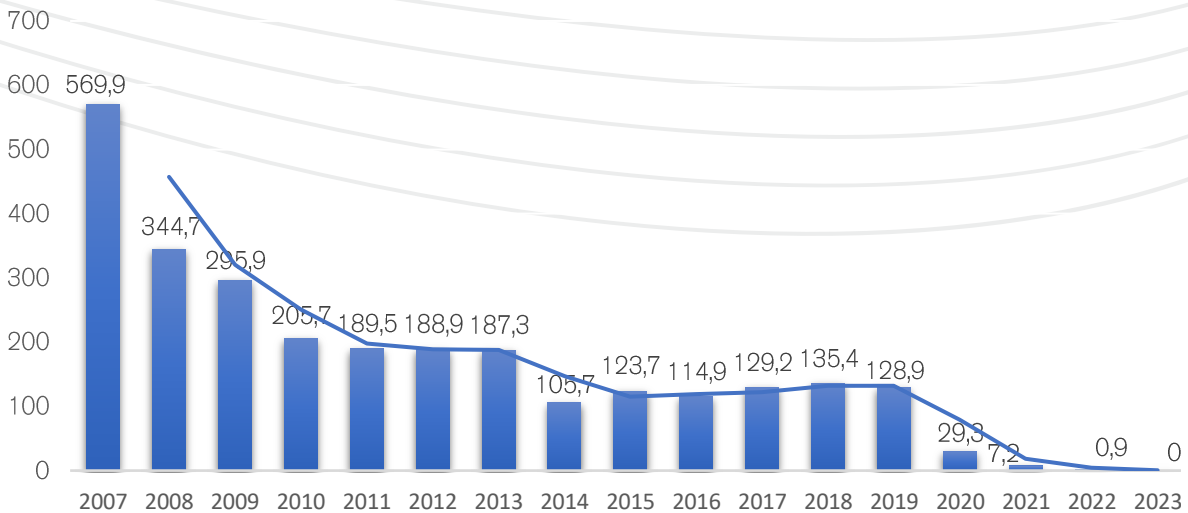
2022-ci ildə “Azneft” İB tərəfindən neft hasilatı zamanı birbaşa atmosfərə atılan/yandırılan səmt qazlarının utilizasiya edilməsi istiqamətində bir sıra ekoloji layihələr həyata keçirilmişdir. SOCAR-ın əsas emissiya mənbəyi olan “Azneft” İB-nin dənizdə və quruda yerləşən istehsalat sahələrində, xüsusən də “Abşeronneft” NQÇİ, “28 May” NQÇİ və digərlərində:

- meydançalararası aşağıtəzyiqli qazlar üçün xətlərin çəkilməsi;
- yeni kompressorların quraşdırılması;
- bir çox quyuların istismar üsulunun dəyişdirilməsi

kimi tədbirlərinin icrası nəticəsində 2022-ci ilin sentyabr ayından səmt qazı atılmaları sıfıra endirilmişdir.

Qeyd olunan tədbirlər SOCAR-ın təsdiq olunmuş “2017-2022-ci illər: SOCAR və SOCAR-ın iştirak etdiyi layihələrdə səmt qazı atılmalarının azaldılması Planı”¹⁰nun Fəaliyyət Tədbirlərinə uyğundur və ümumiləşdirilmiş halda qeyd edilmişdir. Hər bir tədbir SOCAR-ın dənizdə və quruda müxtəlif coğrafiyalarda yerləşən neft-qaz obyektlərində, müxtəlif infrastrukturlarda səmt qazı atılmalarının azaldılmasına yönəlmişdir. 2022-ci il ərzində qeyd olunan Planın icrası uğurla başa çatdırılmış və səmt qazı atılmaları sıfıra endirilmişdir.

Şəkil 25. “Azneft” İB üzrə atmosfərə atılan səmt qazının dinamikası (mln.m³)

¹⁰ 17 aprel 2017-ci il tarixli, SOCAR171000030300040020A00057 nömrəli əmri ilə

“Upstream” seqmentində sızmaların müəyyənləşdirilməsi və təmiri layihəsi

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-5

“Upstream” seqmentində emissiyaların azaldılması (“Upstream Emission Reduction” – “UER”) mexanizmi neft-qaz əməliyyatları zəncirində İEYQ emissiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasına nail olmaq üçün müasir və effektiv alətdir. Beynəlxalq neft-qaz təchizatçıları əməliyyatlar zamanı emissiyaların azaldılması, habelə onların ətraf mühitə təsirlərinin minimuma endirilməsi üçün “UER” layihələrini həyata keçirməklə azaldılmış emissiya həcmələrini sertifikatlaşdırır və bu barədə müvafiq sertifikatlar alırlar.

2019-2022-ci illər ərzində SOCAR Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Avropa İttifaqının Yanacaq Keyfiyyəti Direktivi çərçivəsində “Upstream” seqmentində emissiyaların müəyyənləşdirilməsi və təmiri pilot layihəsini həyata keçirmişdir.

Layihə Almaniya Federal Ətraf Mühit Agentliyinin nəzdində olan Almaniyanın Emissiyalar Ticarəti üzrə Səlahiyyətli orqanı tərəfindən təsdiq edilmiş və qeydiyyatla alınmışdır. Layihə çərçivəsində qaz sızmalarının təyini üçün ən müasir aşkaretmə avadanlığı hesab olunan “Keii GL 1000” tipli infraqırmızı kameranın tətbiqi ilə, “Azneft” İB-nin

- “Bibiheybətneft” NQÇİ;
- “Abşeronneft” NQÇİ;
- Ə.C.Əmirov adına NQÇİ;
- H.Z Tağıyev adına NQÇİ;
- N.Nərimanov adına NQÇİ-də

137 sızma nöqtəsi aşkarlanmışdır. Qeyd olunan mənbələr sənədləşdirilmiş, sızma həcməri qiymətləndirilmiş, etiketlenmiş, sızmalar aradan qaldırılmış və hermetikliyin yoxlanılması üçün təkrar monitoring edilmişdir. Layihənin icrası nəticəsində 26 339 ton CO₂ ekvivalentində emissiyaların atılmasının qarşısı alınmışdır.

Azaldılmış emissiya həcməri “UER” çərçivəsində sertifikatlaşdırılmış və Avropa Birliyinin Emissiyaların Ticarəti Sistemi əsasında satılmış və nəticədə SOCAR 3 milyon AZN mənfəət əldə etmişdir.

Bu proses regionda ilk “UER” layihəsi olmaqla, atmosfer tullantılarının effektiv şəkildə azaldılması, Avropa Birliyinin emissiyaların ticarəti sxemi əsasında sertifikatlaşdırılması və satılması yolu ilə əlavə gəlir əldə edilməsinə şərait yaratmışdır. Pilot “LDAR” layihəsinin müsbət nəticələri gələcəkdə bu sahədə daha geniş layihələrin icrası üçün zəmin yaratmışdır.

Layihə göstəriciləri haqqında məlumat **Əlavə 1**-də verilmişdir.

Nəticə

Aparılmış hesablamaların nəticələrinə əsasən SOCAR-ın əməliyyat sahələri üzrə formalaşan emissiyaların miqdarı aşağıdakı kimi olmuşdur (min ton CO₂ ekvivalentində):

SOCAR-ın birbaşa strukturuna daxil olan müəssisələr (stasionar, mobil və xüsusi texnika daxil olmaqla)	6 708.68
SOCAR-ın əməliyyatlarında payı olan dolayı emissiya mənbələri	1 144.21
"SOCAR Upstream Management" MMC (stasionar, mobil və dolayı mənbələr daxil olmaqla)	771.71
SOCAR-ın iştirak etdiyi digər layihələr (stasionar, mobil və xüsusi texnika daxil olmaqla)	141.81

Əldə edilmiş nəticələr "SOCAR 2021-2030: Aşağı Karbonlu İnkişaf Strategiyası" (AKİS) və 2022-ci il üzrə (ƏSG hədəfləri ilə müqayisə edilmişdir.

Birbaşa istixana effekti yaradan qazların emissiyası üzrə

- SOCAR-ın AKİS sənədinə əsasən 2022-ci il üzrə hədəf – 8 195.34 min ton CO₂ ekv
- SOCAR 2022-ci il üzrə ƏSG hədəfi – 7 384.87 min ton CO₂ ekv olmuşdur.

2022-ci il üzrə SOCAR İEYQ emissiyaları üzrə

- AKİS sənədi ilə müqayisədə 26.5 %,
- ƏSG ilə müqayisədə 18.4 %¹¹

azalmaya nail olunmuşdur.

2022-ci il üzrə İEYQ emissiyalarının həm AKİS sənədi, həm də ƏSG göstəriciləri ilə müqayisədə azalmasının səbəbi istehsalın optimallaşdırılması ilə atılmaların azaldılması, habelə AKİS sənədində 2022-ci il üçün nəzərdə tutulmuş yumşaltma tədbirlərin icrası olmuşdur.

Karbon izinin azaldılması üzrə müsbət tendensiya SOCAR-ın iqlim hədəflərinə dair davamlı və məqsədyönlü fəaliyyətinin nəticəsidir.

¹¹ AKİS və ƏSG SOCAR-ın korporativ olaraq birbaşa strukturuna daxil olan müəssisələri əhatə etdiyindən müqayisə zamanı yalnız bu müəssisələrin emissiya göstəriciləri nəzərə alınmışdır.

İşçilərlə münasibətlərin qurulması

SOCAR-da həyata keçirilən insan resursları siyasəti Şirkətin mövcud kadrlarının saxlanılmasına, onların daim inkişaf etdirilməsinə, eyni zamanda beynəlxalq standartlara, bazar iqtisadiyyatında dəyişən tələbatlara cavab verən və Şirkətin inkişaf strategiyasına uyğun personalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsinə yönəlmişdir.

Şirkətin işçiləri ilə əlaqələri SOCAR-ın **İnsan Resurslarının İdarə olunması (İRİ) siyasətinə**, eləcə də **Biznes Etika Məcəlləsinə** əsasən tənzimlənir. Şirkətin Strategiyasına əsasən, SOCAR işçilərinin bilik və təcrübələrinin artırılması, iş yerinin təhlükəsizliyinin təmin olunması, eləcə də işçilərin iş yerindən məmnunluğunu artıracaq bir sıra vacib tədbirlərin icrasına xüsusi diqqət ayırır. Eyni zamanda bu il SOCAR üzrə işçilərin mövcud vəziyyətini aydınlaşdırmaq üçün məmnunluq sorğuları həyata keçirilmişdir. Sorğunun nəticəsinə əsasən, 72.8% işçilər öz məmnunluqlarını bildirmişlər.

Bundan əlavə, İRİ üzrə daxili sistemin gücləndirilməsini və daim effektivliyini təmin etmək üçün **İnsan Resursları Funksiyalarının Transformasiya (İRFT) proqramı** çərçivəsində bir sıra vacib proseslərin avtomatlaşdırılması nəzərdə tutularaq 2022-ci ildə də müvafiq işlər uğurla davam etdirilmişdir.

SOCAR-ın İRİ ilə bağlı məqsəd və prinsipləri aşağıdakı kimidir:

01

İşçilərin effektivliyinin artırılması

Ölkədə cavan mütəxəssislərin yetişdirilməsi üçün dövlət və peşə müəssisələri ilə birgə layihələrin icrası

03

Müqayisəli və ədalətli qiymətləndirmə və motivasiya sisteminin inkişafı

02

Mütəmadi təcrübə və biliyin artırılması imkanlarının təklif olunması

04

İR üzrə yerli və beynəlxalq qanun/standartların tələblərinə uyğun işin qurulması

05

06

SOCAR-ın İR idarə olunması üzrə daxili sisteminin daim təkmilləşdirilməsi

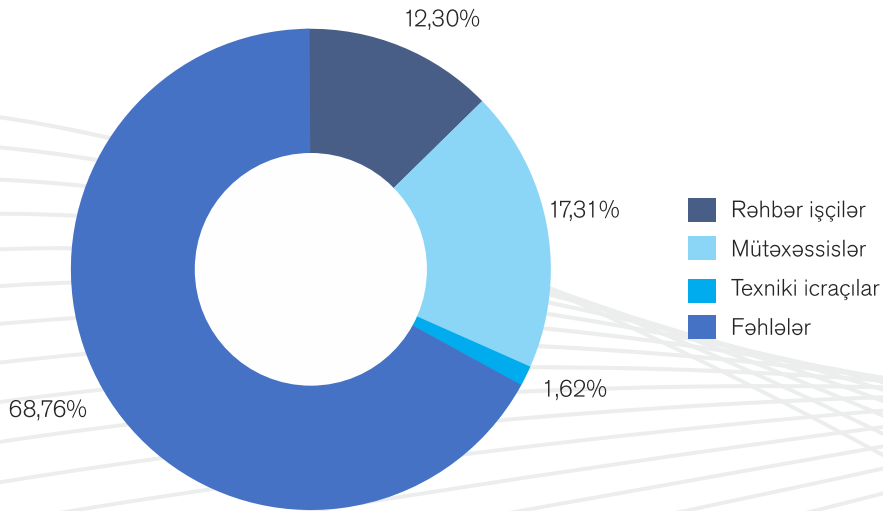
SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları

GRI 102-7, GRI 102-8, GRI 401-1

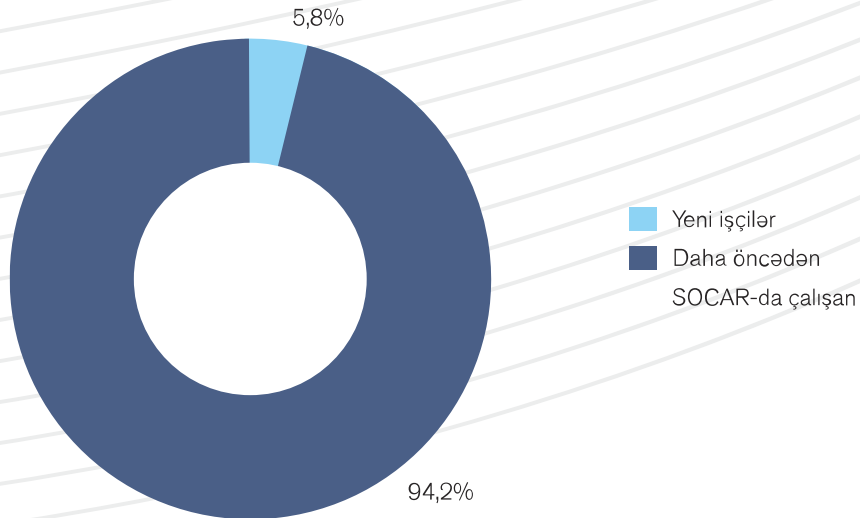
SOCAR Azərbaycan Respublikasında ən iri iş yerinin təminatçısıdır. SOCAR Azərbaycan üzrə struktura daxil olan müəssisə və təşkilatlarda 31 dekabr 2022-ci il tarixinə işçilərin faktiki sayı 48 042 nəfər təşkil edir. Şirkətin fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, qadınlar ümumi işçilərin 16% təşkil edir.

2022-ci ildə işçilərin orta yaş həddi 45 kimi müəyyən olunmuşdur.

Şəkil 26. 2022-ci ildə işçilərin dinamikası

Şəkil 27. 2022-ci il üzrə işçilərin sayı və yeni işçilərin sayı

Cədvəl 24. 2020-2022-ci illər üzrə işçilərin sayı¹²

SOCAR-ın müəssisəsi	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	50 861	48 870	48 042
SOCAR Türkiyə	5 258	5 179	5 251
SOCAR Energy Georgia	4 513	4 451	4 914
SOCAR Energy Ukraine	1 987	2 001	1 719
SOCAR Energy Switzerland	828	783	803

Mütəxəssislərin cəlb olunması və işə götürülməsi

GRI 402-1

Şirkətin fəaliyyətinin uzunmüddətli effektivliyini təmin etmək məqsədilə, peşəkar kadrların cəlb olunması vacib amillərdən biridir. Həmçinin, SOCAR-ın İRİ siyasəti üzrə əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri gənc və perspektivli mütəxəssisləri cəlb edib inkişaf etdirərək Şirkətdə işlə təmin etməkdir.

SOCAR-da işə qəbul Azərbaycan Respublikasının əmək qanunvericiliyinin tələbləri nəzərə alınmaqla, Şirkətin müvafiq standartlarına və digər normativ sənədlərinə uyğun olaraq müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir.

2022-ci il ərzində 313 qadın olaraq, 2 781 yeni işçi SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə **işlə təmin olunmuşdur.**

2022-ci ildə Gənc İstedadlar Proqramı çərçivəsində 31 nəfər Bakı Ali Neft Məktəbinin yüksək göstəricili məzunu iş SOCAR-da işlə təmin olunmuşdur. SOCAR-ın müxtəlif müəssisələrindən prosesə cəlb olunmuş sahə üzrə mütəxəssis və insan resursları mütəxəssislərinin iştirak etdiyi müsahibələrin yekununda SOCAR Downstream Management MMC-də 15 nəfər, Bakı Ali Neft Məktəbində 4 nəfər, "Azneft" İstehsalat birliyində 3 nəfər, Neftqazəlimtədqıatlayihə İnstitutunda 3 nəfər, SOCAR Türkiyədə 2 nəfər, İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsində 2 nəfər, SOCAR Upstream Management MMC-də 1 nəfər və "Neftqaztikinti" trestində 1 nəfər istedadlı gənc işə qəbul edilmişdir. İşə qəbulu nəzərdə tutulan 31 nəfər qalib üçün fərdi adaptasiya planları hazırlanmış və onların məzun olduqdan dərhal sonra əmək fəaliyyətinə başlaması təmin edilmişdir.

Kadr axını 2.4% təşkil etmişdir ki, bu göstərici ötən illə müqayisədə 71% daha aşağı olmuşdur.

¹² İnsan Resursları ilə bağlı illər üzrə daha dolğun məlumatlar üçün səhifə 103-də SOCAR-ın Fəaliyyət Göstəriciləri adlı bölməyə nəzər yetirin.

Qeyd olunmalıdır ki, Şirkətdə işçilərin sayı azaldıqda və ya ştatları ixtisar olunduqda Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin 77-ci maddəsinə əsasən əmək stajından asılı olaraq 2, 4, 6 və 9 təqvim həftəsi öncə xəbərdarlıq olunur. Eyni zamanda həm ştatın ləğvi həm də ixtisarla işdən azad olunmuş və təqaüd yaşına çatdıqda 1 ay müddətində işdən azad olunan işçilər əmək haqqının 5 misli məbləğində müavinət alırlar.

Cədvəl 25. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2022-ci ildə işə qəbul edilmiş və işdən azad olunmuş işçilərin sayı

	2020	2021	2022
İşə qəbul edilmiş işçilər	912	1 871	2 781
İşdən azad olunmuş işçilər	897	723	2 174

Cədvəl 26. 2020-2022-ci illər üzrə SOCAR-da kadr axını əmsali

	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.7%	1.4%	2.4%
SOCAR Türkiyə	6.5%	8.2%	6.7%
SOCAR Energy Georgia	11.2%	17.5%	27.3%
SOCAR Energy Ukraine	44.2%	45.2%	37.26%
SOCAR Energy Switzerland	30.0%	38.7%	41%

Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi

GRI 102-8, GRI 401-3, GRI 405-1

SOCAR hər bir işçiyə bərabər imkanların təmin olunması, eləcə də gender, yaş, milliyyət, din və hər hansı digər xüsusiyyətlərə görə diskriminasiyaya yol verilməməsi prinsipinə uyğun iş fəaliyyətini qurur.

Şirkətin fəaliyyətinin xüsusiyyətini nəzərə alaraq, hazırda qadınlar azlıq təşkil edir. Lakin daha çox qadınların cəlb olunması, onların səlahiyyətlərini genişləndirmək və cinsiyyətdən asılı olmayaraq bərabər ödəniş və imkanların təmin olunması üzrə səylər göstərilir.

Cədvəl 27. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə işçilərin sayının dinamikası, nəfər

	2020	2021	2022
Qadın	8 252	7 981	7 688
Kişi	42 609	40 889	40 354
Cəmi	50 861	48 870	48 042

Cədvəl 28. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə işçilərin qruplarına görə bölgüsü, nəfər

2022		
30 yaşından aşağı	30-50 yaşlar arası	50 yaşından yuxarı
3 863	23 153	21 026

Cədvəl 29. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2022-ci ildə işçilərin kateqoriya və cins qruplarına bölünməklə sayı, nəfər

	Qadın	Kişi
Rəhbər işçilər	495	5 416
Mütəxəssislər	2 661	5 657
Texniki icraçılar	555	225
Fəhlələr	3 977	29 056
Cəmi	7 688	40 354

Cədvəl 30. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə valideyn məzuniyyəti barədə işçilərin dinamikası, nəfər

	İşçilərin sayı
	2022
Valideyn məzuniyyətini götürmək hüququna malik işçilərin sayı	812
Valideyn məzuniyyətindən istifadə edən işçilərin sayı	465
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmış işçilərin sayı	147
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmağı gözlənilən işçilərin ümumi sayı	306
Valideyn məzuniyyətindən qayıtmış və artıq 12 ay ərzində işdə qalan işçilərin ümumi sayı	306
İşə qayıtma səviyyəsi	100%
İşdə qalma səviyyəsi	100%

Təlim və peşəkar inkişaf

GRI 404-1, GRI 404-2

2022-ci il ərzində SOCAR-ın təlim mərkəzlərində keçirilən ixtisasartırma, yenidən hazırlanma, maarifləndirmə və s. kimi təlimlərdə 13 945 dinləyici, eyni zamanda 1 699 nəfər SOCAR əməkdaşı kənar təlim təşkilatları tərəfindən keçirilmiş 48 müxtəlif təlimlərdə iştirak etmişdir. Təlimlər əsasən SƏTƏMM, Texniki səriştəliliklər, Davranış səriştəlilikləri və İnformasiya texnologiyaları sahələri üzrə təşkil edilmişdir.

Cədvəl 31. Təlimlərin növü və sayı

Təlim (Tədris) Mərkəzinin adı	İştirakçı sayı
Kadr hazırlığının təşkili mərkəzi	9 138
Dənizdə insan həyatının mühafizəsi üzrə Təlim Mərkəzi	3 180
Sumqayıt Təlim, Tədris Mərkəzi	641
Qala Təlim, Tədris Mərkəzi	599
Qobustan Regional Təlim Mərkəzi	309
Kənar təlim mərkəzləri	1 699
Orientalasiya təlimi	78
Cəmi	15 644

Təlimlərdə iştirak edənlərin böyük hissəsini, yəni 41%-ni (6492 nəfər) fəhlə kateqoriyası üzrə çalışan işçilər təşkil etmişdir. **SOCAR üzrə dinləyici sayına düşən təlim saati 25.29, işçi sayına düşən təlim saati isə 8.15 saat olmuşdur.**

Cədvəl 32. 2020-2022-ci illər üzrə SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə hər işçiyə düşən orta təlim saati, cinsə və işçi kateqoriyalarına görə

Kateqoriya	2020	2021	2022
Rəhbər işçilər	5.2	12.3	9.94
Mütəxəssislər	3.4	10.4	10.43
Texniki icraçılar	2.2	11.2	5.65
Fəhlələr	3.5	8.5	6.58
Qadın	1.7	4.0	4.3
Kişi	4.1	10.4	9.0

Xarici Təqaüd Proqramı

SOCAR-ın Xarici Təqaüd Proqramı çərçivəsində 2022-ci ildə uğurla təhsilini başa vurmuş altı mezundan beşi SOCAR-da ixtisasları üzrə işlə təmin edilmişdir.

Ödənişsiz Təcrübə Proqramı

SOCAR hər il ödənişsiz əsaslarla təcrübə proqramları həyata keçirir. Hər il SOCAR Azərbaycan Respublikasının və xarici ölkələrin müxtəlif ali məktəblərində NÖC və avtomatika, ekologiya, energetika, geoloji-kəşfiyyat, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, iqtisadiyyat, kimya-texnologiya, mexanika, qaz neft mədəni, tikinti ixtisas qrupları üzrə təhsil alan, Azərbaycan vətəndaşı olan tələbələrə istehsalat təcrübəsi keçmək üçün real şərait yaradır. **2022-ci ildə ölkə daxilində təhsil alan 662 tələbə “Ödənişsiz İstehsalat Təcrübəsi” Proqramı vasitəsilə SOCAR-ın müəssisələrində təcrübə keçmək imkanı əldə etmişdir.**

“Fəhlədən mühəndisə” İnkişaf Proqramı

SOCAR-da ali təhsilli və ixtisası üzrə fəhlə peşələrində çalışan əməkdaşların mühəndis vəzifələrinə hazırlanması məqsədilə 2021-ci ildən etibarən “Fəhlədən mühəndisə” Mühəndis İnkişaf Proqramına start verilmişdir. Məqsəd SOCAR-da ixtisası üzrə fəaliyyət göstərən ali təhsilli fəhlələrin müvafiq fəaliyyət istiqaməti üzrə mütəxəssis vəzifələrinə sistemli şəkildə hazırlanması, Şirkətdə daha səriştəli mühəndislərin yetişdirilməsi və kiçik mühəndis/mütəxəssis vakansiyaların daxili namizədlər hesabına effektiv şəkildə komplektləşdirilməsindən ibarətdir. Proqrama seçim prosesi tətbiq olunmadan birbaşa olaraq 169 nəfər xüsusi statusda olan qazilər üçün inkişaf planı hazırlanmışdır. 2022-ci il ərzində proqram iştirakçılarından 42 nəfər Qarabağ qazisi mühəndis vəzifəsinə keçirilmişdir.

Cədvəl 33. "Fəhlədən Mühəndisə" İnkişaf Proqramının hədəf kütlesi

Müəssisə	Proqramın şamil edildiyi işçi sayı			Proqrama qoşulan işçi sayı			Mühəndis vəzifəsinə yerləşdirilən işçi sayı
	İşçi	Qazi	Ümumi	İşçi	Qazi	Ümumi	
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	8	10	18	6	8	14	4
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	177	82	259	72	85	157	49
"Azneft" İstehsalat Birliyi	214	23	237	141	22	163	40
Geofizika və Geologiya İdarəsi	4	0	4	3	0	3	1
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	3	1	4	2	1	3	3
Karbamid Zavodu	58	3	61	33	2	35	6
"Kompleks qazma işləri" trestı	1	4	5	2	3	5	1
"Qaz İxrac" İdarəsi	32	19	51	6	18	24	2
Metanol Zavodu	22	3	25	14	3	17	7
Neft Kəmərləri İdarəsi	17	1	18	12	1	13	4
"Neftqazəlmütədqıqatlayihə" İnstitutu	5	2	7	4	2	6	4
"Neftqaztikinti" trestı	25	16	41	6	13	19	0
Nəqliyyat İdarəsi	11	0	11	2	0	2	2
Sosial İnkişaf İdarəsi	2	0	2	1	0	1	1
Təhlükəsizlik İdarəsi	0	28	28	0	11	11	4
Cəmi	579	192	771	304	169	473	128

İşçilərin peşəkar inkişaf hədəfləri

GRI 404-1, GRI 404-2

SOCAR-da İnsan resurslarının idarə edilməsi prosesləri çərçivəsində həyata keçirilən funksiyalardan biri də işçilərin fərdi hədəflərinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi prosesidir. Dövlət qurumlarında xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi prosesinə analogi olaraq 2022-ci ildə SOCAR-da işçilərin fərdi hədəflərinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi SOCAR-ın Baş ofisində və 21 müəssisəsində tətbiq edilmişdir. Qeyd edək ki, cari ildə SOCAR-ın Baş ofisində bütün heyətin, müəssisələrdə isə xətti rəhbər heyətinin fərdi hədəfləri müəyyən edilmişdir. Bununla da SOCAR-ın Baş ofis heyətinin,

müəssisə və təşkilatlarında işə xətti rəhbərlərin fəaliyyəti SOCAR-ın strateji hədəfləri ilə əlaqələndirilmişdir.

Cari ildə proses "SAP" sistemi üzərindən həyata keçirilmiş, xətti rəhbər və işçi heyəti tərəfindən hədəflərin qeydiyyatı "SAP" sistemində işçi portalları vasitəsilə həyata keçirilir.

Cədvəl 34. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2022-ci ildə fərdi hədəfləri müəyyən edilən işçilər, nəfər

Müəssisə	Fərdi hədəfəri müəyyən edilmiş işçi sayı
SOCAR Baş ofis	595
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	151
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	617
"Azneft" İstehsalat Birliyi	806
Təhlükəsizlik İdarəsi	58
Geofizika və Geologiya İdarəsi	211
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	107
Karbamid Zavodu	36
"Kompleks qazma işləri" trestı	137
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	67
Metanol Zavodu	52
Neft Kəmərləri İdarəsi	104
"Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu	231
"Neftqaztikinti" trestı	187
Nəqliyyat İdarəsi	213
"Qaz İxrac" İdarəsi	165
Sosial İnkişaf İdarəsi	67
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	45
"Azərbaycan neft təsərrüfatı jurnalı" redaksiyası	7
Əmək şəraiti normalarının işlənməsi idarəsi	21
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	53
Heydər Əliyev Bakı Dərin Özüllər Zavodu	12
Bakı Ali Neft Məktəbi	0
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	0
Cəmi	3 942

Qeyd edilən müəssisələrdə fərdi hədəflərin daha effektiv yaradılması məqsədilə bütün müəssisələrin taktiki və strateji rəhbərlərinə nəzəri və praktiki silsilə təlimlər keçirilmişdir.

Cədvəl 35. 2020-2022-cu illər ərzində işçilərə təqdim olunan başlanğıc əmək haqqının ölkədə minimal əmək haqqına nisbəti

	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
SOCAR strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24
SOCAR Türkiyə	1.82	1.22	1.17	1.01	1.08	1.11
SOCAR Energy Georgia	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50
SOCAR Energy Ukraine	1.00	1.00	1.03	1.03	1.00	1.00

Səriştələrin idarə edilməsi

GRI 404-3

2021-ci ildən etibarən SOCAR-ın bütün müəssisələri üzrə "Səriştələrin idarə edilməsi" prosesi həyata keçirilməkdədir. 2022-ci ildə bir sıra müəssisələrində rəhbərlər üçün qiymətləndirmə prosesi və onun aparılması, qiymətləndirmə xətalrı, davranış səriştələri, kritik vəzifələr və onların müəyyən edilməsi meyarları, davamçılar, davamçılığa namizədliyin meyarları və onların müəyyən edilməsi barədə daha ətraflı məlumatlanmalarını təmin etmək, obyektiv qiymətləndirmə prosesinə nail olmaq üçün bir sıra maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilmişdir.

Cari ildə SOCAR-ın 8 müəssisəsi üzrə ilk dəfə kritik vəzifələr seçilmiş və bu vəzifələr üzrə davamçılar müəyyən edilərək hazırlıq prosesinə cəlb olunmuşdur. O cümlədən, bir sıra müəssisələr üzrə öncəki illərdə təsdiq olunan kritik vəzifə və davamçı siyahıları yenilənmişdir. Beləliklə, 2022-ci il ərzində SOCAR-da ümumilikdə 1 320 vəzifə kritik vəzifə kimi müəyyən edilmiş və bu vəzifələr üzrə 1 918 yüksək potensiallı işçinin davamçı kimi hazırlanması həyata keçirilməkdədir.

Davamçıların boşalmış yüksək və ya çox yüksək vəzifələrə təyin edilmə məsələsi barədə daha obyektiv və şəffaf qərar verilməsini təmin etmək məqsədilə müvafiq metodikaya uyğun olaraq karyera müsahibələri təşkil edilmiş və bunun nəticəsi olaraq 2022-ci il ərzində 60 nəfər davamçısı olduğu vəzifəyə təyin edilmişdir.

Cədvəl 36. Səriştələrin idarə edilməsi prosesinin icra statusu¹³

Müəssisə	Kritik vəzifə sayı	Davamçı sayı
SOCAR Baş ofis	131	-
"Azneft" İstehsalat Birliyi	287	506
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	97	132
"Qaz İxrac" İdarəsi	45	93
Neft Kəmərləri İdarəsi	69	133
Əmək şəraiti normalarının işlənməsi idarəsi	12	21
"Kompleks qazma işləri" trestı	51	84
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	32	51
Geofizika və Geologiya İdarəsi	82	168
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	15	-
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	20	36
"Neftqazəlmətədqıqatlayihə" İnstitutu	60	150
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	22	43
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	218	416
"Neftqaztikinti" trestı	26	40
Nəqliyyat İdarəsi	102	-
Təhlükəsizlik İdarəsi	14	19
Metanol Zavodu	20	26
Karbamid Zavodu	17	-
Cəmi	1 320	1 918

Qiymətləndirmə Mərkəzinin tətbiqi

GRI 401-2

2021-ci ildən etibarən SOCAR-da Qiymətləndirmə Mərkəzi (Assessment Centre) fəaliyyətə başlamışdır. Kritik vəzifələrə hazırlanan davamçıların qiymətləndirilməsi həyata keçirilməkdədir. Cari il ərzində Qiymətləndirmə Mərkəzi ilə bağlı bir sıra təkmilləşdirmə işləri görülmüşdür. Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 9 dekabr 2021-ci il tarixili Sərəncamına əsasən keçirilən "Yüksəliş" müsabiqəsinə SOCAR-ın Baş ofisinin İnsan Resursları Departamentinin əməkdaşları qiymətləndirici ekspert qismində dəvət edilmiş, qiymətləndirici ekspertlər üçün nəzərdə tutulmuş təlimlərdə, müsabiqənin yarımfinal və final mərhələlərində iştirak etmişdir.

¹³ Cədvəldə rəqəmlərin mövcud olmadığı müəssisələr üçün prosesin davamçı və kritik vəzifə seçimi həyata keçirilmir.

İşçilərə təqdim olunan imtiyazlar

GRI 401-2

SOCAR İRİ siyasətinin effektiv şəkildə həyata keçirilməsinə davamlı olaraq nəzarət edir. Siyasətimizə əsasən, işçilərimizin strateji hədəflərimizə nail olmasına dəstək olmaq məqsədli bir sıra lazımi tədbirləri həyata keçiririk. Düşünürük ki, yaratdığımız aşağıdakı imtiyazlar işçilərin iş yerindən məmnunluğunun artmasına xidmət edir:

- Tibbi sığorta
- İş yerinin təhlükəsizliyinin təmin olunması
- Nəqliyyat xidmətləri
- Təlim tədris imkanları
- Yataqxanalar
- İdman zalları

Şirkət olaraq işçilərimizin məmnunluq səviyyəsinin yüksək olmasının vacibliyinə inanıb bu cür imtiyazların siyahısını genişləndirərək gələcəkdə daha da əlçatan etməyi hədəfləyirik.

Təltiflər

2022-ci il ərzində SOCAR əməkdaşlarının Dövlət təltifləri və daxili təltifləri həyata keçirilmişdir. Belə ki, hesabat dövründə 1 nəfər – BP şirkətinin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti Counz Robert Qəri “Dostluq” ordeni ilə, 1 nəfər – “Azərikimya” İB-nin əməkdaşı 3-cü dərəcəli ilə «Əmək» ordeni, 18 nəfər SOCAR Qrup müəssisələri və 5 nəfər isə BP şirkəti üzrə “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilmişdir.

Analoji dövrdə SOCAR əməkdaşlarından 97 nəfər SOCAR-ın “Fəxri neftçi» döş nişanı ilə, 227 nəfər Fəxri Fərman ilə təltif edilmişdir.

Şikayətlərin baxılması

GRI 102-43

İşçilərin cəlb olunması, onlarla iki yönlü kommunikasiyanın gücləndirilməsi məqsədilə mütəmadi iclaslar təşkil edilir, onların rəy və təklifləri dinlənilərək müvafiq tədbirlər görülür. İşçilərin müraciətləri qəbul edilir, fərdi qaydada araşdırılır və “Vətəndaşların müraciətləri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu əsasında aidiyyəti üzrə cavablandırılması təmin edilir.

2022-ci ildə Karyera planlama və personalla əlaqələr şöbəsinə 1043 şikayət daxil olmuşdur. Şikayətlərin mahiyyəti əsasən başqa işə keçirilmə, işə bərpa, dərəcə artımı, fəhlədən mühəndisə inkişaf proqramı və s. ilə bağlı olmuş, araşdırılmış və müvafiq qaydada yönləndirilmişdir.

Cədvəl 37. 2022-ci ildə əmək təcrübələri ilə bağlı alınmış şikayətlərin sayı

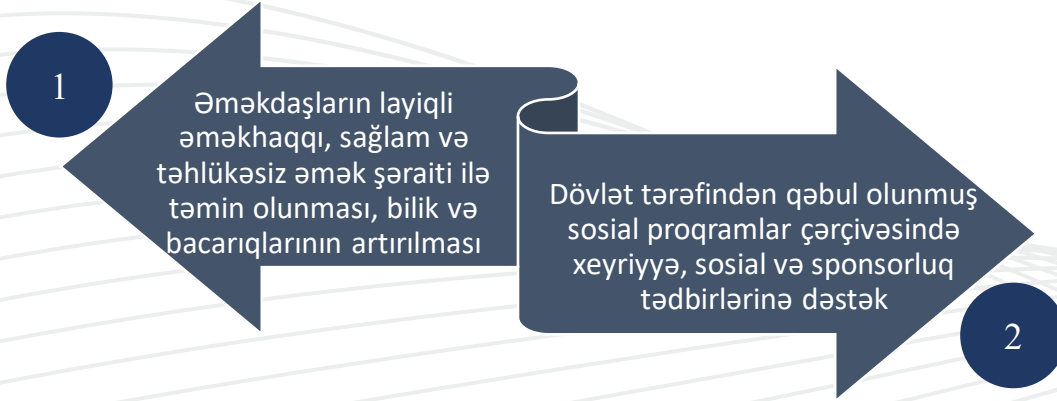
Əmək təcrübələri ilə bağlı şikayətlər	Şikayətlərin sayı
Əmək təcrübələri ilə bağlı qeydə alınmış şikayətlərin ümumi sayı	1043
Əmək təcrübələri ilə bağlı nəzərdən keçirilmiş şikayətlərin ümumi sayı	1043
Əmək təcrübələri ilə bağlı həll olunmuş şikayətlərin ümumi sayı	1043

Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək

GRI 203-1, GRI 413-1

2022-ci ildə SOCAR-ın korporativ sosial məsuliyyət siyasətinə uyğun olaraq əməkdaşlarının iş şəraitinin müasir tələblər səviyyəsində saxlanması və sosial rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində işlərin görülməsinə davam edilmişdir.

SOCAR Korporativ Sosial Məsuliyyət (KSM) öhdəliyini mühüm şərtlərdən biri kimi müəyyən edilmişdir. Belə ki, Şirkətin sosial məsuliyyət konsepsiyası əsasən iki istiqamətdən ibarətdir:

2022-ci ildə SOCAR-ın bütün müəssisə və təşkilatlarını əhatə etməklə çalışanların iş yerlərində məişət şəraitlərini yaxşılaşdırmağa və onların sosial problemlərinin həllinə istiqamətlənmiş, ümumilikdə 350 bənddən ibarət olan, SOCAR və Azərbaycan Neft və Qaz Sənayesi İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin birgə əmr-qərarı ilə qəbul edilmiş "SOCAR-da işçilərin sosial rifahının yaxşılaşdırılması məqsədilə 2021-2025-ci illər üçün Sosial İnkişaf Proqramı"nın icrasına davam edilmişdir.

İşçilərə edilən yardım və dəstək

GRI 401-2

2022-ci ildə "SOCAR-ın işçilərinə maddi yardım verilməsi haqqında əsasnamə"yə əsasən Şirkətin struktur bölmələri və Baş ofis tərəfindən 2 946 işçi üçün 20 473 460.00 AZN və xeyriyyə, sosial və sponsor yardımı (SOCARSS – 009.2012) üzrə standarta əsasən müxtəlif sahələr üzrə daxil olmuş müraciət və dövlət tapşırıqlarına uyğun olaraq 19 741 794.43 AZN pul vəsaiti ödənilmişdir. Əsasnamə və standarta uyğun ödəmələrin ümumi cəmi 40 215 254.43 AZN təşkil etmişdir.

"Azneft" İB, "Azərikimya" İB, "Azəriqaz" İB, "Neftqaztikinti" və "Kompleks qazma işləri" trestlərinin strukturuna daxil olan bölümlərdə, Neft Kəmərləri İdarəsi, Qaz İxrac İdarəsi, Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi, Geofizika və Geologiya İdarəsi, İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi, Nəqliyyat İdarəsi, Bakı Ali Neft Məktəbi və Təhlükəsizlik İdarəsinin inzibati binalarında, yataqxanalarda, yeməxana binalarında və digər yardımçı sahələrdə müvafiq təmir-tikinti işləri aparılmış, qeyd olunan sahələr işçilərin istifadəsi üçün lazımi avadanlıqlarla təchiz olunmuşdur.

Xeyriyyəçilik və sponsorluq

GRI 203-1, GRI 203-2, GRI 413-1

SOCAR ictimai əhəmiyyətə malik sosial nəticələr əldə etmək və pozitiv sosial təsirlər yaratmaq məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirir. SOCAR ölkədə bir çox sosial yönümlü layihələrin dəstəklənməsi, o cümlədən gənclərin inkişaf etdirilməsi üzrə layihələrə dəstək və sponsorluq edir. 2022-ci ildə SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Cədvəl 38. SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri, mln. AZN

SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri ¹⁴	2020	2021	2022
	171	261	214

¹⁴ Sponsorluq və xeyriyyə xərcləri SOCAR Qrup üzrə verilir və daha geniş sərhədləri əhatə edən Şirkətin 31.12.2022-ci il tarixinə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əsaslanır.

İdman, təhsil və mədəniyyət üzrə sosial layihələr

GRI 203-1, GRI 413-1

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və qayğısı əsasında təşkil edilmiş “Talassemiyasız həyat naminə” proqramına qoşulmaq üçün Departament tərəfindən tərtib edilmiş qrafikə uyğun olaraq 2022-ci ildə 2 397 nəfər donorluq edərək bu xeyirxah tədbirə qoşulmuşdur. 2009-cu ildən bu günədək SOCAR üzrə 38 842 nəfər talassemiyalı uşaqlara köməklik göstərmək məqsədi ilə qanvermə aksiyasında iştirak etmişdir.

İl ərzində “Neftçi İdman Klubu” İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə SOCAR-ın idarə və müəssisələri arasında müxtəlif növ idman yarışları keçirilmişdir. Şimal Regional Futbol Federasiyasının və Sumqayıt şəhər Gənclər və İdman Baş idarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə 8 Noyabr “Zəfər Günü”nə həsr olunmuş “Zəfər Kuboku” uğrunda minifutbol yarışında SOCAR-ın Sumqayıt şəhərində yerləşən “Azərikimya” İB və Karbamid zavodunun komandaları iştirak etmişdir.

SOCAR və Dördüncü Sənaye İnqilabının Təhlili və Koordinasiya Mərkəzinin (4 SİM) təşkilatçılığı ilə 9-11 sentyabr 2022-ci il tarixlərində Bakı Ali Neft Məktəbinin kampusunda “Enerji və Dördüncü Sənayə İnqilabı” Hakaton yarışması keçirilmişdir. “Neftçilər günü” münasibətilə BANM-də “Foundation Cup”, “Sinxron” adlı tematik intellektual turnirlərin, “Duel”, “Mühəndis xülyasında sətirlər”, “Qış” kuboku və “FIFA 22” video oyunu üzrə kiber yarışları keçirilmiş, tələbələrin təşkilatçılığı ilə “GeoLand” turniri təşkil olunmuşdur. İl ərzində Bakı Ali Neft Məktəbində fəaliyyət göstərən tələbə klublarının təşkilatçılığı ilə tələbələrin sosial aktivliklərini artırmaq və asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi məqsədilə müxtəlif tədbirlər, turnirlər, səfərlər və görüşlər təşkil edilmişdir.

İşçilərin asudə vaxtının təşkili

Ötən dövr ərzində neftçilərin və onların ailə üzvlərinin istirahət mərkəzlərində yay istirahəti təşkil edilmiş, müalicəyə ehtiyacı olan işçilərin Respublikanın müxtəlif Naftalan, Quba və Buzovna sanator-kurort mərkəzlərində 3 634 nəfərin müalicəsi təmin olunmuşdur.

Müharibə iştirakçıları və onların ailələrinə Dəstək

Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuzun 30 illik işğala son verərək Zəfər qazanmasının 2-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz 2022-ci ildə SOCAR da Vətən müharibəsində iştirak etmiş əməkdaşlarını diqqət mərkəzində saxlamış, Şirkətin idarə və müəssisələrində müxtəlif tədbirlər keçirilmişdir. SOCAR və Azərbaycan Neft və Qaz Sənayəsi İşçiləri Həmkarlar Komitəsi arasında bağlanmış kollektiv sazişdə müvafiq əlavə və dəyişikliklər edilməklə Respublika ərazi bütövlüyünün qorunması və bərpasında iştirak etmiş əməkdaşlarına, eyni zamanda Vətən müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalmış keçmiş əməkdaşlarının ailə üzvlərinə hər il Zəfər günü (8 Noyabr) münasibətilə maddi yardımların verilməsinə başlanılmışdır. Eyni zamanda kollektiv sazişə Respublika ərazi bütövlüyünün qorunması və bərpasında iştirak edən və əlilliyi olan işçilərin ildə bir dəfə sağlamlıqlarının

qorunması məqsədi ilə Respublikada fəaliyyət göstərən sağlamlıq ocaqlarında SOCAR-ın maliyyə vəsaiti hesabına istirahəti və müalicə almalarının təmin edilməsi ilə bağlı əlavə edilərək icrasına başlanılmışdır. Bundan əlavə Vətən müharibəsi iştirakçıları SOCAR-ın rəhbərliyi tərəfindən müxtəlif hədiyyə və pul mükafatları ilə təltif edilmişdir.

SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti

GRI 203-1, GRI 203-2

“SOCAR Türkiyə”nin sosial fəaliyyəti 2019-cu ildə yenilənən Korporativ Sosial Məsuliyyət Proseduru ("KSM" Proseduru) ilə tənzimlənir. Bu Prosedurun məqsədi SOCAR Türkiyə tərəfindən həyata keçirilən KSM təşəbbüsləri, müəssisələri və fəaliyyətləri üçün prinsip və təlimatları müəyyən etməkdir.

KSM layihələrinin əsas istiqamət və məqsədləri aşağıdakılardır:

TƏHSİL:

Uşaqlar, qadınlar və xüsusi təhsil ehtiyacları olan insanlar üçün peşə bacarıqlarının inkişafını dəstəkləmək; tədris mərkəzlərinin yaradılması; və digər infrastrukturlar tikərək məktəb infrastrukturunu inkişaf etdirmək

ƏTRAF MÜHİT:

Ətraf mühitin mühafizəsi və meşə yanğınlarının qarşısının alınması, həmçinin ətraf mühitin davamlılığının təmin edilməsi məqsədilə əhaliyə bərk tullantıların idarə olunması və ətraf mühitin qorunması

MİLLİ MİRAS, SƏNƏT VƏ KÜLTÜR:

Tarixi binaların, torpaqların və sənət əsərlərinin bərpası da daxil olmaqla milli irsin, incəsənətin və mədəniyyətin qorunması, dövlət kitabxanalarının açılması, ənənəvi sənət və sənətkarlığın inkişafı

URBAN İNKİŞAF LAYİHƏLƏRİ

Park və istirahət zonalarını, şəhər yollarını və şəhərlərarası yolları yaxşılaşdırmaq üçün bələdiyyələrlə əməkdaşlıq edərək və ona ianələr verməklə mülki ərazilərdə yaşayış səviyyəsinin artırılması.

İDMAN:

KSM fəaliyyətlərinin Türkiyə Respublikasının sərhədləri daxilində həyata keçirilməsinin dəstəklənməsi

2022-ci ildə SOCAR Türkiyə tərəfindən sosial investisiyalar əsasən ətraf mühit, səhiyyə, təhsil, idman, fərdlərə, eyni zamanda fond və institutlara maddi yardım, zərərçəkənlərə dəstək tədbirlərindən ibarət olmuşdur. Bu sosial investisiyalardan parkların yenilənməsinə 285 633 ABŞ dolları, təhsil sahəsində inkişafın təkmilləşdirilməsi məqsədilə 109 800 ABŞ dolları, Türkiyədə fəaliyyət göstərən Azərbaycan səfirliyi və konsulluğuna 89 733 ABŞ dolları, Ukrayna-Rusiya müharibəsi ilə əlaqədar Ukraynadakı Azərbaycan vətəndaşlarımızın təxliyəsi üçün yardım edilmiş 159 014 ABŞ dollarını xüsusilə qeyd etmək olar.

Cədvəl 39. 2022-ci ildə “SOCAR Türkiyə”nin sosial layihələr üzrə xərcləri, AZN

Sosial layihələr	2020	2021	2022
Səhiyyə	2 179 375	365 914	21 221
Təhsil	217 231	209 297	186 657
Ətraf mühit	63 244	788 653	434 640
Fövqəladə hallardan zərərçəkənlərə yardım	346 367	171 013	270 323

SOCAR Energy Georgia**Cədvəl 40. 2022-ci ildə “SOCAR Energy Georgia”nin sosial layihələr üzrə xərcləri, AZN**

Sosial layihələr	2020	2021	2022
Səhiyyə	308 551	8 442	-
Təhsil	4 148	-	-
Digər	60 962	62 565	152 755

Təchizat zəncirinin idarə edilməsi

GRI 102-9, GRI 102-10, GRI 204-1, GRI 308-1, GRI 308-2, GRI 414-1, GRI 414-2

Ən iri mal-material istehlakçısı olan SOCAR öz təchizat zəncirinin effektiv qurulmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır. Bu da Şirkətdə təchizat sistemi işinin davamlı olaraq təkmilləşdirilməsinə, büdcə vəsaitlərinin səmərəli xərclənməsinə kömək edir.

SOCAR-da təchizat sisteminin fəaliyyəti yerli qanunvericilik, beynəlxalq standartlar və daxili normativ-texniki sənədlərin tələblərinə müvafiq olaraq təmin olunur. Bu işlərin aparılması üçün Şirkətdə Satınalma Komitəsi və Təchizat Departamenti fəaliyyət göstərir, eyni zamanda “e-procurement” portalı və “SAP” modulu tətbiq olunur.

İstehsalatın davamlılığının təmin olunması və neft qaz məhsullarına olan tələbatın ödənilməsi üçün SOCAR-da logistika və təchizat sistemləri qurulmuşdur. SOCAR-ın təchizat sistemi effektivliyi, maliyyə vəsaitlərinə qənaət edilməsi, satın alınan mal-material və xidmətlərin yüksək keyfiyyətli olması prinsiplərinə əsaslanır.

Təchizat zənciri dayanıqlığının təmin olunması

Şirkətdə təchizat sisteminin fəaliyyəti şəffaf, ekoloji təmiz və təhlükəsizlik prinsiplərinə cavab verən satınalma əməliyyatları üzərində qurulmuşdur. Bu da SOCAR-ın fəaliyyət göstərdiyi coğrafiyada iqtisadi, sosial və ekoloji cəhətdən müsbət təsirlərini göstərir. Hər bir təchizatçının SOCAR-ın dəyər və prinsiplərinə uyğunluğu böyük önəm daşıyır və Şirkət təchizatçıların SOCAR-ın işgüzar dəyər və etik standartları ilə uyğunluğunu hər zaman nəzarət altında saxlayır. Həmin prinsiplər bizim törəmə şirkətlərimizə də tətbiq olunur.

SOCAR-da tender və müqavilələrin bağlanması zamanı üçüncü tərəf şirkətlərin fəaliyyət nəticələri nəzərdən keçirilir. Şirkətin qarşı tərəflərlə münasibəti Satınalmalar üzrə normativ sənədlər toplusunun, Korrupsiya ilə mübarizə standartlar toplusuna daxil olan Qarşı tərəflərin yoxlanması haqqında standartın və digər əlaqəli sənədlərin bazası əsasında qurulur.

SOCAR-ın Pre-kvalifikasiya qiymətləndirilməsinə dair Prosedur Sənədi Şirkətin satınalmaların təşkili və idarə olunmasına dair normativ sənədlərinə və eləcə də, SOCAR-ın Pre-kvalifikasiyanın təşkili və idarə olunmasına dair Təlimatına uyğun hazırlanmışdır. Bu sənədə əsasən təchizatçılar qiymətləndirildikdə aşağıdakı meyarlar rəhbər tutulur:

- Fəaliyyət riskləri, o cümlədən təchizatçının ekoloji və sosial fəaliyyəti ilə bağlı əsas riskləri
- Layihə və tapşırıqların icra olunması və nəzarət potensialı
- Keyfiyyətə Nəzarət/Keyfiyyətin Təmini
- Təchizatçının texniki potensialı və işçilərinin səriştələri
- İnnovativ yanaşma
- Materialların, avadanlıqların, kadrların, obyektlərin, binaların təchizatı mənbələri
- SƏTƏMM təcrübələri

Prosedur Sənədinin məqsədi üçüncü tərəflərin iş və xidmətlərinin göstərilməsi, material və avadanlıqlarının təchiz olunması üzrə satınalma prosedurları və vendor sahəsinin

kateqoriyası/sub-kateqoriyası üçün ən uyğun tərəfin seçilməsini təmin etməkdir. Bununla həmçinin obyektiv qiymətləndirməni, yüksək keyfiyyətli malların tədarükünü, işlərin və xidmətlərin təmin edilməsini və prosedura təsir edən digər faktorların nəzərə alınaraq, təhlillər aparılmasının təmin olunması hədəflənmişdir.

Həmçinin, SOCAR-ın mal-material və avadanlıqların qəbulu prosesinə vahid yanaşmanın formalaşdırılması məqsədilə Mal-material və Avadanlıqların Qəbulu Prosesi üzrə Təlimatın layihəsi hazırlanmışdır. Bu Təlimat mal-material və avadanlıqların alınması prosesində növbəti mərhələ olan mal-material və avadanlıqların qəbulu mərhələsinin həyata keçirilməsində izlənməli ardıcılıq, şərtlər və sistemin tətbiqi üzrə əsas tələbləri özündə əks etdirir. Həmçinin SOCAR-ın müəssisə və təşkilatlarının tələbatına uyğun olan qəbul proseduru ilə əlaqədar münasibətləri tənzimləyir. Təlimatın əsas məqsədi SOCAR və onun biznes vahidlərində mal-material və avadanlıqların qəbulu prosesinin həyata keçirilməsində lazımi qaydaları müəyyən etmək, satınalma müqaviləsindən irəli gələn tələblərin fəaliyyətdə düzgün tətbiqinə nail olmaq və mal-material və avadanlıqların qəbulu prosesini korporativ qayda və tələblərə cavab verən sistemli bir proses halına gətirməkdən ibarətdir.

Yerli təchizatçıların dəstəklənməsi

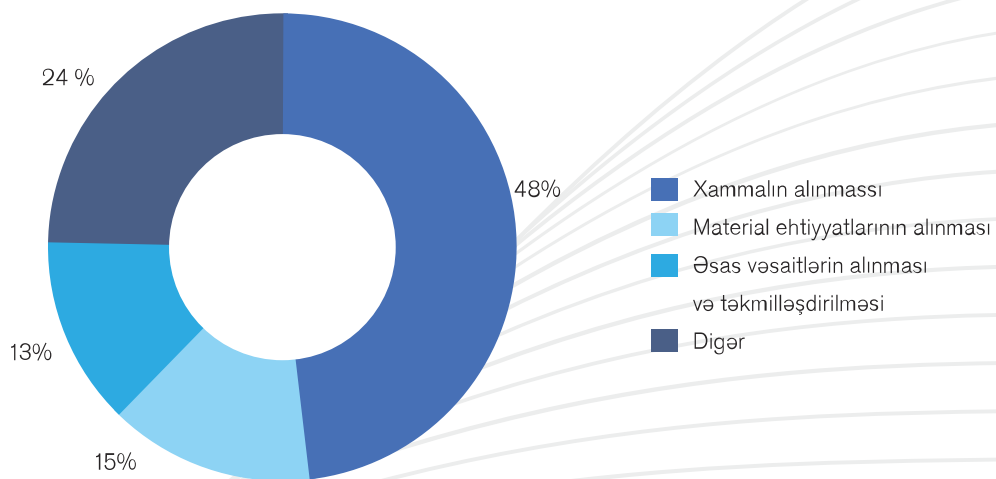
GRI 204-1

SOCAR öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanda bir çox sahələrin iqtisadi inkişafına töhfə verərək tələb olunan mal, material və xidmətlərin satın alınması zamanı yerli şirkətlərə üstünlük verir. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2022-ci ildə təchizat xərcləri 4 617 mln. AZN təşkil etmişdir ki, bunun 2 726 mln. AZN-i mal və materialın alınmasına, 1 891 mln. AZN-i isə xidmətlər üçün sərf olunmuşdur. Yerli təchizatçılara isə ümumilikdə 1 751 mln. AZN vəsait xərclənmişdir.

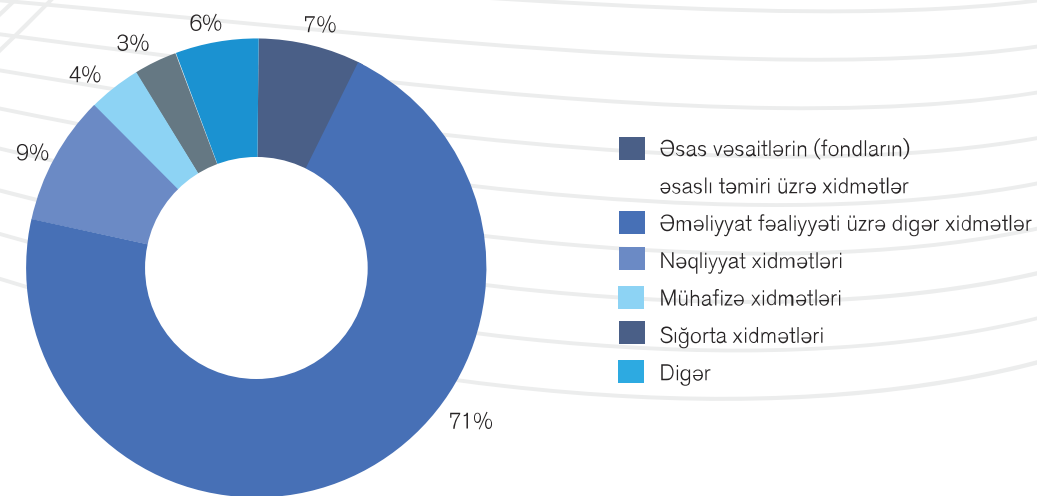
Cədvəl 41. 2020-2022-ci illərdə yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitin nisbəti, %

İl	SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	SOCAR Türkiyə	SOCAR Energy Georgia	SOCAR Energy Ukraine	SOCAR Energy Switzerland
2020	73	82	95	96	86
2021	88	82	94	96	86
2022	38	85	93.5	95	92

Şəkil 28. 2022-ci ildə SOCAR-da mal və materialların alınmasının əsas istiqamətləri,%

Şəkil 29. 2022-ci ildə SOCAR-da xidmətlərin alınmasının əsas istiqamətləri,%

Ekoloji fəaliyyət

GRI 102-11, GRI 201-2, GRI 305-4, GRI 307-1

SOCAR-ın ekoloji fəaliyyəti 12 may 2008-ci il tarixli, 77 №-li əmr ilə təsdiq edilmiş "Ekoloji Siyasət" və 11 iyun 2020-ci il tarixdə təsdiq edilmiş "Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Siyasət" əsas normativ sənədləri ilə tənzimlənir.

SOCAR-ın korporativ strukturuna daxil olan qurumların fəaliyyətində ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin istehsalat fəaliyyətinin nəticələrindən üstün hesab edildiyini elan edilmiş, fəaliyyət sahələrində ətraf mühitin vəziyyətinin davamlı öyrənilməsi, neqativ təsirlərin minimuma endirilməsi və "sıfır tullantı" prinsipinə əməl edilməsi əsas götürülmüşdür.

Ekoloji siyasətin icra edilməsinə nəzarət, ekologiya və enerji keçidi istiqaməti üzrə sahəyə cari rəhbərliyin edilməsi, tənzimlənməsi, zəruri metodoloji dəstəyin verilməsi SOCAR-ın vitse-prezidenti və kurasıya üzrə "Ekologiya və enerji keçidi məsələləri üzrə Departament" tərəfindən həyata keçirilir. Ekoloji xidmətlərin icrasına dəstək məqsədi ilə, SOCAR-ın korporativ strukturunda bu sahə üzrə ixtisaslaşmış "Ekol Mühəndislik Xidmətləri" QSC fəaliyyət göstərir.

SOCAR təbii resurslardan səmərəli istifadə, su hövzələrinin və torpaqların çirklənməsinin qarşısının alınması, atmosfərə İEYQ emissiyalarının azaldılması, biomüxtəlifliyin qorunması məqsədi ilə əməliyyatların monitorinqi və qabaqlayıcı tədbirlərin həyata keçirilməsini diqqətdə saxlayır.

Ekoloji monitorinqlər

GRI 102-11, GRI 201-2, GRI 307-1

Ötən ildə SOCAR-da struktur dəyişikliyindən sonra ekoloji nəzarət və monitorinq funksiyaları "Ekologiya və enerji keçidi məsələləri üzrə Departament" tərəfindən davam etdirilmişdir.

SOCAR öz fəaliyyətində ətraf mühit haqqında ardıcıl və etibarlı məlumatlar toplusunun əldə edilməsi, neft-qaz, neft-kimya əməliyyatlarının, həyata keçirilən layihələrin müntəzəm müşahidə və tədqiqatlar sistemi vasitəsilə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin və normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunun təmin edilməsi, ətraf mühitin mövcud vəziyyətinin öyrənilməsi və ona təsirlərin idarə edilməsi və minimuma endirilməsi, dinamikanın təhlili və hesabatlılığının ən yaxşı beynəlxalq təcrübələrə uyğunlaşdırılması məqsədi ilə 2022-2023-cü illər üzrə Ekoloji Monitorinq Proqramını (EMP) təsdiq etmişdir.

SOCAR EMP çərçivəsində həyata keçirilmiş monitorinqlərə aşağıdakılar daxil olmuşdu:

- Kompleks ekoloji monitorinqlər,
- Əməliyyatların monitorinqi,
- SOCAR və ETSN tərəfindən birgə monitorinqlər

SOCAR "Əməyin təhlükəsizliyi üzrə daimi fəaliyyət göstərən komissiyası"nın iş planına uyğun monitorinqlərdə və BP şirkətinin monitorinq programında iştirak edilmişdir. SOCAR əməkdaşları ETSN-in "Əlif Hacıyev" elmi tədqiqat gəmisi ilə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda, həmçinin neft qaz yataqlarının ərazisində kompleks ekoloji monitorinqdə iştirak etmişdir.

SOCAR-da ekoloji monitorinq sistemi təkmilləşdirilərək, SOCAR Baş Ofisində Ekoloji monitorinq şöbəsi yaradılmışdır. 2022-ci ildə SOCAR və ETSN arasında təsdiq edilmiş birgə monitorinq cədvəli əsasında SOCAR-ın strukturuna daxil olan qurumlarda, təsisçiliyi ilə yaradılmış törəmə, birgə və asılı müəssisələrdə ümumilikdə 44 monitorinq keçirilmişdir.

EMP-nin icrası ilə əlaqədar "Ekol Mühəndislik Xidmətləri" QSC-nin ixtisaslaşmış heyəti, SOCAR-ın ekoloji monitorinq və laboratoriya kompleksi, avadanlıq, bina, qurğu və s. aktivləri cəlb edilmişdir.

SOCAR-ın strukturuna daxil olan qurumların fəaliyyət spesifikasiyasına uyğun olaraq, ekoloji monitorinqlər üçün texniki tapşırıqlar hazırlanmış, neft-qaz yataqların ərazilərində seçilmiş stansiyalardan ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin, dəniz ekosisteminin neft və neft məhsulları ilə çirklənməsinin, dib çöküntülərinin təbii durumunun pozulmasının, su qatının stratifikasiyası dövrlərində planktonun populyasiya sıxlığının, dəniz faunasının o cümlədən, balıqlar, zooplankton, fitoplankton, mikroorqanizmlərin yem zəncirinin müsbət, və ya mənfi istiqamətdə dəyişməsinin öyrənilməsi və qiymətləndirilməsi məqsədilə ekoloji monitorinqlər həyata keçirilmişdir.

İstehsalat fəaliyyətinin ətraf mühitə təsirinin öyrənilməsi məqsədi ilə mütəmadi müşahidələr aparılmış, çatışmazlıqların qeydə alınması və aradan qaldırılması, o cümlədən ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində qarşıya qoyulmuş məsələlərin icrası istiqamətində fəaliyyət həyata keçirilmişdir.

Monitorinqlər zamanı lay sularının, qazma tullantılarının tələblərə uyğun idarə olunması, dəniz ekosisteminin mühafizəsi və s məsələlər daim diqqətdə saxlanılmışdır.

SOCAR-da tarixən keçirilmiş ekoloji monitorinqlərin nəticələrinin SOCAR-ın rəqəmsal Ekoloji məlumatlar bazasında yerləşdirilməsi layihəsinə başlanmışdır.

EMP-nin icrası ilə əlaqədar bütün maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq imkanları nəzərdə tutulmuşdur.

Ekoloji monitorinq sisteminin təkmilləşdirilməsi, ekoloji monitorinq nəticəsində əldə edilmiş məlumatların mübadiləsi, müzakirəsi və zəruri müdaxilələrin edilməsi çevikliyin və effektivliyin artmasına səbəb olmuşdur.

Sənaye tullantıları

GRI 306-1, GRI 306-2, GRI 306-3, GRI 306-4

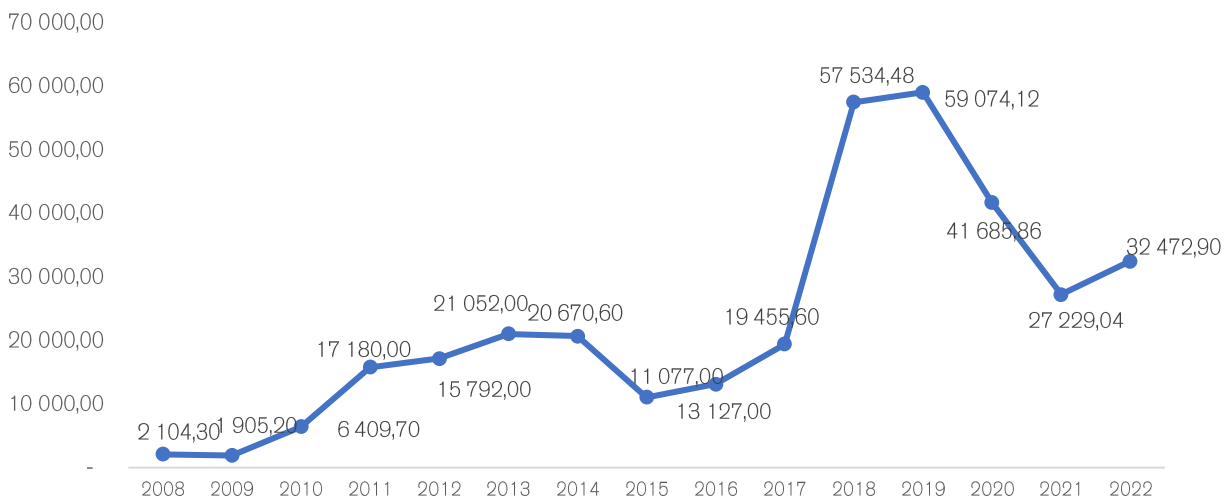
SOCAR "Tullantıların İdarə Olunması Planı"na (TİOP) əsasən SOCAR-ın strukturuna daxil olan qurumlar "tullantıların aylıq hesabat forması"na uyğun olaraq SOCAR Baş Ofisinə təqdim edilmiş və "SAP EHS-Waste Management" modulu vasitəsi ilə tullantıların idarə edilməsi biznes prosesinin uçuotu aparılmışdır.

Tullantıların idarə edilməsi sahəsində qanunvericilik sənədlərinin tələblərinə cavab verən Tullantıların idarə edilməsi mərkəzi (TİEM) və Sərəncə Təhlükəli tullantıların idarə edilməsi poliçonu, həmçinin ETSN-in Təhlükəli Tullantılar poliçonunun xidmətlərindən istifadə edir.

SOCAR TİEM dənizdə və quruda neft-qaz əməliyyatları zamanı formalaşan istehsalat tullantılarının qəbulu, qeydiyyata, yerləşdirilməsi, utilizasiyası və zərərsizləşdirilməsi üzrə ixtisaslaşmış, ən müasir infrastruktura malik olan mərkəzdir.

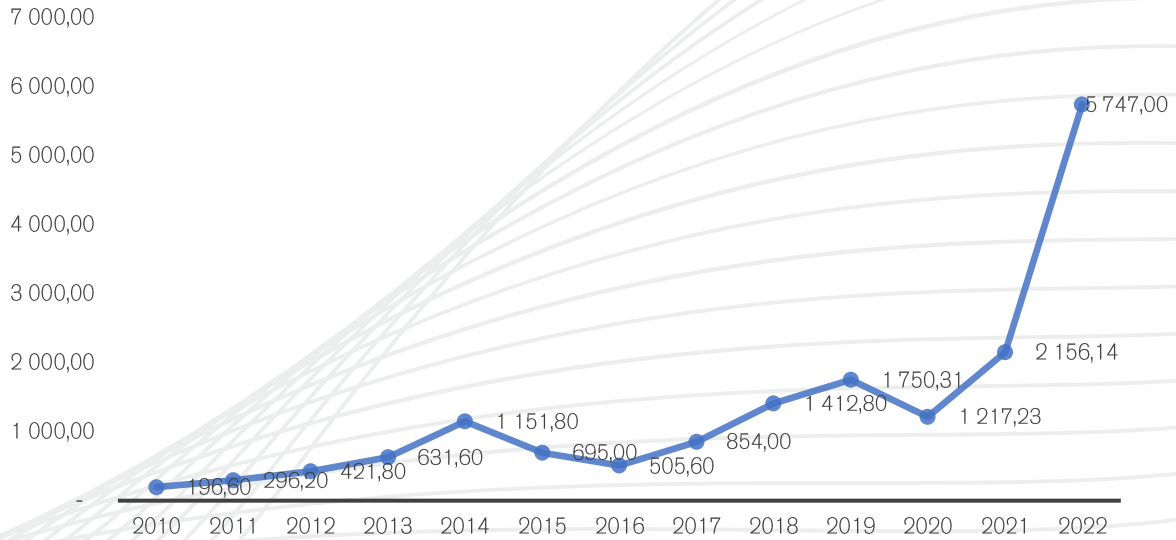
2022-ci il ərzində TİEM-ə 32 472.90 ton qazma tullantısı, 2 959.80 ton istehsalat şlamı və 2 510.30 ton istehsalat tullantısı qəbul edilmişdir.

TİEM-də qazma tullantısının qəbulu, zərərsizləşdirilməsi və utilizasiyası xidmətləri həm SOCAR, həm də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən neft-qaz şirkətlərinin sifarişinə əsasında yerinə yetirilir.

Şəkil 30. TİEM-ə qəbul edilən qazma tullantılarının illər üzrə dinamikası (ton).

Şəkil 30-da dinamikadan göründüyü kimi, yeni quyuların qazılmasında artım hesabına qazma əməliyyatları zamanı formalaşan bütün növ qazma tullantılarının tam həcmdə TİEM-ə təhvil verilməsində 2022-ci ildə artım müşahidə olunur.

Şəkil 31. TİEM-ə qəbul olunan istehsalat tullantılarının illər üzrə dinamikası (min ton).

Müəssisə və təşkilatlarda istehsalat tullantılarının effektiv idarə olunması nəticəsində, eləcə də 2022-ci il ərzində fəaliyyət məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması ilə əlaqədar TİEM-ə qəbul edilən istehsalat tullantılarının həcmində cari ildə artım müşahidə olunur.

Cədvəl 42. SOCAR-da tullantıların idarə edilməsi, min ton

Tullantının növü	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	149.5	131.26	151.99
Təhlükəli	133.1	117.49	127.10
Təhlükəsiz	16.4	13.77	24.89
İstifadə olunmuş tullantılar	0.3	2.66	1.05
Təhlükəli	0.3	2.66	1.05
Təhlükəsiz	0	0	0
Kənar təşkilatlara ötürülmüş tullantılar, o cümlədən	146.5	147.4	149.49
Təhlükəli	130.4	134.4	124.83
Təhlükəsiz	16.1	12.96	24.67
Tullantı Mərkəzinə ötürülmüş tullantılar	12.63	9.46	1.16
Təhlükəli	12.48	9.03	0.94
Təhlükəsiz	0.15	0.43	0.22
Zərərsizləşdirilmiş və ya kənarlaşdırılmış tullantıların miqdarı	1.81	2.49	0
Təhlükəli	1.59	2.27	0
Təhlükəsiz	0.22	0.22	0
SOCAR Türkiyə üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar¹⁵	62.66	58.56	260.61
Təhlükəli	40.89	34.73	33.84
Təhlükəsiz	21.76	23.83	226.77
Emal olunmuş tullantılar	26.54	19.04	26.78
Təhlükəli	19.20	11.27	21.01
Təhlükəsiz	7.33	7.77	5.77
Digər təşkilatlara ötürülmüş tullantılar	55.73	57.72	258.85
Təhlükəli	33.98	33.97	32.85
Təhlükəsiz	21.76	23.75	226.01
SOCAR Energy Ukraine üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	3.58	10.64	3.34
Təhlükəli	0.01	0.01	0.00
Təhlükəsiz	3.57	10.63	3.34
İstifadə olunmuş tullantılar	3.58	10.64	3.34
Təhlükəli	0.01	0.01	0.00
Təhlükəsiz	3.57	10.63	3.34

¹⁵ SOCAR Türkiyə üzrə əmələ gəlmiş təhlükəli və təhlükəsiz tullantıların miqdarı Petkim, STAR və Terminal-ın 2022-ci il üzrə göstəriciləri əsasında EY tərəfindən hesablanmışdır.

Cədvəl 43. SOCAR-da çirkab suların idarə edilməsi¹⁶, m³

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	8 739 824	7 952 773	7 652 450
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi, o cümlədən:	351 718	316 630	283 495
Torpağa	14 220	6 770	7 898
Suya	337 498	309 860	275 597
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	8 388 106	7 636 143	7 368 955
SOCAR Türkiyə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	10 820 070	10 500 322	12 120 661
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi	0	0	0
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	10 820 070	10 500 322	12 120 661

Tullantıların təkrar istifadə bacarıqların inkişaf etdirilməsi, tullantı həcmlərinin azaldılması, tullantılardan yeni dəyər yaradılması yolu ilə dairəvi iqtisadiyyat məsələlərinin inkişaf etdirilməsi nəticəsində:

- Plastik tullantıların təkrar emal yolu ilə təkrar istifadəsi,
- Kağız-karton tullantıların təkrar emal yolu ilə təkrar istifadəsi,
- Qazma tullantılarının tərkibindən yağın bərpası və təkrar istifadəsi,
- Akkumulyator və qalvanik element tullantılarının təkrar emal yolu ilə təkrar istifadəsi,
- İşlənmiş sürtkü yağlarının təkrar emalı yolu ilə təkrar istifadəsi

Bu tullantıların idarə edilməsi bacarıqların inkişaf etdirilməsinə, tullantılardan yeni dəyər yaradılmasına və dairəvi iqtisadiyyat məsələlərinin inkişaf etdirilməsi kimi müsbət nəticələr yaradır.

¹⁶ SOCAR Energy Georgia, SOCAR Energy Ukraine və SOCAR Energy Switzerland üzrə çirkab suların həcmi əhəmiyyətli olmadığına görə daxil edilməyib.

Su təsərrüfatının idarə edilməsi

GRI 303-1, GRI 303-2, GRI 303-3

Su ehtiyatlarından maksimum dərəcədə səmərəli istifadə etmək üçün SOCAR su ehtiyatlarının effektiv istifadəsini və onların çirklənmədən qorunması üzrə tədbirlərini daimi həyata keçirir və bütün yeni layihələrdə sudan səmərəli istifadə üçün innovativ yeniliklərin tətbiqinə üstünlük verir.

Cədvəl 44. SOCAR üzrə istifadə edilmiş suyun həcmi haqqında məlumat¹⁷, mln. m³

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	52.43	55.34	56.92
SOCAR Türkiyə	27.25	26.21	24.87
SOCAR Energy Georgia	0.12	0.16	0.14
SOCAR Energy Ukraine	0.15	0.12	0.08

Cədvəl 45. SOCAR-da istehsalat prosesində qapalı sistemdə istifadə olunan sular, mln. m³

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın Azərbaycan üzrə			
Dövr etdirilən su	277.70	328.50	281.5
Təkrar-ardıcıl istifadə olunan su	1.09	0.88	1.22

Cədvəl 46. 2020-2022-ci illər üzrə su intensivliyinin nisbəti (işçi sayına görə min m³ sudan istifadə)

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.031	1.13	1.18
SOCAR Türkiyə	5.182	5.06	4.77
SOCAR Energy Georgia	0.027	0.03	0.03
SOCAR Energy Ukraine	0.075	0.06	0.05

¹⁷ SOCAR Energy Switzerland şirkətində istifadə edilmiş yanacaqın miqdarı əhəmiyyətli olmadığına görə təqdim olunmur.

Lay sularının idarə olunması

GRI 303-1, GRI 303-2, GRI 303-4

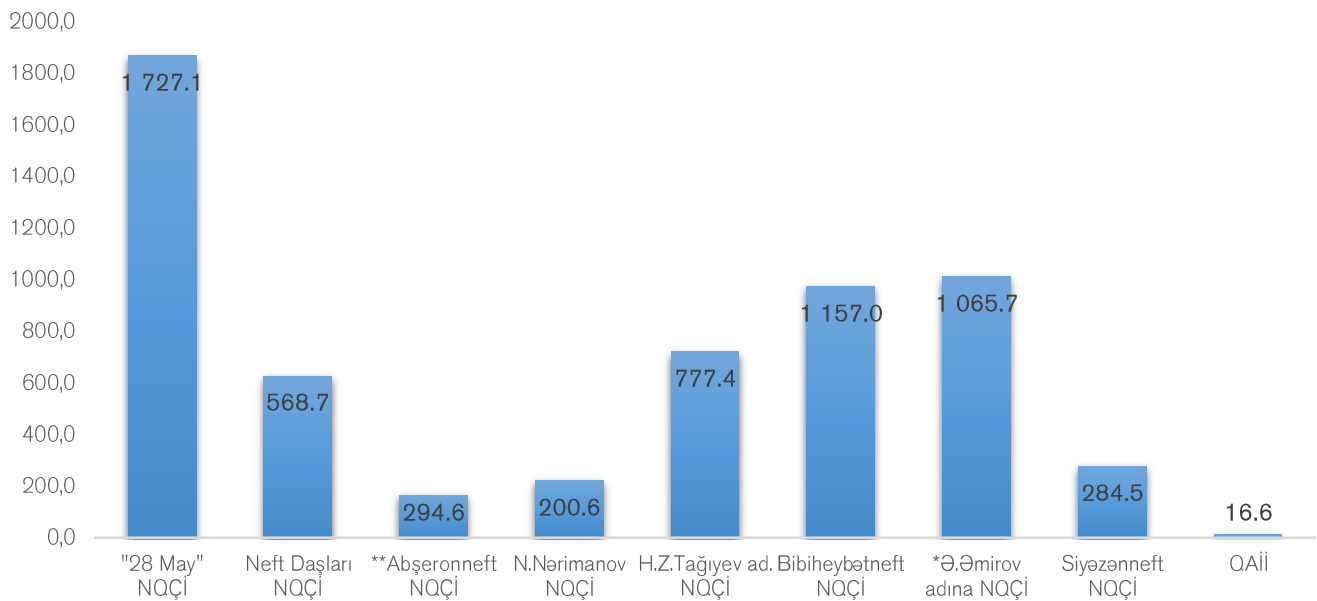
SOCAR neft-qaz əməliyyatları zamanı formalaşan lay sularının idarə olunması vəziyyətini nəzarətdə saxlamaq məqsədilə EMP çərçivəsində ekoloji monitorinqini aparmışdır. Lay sularının idarə olunması ilə əlaqədar hesabatlar illər üzrə ümumiləşdirilmiş, təhlil edilmiş və bazalaşdırılmışdır.

SOCAR 2010-cu ildən başlayaraq, neftlə birlikdə hasil olunan lay sularının ekoloji cəhətdən davamlı həlli üçün tədbirlərin həyata keçirilməsinə başlamış, lay suyunun 2017-ci ildən tam qapalı sistemdə idarə olunması təmin edilmiş və ətraf mühitə axıdılmasının birdəfəlik qarşısı alınmışdır.

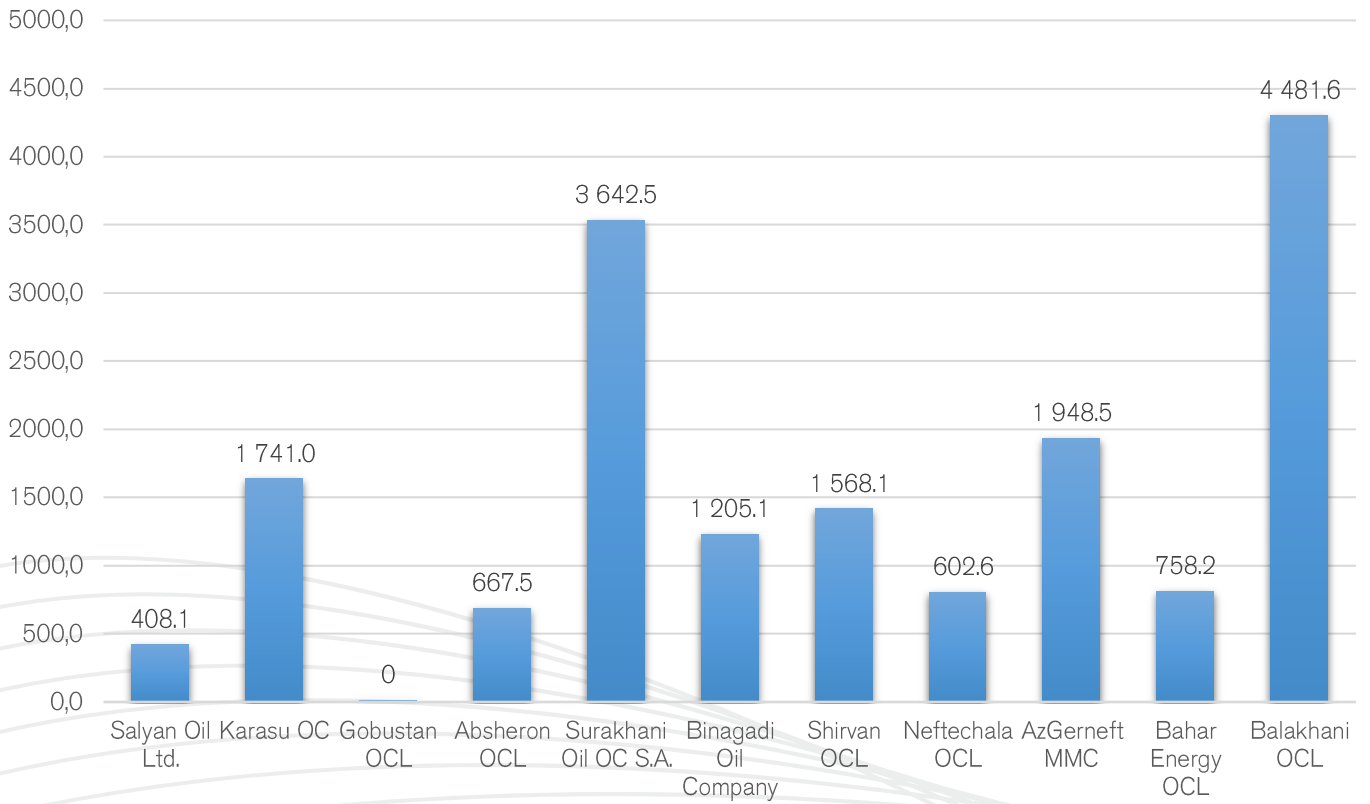
Lay sularının idarə edilməsində əsasən lay sularının ilkin təmizlənərək yeraltı laylara vurulması, təkrar istifadəsi kimi həllərdən istifadə edilir.

Neft-qaz əməliyyatlarının icrasında lay sularının idarə edilməsi prosesinin hədəf yönümlü, uzunmüddətli həlli strategiyası hazırlanmasına başlanmasında bu məqsədə xidmət edəcəkdir.

Ümumilikdə 2022-ci il ərzində Azneft İB üzrə 6 122.6 min m³, SOCAR-ın iştirak etdiyi əməliyyat şirkətlərində 17 028.2 min m³, ümumilikdə 23 120.4 min m³ təşkil etmişdir.

Şəkil 32. 2022-ci ildə "Azneft" İB üzrə formalaşan lay sularının NQÇİ-lər üzrə miqdarı (min m³)

Şəkil 33. 2022-ci ildə Əməliyyat Şirkətləri(ƏŞ) və Birgə Müəssisələr (BM) üzrə formalaşan lay sularının miqdarı (min m³)

Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə və enerji səmərəliliyi **GRI 302-1, GRI 302-3, GRI 302-4**

SOCAR-ın bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə üzrə müsbət təcrübəsi vardır. Belə ki, 2011-ci ildə SOCAR-ın “Eko park”ında pilot layihə kimi ümumi gücü 40 kVt/saat olan külək generatorları, ümumi gücü 20 kVt/saat olan günəş panelləri, 2017-ci ildə Tullantıların İdarə Edilməsi Mərkəzində ümumi gücü 15.36 kVt/saat olan günəş panelləri, ümumi gücü 24 kVt/saat olan külək generatorları, “Azərikimya” İB-də isə ümumi gücü 33 kVt/saat olan günəş panelləri quraşdırılaraq istifadəyə verilmişdir. Bundan əlavə 2019-cu ildə “Eko Park”-da SOCAR üzrə alternativ mənbələrdən alınan enerjinin idarə edilməsi üçün “Enerji İdarəetmə Mərkəzi” yaradılmışdır.

SOCAR-ın 2030-cü ilə qədər aşağı karbonlu inkişaf strategiyasında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə, yaşıl enerji mənbələri üzrə fəaliyyətin genişləndirilməsi nəzərdə tutulmuş,

- enerji səmərəliliyinin artırılması, ekoloji yönülmü texnologiyaların tətbiqi;
- bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi;
- texnoloji itkilərin aradan qaldırılması;
- karbon intensivliyinin azaldılması;

- səmt qazlarının tutulması və əhaliyə verilməsi;
 - işıqlandırma sistemində enerji səmərəli lampalardan istifadə;
 - yaşıllıqların salınması;
 - nəqliytdə alternativ yanacaqlardan istifadə edilməsi
- istiqlalçılıqları üzrə səmərəli fəaliyyətlər davam etdirilmişdir.

SOCAR tərəfindən BP, Masdar, ACWA Power və Fortescue kimi nüfuzlu şirkətlərlə müvafiq əməkdaşlıq müqavilələri/anlaşma memorandumları bağlanılmaqla, Azərbaycanda texniki və maliyyə cəhətdən mümkün olan aşağı karbonlu enerji layihələrinin birgə işlənməsi potensialının müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi istiqamətində işlər aparılmış, müxtəlif layihələr üzrə işçi qrupu yaradılmışdır.

SOCAR-ın 2035-ci ilə kimi korporativ strategiyasında bir sıra ərazilərdə və texnoloji sistemlərdə, əsasən alternativ külək və günəş qurğularından istifadəni genişləndirməyə başlamışdır. Belə ki, neft-qazın nəql boru xətlərində, müvafiq texnoloji proseslərində quraşdırılmış ölçmə cihazlarının əksəriyyəti günəş enerjisi ilə işləyir. Bundan əlavə inzibati binaların işıqlandırılması məqsədilə bir sıra müəssisələrdə külək qurğuları və günəş panelləri quraşdırılmış və elektrik lampaları enerjiyə daha çox qənaət edən lampalarla əvəz edilmişdir.

Cədvəl 47. SOCAR-da elektrik enerjisi sərfiyyatı haqqında məlumat, min kVt-saat

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	2 843 961	2 914 605	2 716 691
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1 100 704	1 176 429	1 202 879
SOCAR Türkiyə	1 698 037	1 688 459	1 455 071 ¹⁸
SOCAR Energy Georgia	21 566	24 570	31 368
SOCAR Energy Ukraine	11 354	13 046	8 989
SOCAR Energy Switzerland	12 300	12 100	10 266

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə elektrik enerjisindən istifadə 2020-ci ildə pandemiya şəraitində məhdudiyətlər ilə əlaqədar olaraq azalma olsa da, 2021-ci və 2022-ci illərdə sərfiyyat artmışdır.

¹⁸ SOCAR Türkiyə üzrə elektrik enerjisi sərfiyyatı Petkim, STAR və SOCAR Terminal-ın 2022-ci il üzrə göstəriciləri əsasında EY tərəfindən hesablanmışdır.

Cədvəl 48. SOCAR-da istifadə olunmuş yanacaq haqqında məlumat¹⁹

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Benzin, ton	5 914	6 307	6 233
Dizel, ton	28 291	29 128	31 403
Təbii qaz, min m ³	1 215 519	1 140 341	1 282 037
SOCAR Türkiyə			
Benzin, ton	-	-	-
Dizel, ton	679	904	985.6 ²⁰
Təbii qaz, min m ³	783 514	870 604	662 123 ²¹
SOCAR Energy Georgia			
Benzin, ton	483	519	465
Dizel, ton	309	347	478
Təbii qaz, min m ³	1.00	1.41	9.63
SOCAR Energy Ukraine			
Benzin, ton	194	187	135
Dizel, ton	74	82	193
Təbii qaz, min m ³	14.7	31.9	16.4

Şirkətin 2022-ci ildə benzin, dizel və təbii qazdan istifadəsi dinamikasında tendensiya istehsal proseslərinin təşkili və xarakteri ilə əlaqədardır.

Biomüxtəlifliyin qorunması

GRI 304-1, GRI 304-2, GRI 304-3, GRI 304-4

Biomüxtəlifliyin mühafizəsi üzrə “Ekol Mühəndislik Xidmətləri” QSC tərəfindən SOCAR-ın müəssisə və təşkilatlarının fəaliyyət sahələrində flora və faunanın tədqiqi, növlərin davamlılığı və populyasiyası, antropogen amillərin təbiət komplekslərinə təsirlərinin, o cümlədən yem zəncirinin öyrənilməsi üçün davamlı olaraq monitorinqlər aparılır.

Biomüxtəlifliyin mühafizəsi SOCAR-ın fəaliyyət sahələrində bioloji müxtəlifliyin, ekoloji sistemlərin və bütövlükdə təbiət komplekslərinin qorunmasına, o cümlədən nadir və nəslə kəsilmək təhlükəsi olan canlıların mühafizəsinə, bu sahə üzrə hüquqi bazanın

¹⁹ SOCAR Energy Switzerland şirkətində istifadə edilmiş yanacağın miqdarı əhəmiyyətli olmadığına görə təqdim olunmur.

²⁰ SOCAR Türkiyə üzrə dizel sərfiyyatı Petkim, STAR, Terminal, Bursagaz, Kayserigaz və ENERVİS-in 2022-ci il üzrə göstəriciləri əsasında EY tərəfindən hesablanmışdır.

²¹ SOCAR Türkiyə üzrə təbii qaz sərfiyyatı Petkim, STAR, Bursagaz, Kayserigaz və ENERVİS-in 2022-ci il üzrə göstəriciləri əsasında EY tərəfindən hesablanmışdır.

gücləndirilməsinə, biomüxtəlifliyin mühafizəsi ilə əlaqədar idarəetmə və monitorinq sisteminin təkmilləşdirilməsinə xidmət edir.

“Ekol Mühəndislik Xidmətləri” QSC-nin Biomüxtəliflik Departamentinin 2022-ci il üzrə illik iş planına əsasən biomüxtəlifliyin xəritələşməsi məqsədilə “Azneft” İB-nin “Neft Daşları” NQÇİ, “28 May” NQÇİ, Ə.C.Əmirov adına NQÇİ və “Abşeronneft” NQÇİ-nin ərazisində monitorinqlər aparılaraq, müşahidə edilən flora və fauna nümayəndələrinin taksonomik təyinatı aparılmış, növlərin rast gəlinədiyi tədqiqat nöqtələrində koordinatlar qeydə alınaraq, CİS məlumat bazasında yerləşdirilmişdir.

Eyni zamanda 2022-ci il ərzində Departament tərəfindən kompleks monitorinqlər çərçivəsində biomüxtəlifliyin mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək məqsədilə “Azneft” İB-nin müəyyən NQÇİ-lərində, Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu, “Azərikimya” İB, Metanol Zavodu, Karbamid Zavodu, Neft Kəmərləri İdarəsi, “Neftqaztikinti” tresti və TIEM-in fəaliyyət sahələrində monitorinq işləri aparılmış, istehsalat sahələrində mövcud yaşıllıqlara aqrotexniki qaydada qulluq göstərilmiş, yerli iqlimə uyğun ağac-kol bitkilərinin əkilməsi işləri davam etdirilmişdir.

SOCAR-ın idarə və müəssisələrinə yaşıllıqların salınması üçün yetişdirilən bitkilərdən 2022-ci il ərzində “Ekol Mühəndislik Xidmətləri” QSC tərəfindən 67 939 ədəd müxtəlif növ ağac və 17 523 ədəd kol bitkiləri verilmişdir.

Hesabat dövrü ərzində SOCAR-ın müəssisə və təşkilatlarında mövcud olan yaşıllıq sahələrinin inventarizasiyası aparılaraq, yaşıllıqların vəziyyətinə, növ tərkibinə, kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə dair məlumatlar toplanılmış, onların xəstəlik və ziyanvericilərdən mühafizə dərəcəsi, su sərfiyyatı, eləcə də fitosanitar və aqrotexniki tədbirlərin yerinə yerilmə vəziyyəti araşdırılmışdır.

Çirklənmiş ərazilərin bərpa olunması və rekultivasiya işləri

SOCAR fəaliyyət sahələrində ətraf mühitin mühafizəsi və ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunması, o cümlədən davamlı inkişaf məqsədlərinə çatmaq üçün mütəmadi olaraq çirklənmiş torpaqların bərpası, yaşıllaşdırma işlərinin aparılması və meşə massivlərinin salınması layihələrini bu gün də icra etməkdədir. Şirkət neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş, lay suları altında qalmış torpaqların təmizlənməsi məqsədilə davamlı olaraq, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, ən müasir reabilitasiya texnologiyalarının araşdırılması, seçilməsi və tətbiqi ilə əlaqədar məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirir.

Çirklənmiş torpaqların bərpası zamanı əsasən aşağıdakı üsullarından istifadə olunur:

- Mexaniki rekultivasiya;
- Bioloji rekultivasiya;
- Fitoremediasiya.

2006-cı ildən 2022-ci ilin sonuna qədər SOCAR-ın neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş 2 226,7 ha torpaq sahəsi rekultivasiya olunaraq bərpa edilmişdir. Mexaniki rekultivasiya işləri əsasən SOCAR-ın, ƏŞ və BM-in neft-mədən əraziləri yerləşən Bakının Suraxanı, Sabunçu, Xəzər rayonları, Ramana qəsəbəsinin ərazisində aparılmışdır.

Cədvəl 49. SOCAR-ın "Azneft" İB, BM və ƏŞ-də neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqlar haqqında məlumat

Torpaqların çirklənmə səbəbi	İllər üzrə torpaqların sahəsi, ha					
	2020		2021		2022	
Neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqların ümumi sahəsi, o cümlədən:	1 142.89		1 120.23		1 008.8	
	"Azneft" İB	BM və ƏŞ	"Azneft" İB	BM və ƏŞ	"Azneft" İB	BM və ƏŞ
	487.33	655.56	487.33	632.90	459.63	549.17
Neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqların sahəsi	377.89	422.78	123.85	373.38	335.8	330.76
Lay suları altında qalmış torpaqların sahəsi	109.44	232.78	363.48	259.52	123.9	218.4

Cədvəl 50. SOCAR-ın neft, neftli su və digər istehsalat tullantıları ilə çirklənmiş torpaq sahələrinin bərpası və abadlaşdırılması haqqında məlumat, ha

Müəssisələrin adı	Bərpa olunmuş çirklənmiş torpaq sahələri, ha		
	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	88.06	53.61	68.2
"Azneft" İB	44.84	30.95	27.7
BM və ƏŞ	43.22	22.66	40.5

Ekoloji maarifləndirmə və təbliğat

GRI 307-1

“SOCAR-ın Ekoloji təbliğat və maarifləndirməyə dair 2022-2023-ci illər üzrə Tədbirlər Planı”nın 2022-ci il üçün icrası ilə əlaqədar olaraq bir sıra tədbirlər keçirilmişdir.

2022-ci ildə SOCAR işçilərinin və kənar təşkilatların əməkdaşlarının iştirakı ilə “Ümumdünya Su Məməlilərinin Mühafizəsi Gününə” həsr olunmuş vebinar keçirilmişdir.

İDEA İctimai Birliyi ilə birlikdə SOCAR 2009-cu ildən başlayaraq “Yer saati” ekoloji kampaniyasında fəal iştirak edir. 27 mart 2022-ci il tarixində saat 20:30-21:30-da aralığında keçirilən aksiyanın əhəmiyyətini nəzərə alaraq “SOCAR Tower”-in fasad işıqlarının və SOCAR-ın strukturuna daxil olan inzibati binaların işıqlarının söndürülməsi ilə SOCAR bu ümumdünya aksiyada iştirak etmişdir.

2022-ci ildə şirkətdaxili ekoloji maarifləndirmə və təşviqat tədbirləri əsasən distant rejimdə keçirilmişdir.

Cədvəl 51. 2020-2022-ci illərdə SOCAR-ın Ekoloji fəaliyyəti və ekoloji tədbirlərinə çəkilən xərclər, min AZN

Ekoloji fəaliyyət və ekoloji tədbirlərə çəkilən xərclər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	17 000	26 000	34 000
SOCAR Türkiyə	26 713.48	22 385.93	434 640

Qeyd: SOCAR Türkiyə üzrə son ildə qeyd edilmiş rəqəmlər STAR, Petkim və Terminal müəssisələri əsasında hesablanmışdır.

Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri

SOCAR-ın neft və qaz ehtiyatları

2020-2022-ci illərdə SOCAR-ın Azərbaycanda təsdiq edilmiş neft və qaz ehtiyatları

Ehtiyat kateqoriyaları	Neft, 10 ³ mt			Kondensat, 10 ⁶ mt			Qaz, 10 ⁶ m ³		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Təsdiq edilmiş, işlənmiş	68 066	56 785	61 132	4 680	6 180	7 381	50 401	68 324	61 975
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və	61 311	56 785	59 280	4 680	6 180	4 718	46 892	68 324	52 040

istehsala daxil edilən									
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilməyən	6 755	0	1 852		0	2 663	3 509	0	9 935
Təsdiq edilmiş və işlənmemiş	44 284	24 711	32 791	5 786	9 359	8 457	51 049	62 779	51 751
Ümumi təsdiq edilmiş	112 350	81 496	93 923	10 466	15 539	15 839	101 449	131 103	131 726

2020-2022-ci illərdə SOCAR üzrə neft-qaz emalı

Sənaye nəticələri	2020	2021	2022
Neft emalı, min ton	5 899.0	6 630.2	6 240.32
Qaz emalı, mln. m ³	3 707.5	3 602.3	3 608.53

2022-ci il üzrə emal müəssisələrində istehsal olunmuş məhsulların həcmi, min ton

Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	5851
"Azərikimya" İB	563.67
Metanol Zavodu	534.5
Karbamid Zavodu	537.07

Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi

2022-ci il üzrə SOCAR-ın əməyin mühafizəsi xərcləri, AZN

Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi xərcləri, AZN	2020	2021	2022
Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyinə, o cümlədən:	23 009 642	20 838 576	23 591 583
Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə nomenklatur tədbirlərə	16 322 602	13 002 296	16 356 253
Xüsusi geyim, xüsusi ayaqqabı və digər fərdi mühafizə vasitələrinə	5 353 021	6 390 410	5 618 055
Süd təchizatına	720 417	1 375 335	1 226 517
Digər xərclər	613 602	70 535	390 758

2022-ci ildə Əməyin mühafizəsi üzrə keçirilmiş kurslar haqqında məlumat

Təlim kursunun mövzusu	Dinləyici sayı (nəfər)	Təlimlərin keçirilmə müddəti (adam/saat)
ISO 45001:2018 "Sağlamlığın mühafizəsi və əməyin təhlükəsizliyi"	157	3 768
Mühəndis-texniki işçilər üçün "Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası" maarifləndirmə kursu	770	30 800
İşəgötürənlər və müəssisələrin rəhbər işçiləri üçün "Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası"	333	7 992
Yeni işə qəbul edilən işçilərin "Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydaları" təlimatlandırma kursu	718	11 488
Təhlükələrin müəyyən edilməsi, risk fərsetlərinin qiymətləndirilməsi	347	2 429
Stasionar dəniz platformalarının və üzən qazma qurğularının heyətləri üçün təhlükəsizlik üzrə tanışlıq, ilkin hazırlıq və təlimat	1 680	94 080
Stasionar dəniz platformalarının və üzən qazma qurğularının heyətləri üçün xilasedici qayıq və sallar, növbətçi qayıqlar, sürətli olmayan növbətçi qayıqlar üzrə mütəxəssislərin hazırlığı	382	12 224
"İlk tibbi yardım" (Sağlamlıq, əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası idarəetmə sistemi)	352	7 040
Bütün dənizçilər üçün təhlükəsizlik üzrə tanışlıq, ilkin hazırlıq və təlimat	334	18 704
Xilasedici matrosların təkmilləşdirilməsi	21	1 680
Sürətli olmayan xilasedici qayıq və sallar üzrə mütəxəssis	88	2 816
Dənizdə təhlükəsizlik texnikasının əsasları və fəvqəladə hallar şəraitində hazırlıq üzrə təlim (BOSIET)	51	1 428
Digər kurslar	2 559	56 016
CƏMI	7 792	250 465

2022-ci il üzrə SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət sahələrinə görə bədbəxt hadisələrin sayı

Müəssisə	Bədbəxt hadisələrin sayı
"Azneft" İB	2
"Azəriqaz" İB	1
"Azərikimya" İB	1
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	5
"Neftqaztikinti" trestı	4
Nəqliyyat İdarəsi	2
Sosial İnkişaf İdarəsi	1
Qaz İxrac İdarəsi	1
Cəmi	17

2022-ci il üzrə SOCAR-ın əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

SOCAR üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri	2022
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı	17
o cümlədən, ölümlə nəticələnən	-
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	17
o cümlədən cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	-
İtkin düşmüş işçilərin sayı	-
Peşə xəstəliklərinin sayı	-
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	984
İşçilərin orta siyahı sayı	48 031
Cəmi işlənmiş saat	83 781 368
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	0.04
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	2.35
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0.35
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	57.88

2022-ci ildə birgə müəssisələrin və əməliyyat şirkətlərinin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində məhsuldarlıq göstəriciləri

Əməliyyat Şirkətlərinin və Birgə Müəssisələr üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində məhsuldarlıq göstəriciləri	2022
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı	13
O cümlədən, ölümlə nəticələnən	2
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	12
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	352
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	32
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0.502
Peşə xəstəliklərinin sayı	-
İşçilərin orta siyahı sayı	25 887
Cəmi işlənmiş saat	52 119 867
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0.046
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	1.35

2022-ci il üzrə "SOCAR Türkiyə"nin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

SOCAR Türkiyə üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri	2020	2021	2022
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	51	15	17
o cümlədən cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	1	-	2
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	749	346	229
Cəmi işlənmiş saat	7 667 061	7 621 629	9 655 334

İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	1.33	0.39	0.35
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	14.98	23.07	15.27
“SOCAR Türkiyə”nin təchizatçıları və podratçıları	2020	2021	2022
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	80	22	9
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	-	-	0
Cəmi işlənmiş saat	6 483 780	6 021 139	4 450 228
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	2.47	0.73	0.40

2022-ci il üzrə “SOCAR Energy Ukraine”-nin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

“SOCAR Energy Ukraine” üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri	2020	2021	2022
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	4	-	-
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	1	-	-
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	28	-	-
Xəstəliklə əlaqədar işə çıxmamalar	11 847	13 657	8 686
İşçilərin sayı	1 987	2 001	1 719
Cəmi işlənmiş saat	3 605 067	3 643 119	2 665 061
Cəmi işlənmiş gün	407 780	414 303	302 406
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	0.22	-	-
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	13.73	-	-

2022-ci il üzrə “SOCAR Energy Georgia”-nın əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

“SOCAR Energy Georgia” üzrə Əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri	2020	2021	2022
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	-	-	-
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	-	-	-
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	-	-	-

Xəstəliklə əlaqədar işə çıxmamalar	6 297	6 929	31 956
İşçilərin sayı	4 513	4 451	4 914
Cəmi işlənmiş saat	8 795 104	8 668 528	9 533 040
Cəmi işlənmiş gün	1 099 388	1 083 566	1 191 630
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	-	-	-
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	-	-	-

2022-ci il üzrə "SOCAR Energy Switzerland"-ın əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

"SOCAR Energy Switzerland" üzrə əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri	2020	2021	2022
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	24	34	43
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	-	-	-
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	251	368	614
İşçilərin sayı	828	783	804
Cəmi işlənmiş saat	1 372 797	1 339 906	1 305 919
Cəmi işlənmiş gün	163 428	159 513	155 466
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	3.5	5.07	6.59
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	36.57	54.93	94.03
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	10.46	10.82	14.28

Ekoloji Fəaliyyətin idarə edilməsi üzrə göstəricilər

SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyəti üzrə resursların istifadəsi intensivliyi

Upstream emissiya, su istehlakı və enerjidən istifadəsi intensivliyi ²²	2020	2021	2022
Birbaşa (t CO ₂ e/t məhsul)	0.54	0.56	0.46
Sudan istifadə nisbəti (m ³ /t məhsul)	5.92	5.58	5.47
Elektrik enerjisi nisbəti (kVt/t məhsul)	52.64	49.03	53.66

Midstream emissiya, su istehlakı və enerjidən istifadə nisbətləri	2020	2021	2022
Emissiya və ya digər istifadə intensivliyi nisbəti²³			
Birbaşa (t CO ₂ e/t məhsul)	0.30	0.21	0.25
Sudan istifadə nisbəti (m ³ /t məhsul)	2.07	2.16	2.25
Elektrik enerjisi nisbəti (kVt/t məhsul)	95.12	100.73	89
Emissiya və ya digər istifadə intensivliyi nisbəti²⁴			
Birbaşa (t CO ₂ e/t məhsul)	0.00004	0.00005	0.00006
Sudan istifadə nisbəti (m ³ /t məhsul)	0.00008	0.00010	0.00011
Elektrik enerjisi nisbəti (kVt/t məhsul)	0.007	0.007	0.007

SOCAR-da İEYQ emissiyaları haqqında məlumat

	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	6 540.8	7 537.7	7 852.9
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	5 763.5	6 810.3	6 708.7
Dolayı emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv. (elektrik enerjisi və təchizat zənciri daxil olmaqla)	777.3	727.4	1 144.2
SOCAR Türkiyə üzrə	4 489	4 422	4 722

²² İntensivliyin hesablanması üçün məhsul kimi Azneft İB tərəfində hasil olunmuş neftin həcmi nəzərə alınmışdır.

²³ İntensivliyin hesablanması üçün Azərkimya İB və Heydər Əliyev adına NEZ-in istehsal etdiyi neft məhsullarının həcmi nəzərə alınmışdır.

²⁴ İntensivliyin hesablanması üçün QEZ-in istehsal etdiyi məhsullar nəzərə alınmışdır.

Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	3 791	3 892	4285.4
Dolayı emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	697.9	530.1	436.3
SOCAR Energy Georgia	2.3	0.5	0.7
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	0.6	0.5	0.7
Dolayı emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	1.7	-	-

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə İEYQ-nin birbaşa emissiyaları haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv.

İEYQ emissiyaları	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi, min ton CO₂ekv., o cümlədən:	5 763.5	6 810.3	6 708.7
Stasionar mənbələrdən cəmi, o cümlədən:	5 717.3	6 738.9	6 605.7
Struktur bölmələr	5 509.3	6 562.8	5 996.9
BM və ƏŞ	208	176.1	608.8
Mobil mənbələrdən cəmi, o cümlədən:	46.2	71.4	102.9
SOCAR	27.7	54.6	66.3
BM və ƏŞ	18.5	16.8	36.7

SOCAR üzrə stasionar mənbələrdən atmosfərə atılan çirkləndirici maddələrin miqdarı, min ton			
	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə, o cümlədən:	229.11	223.20	106.67
bərk cisimlər	0.21	0.25	0.23
qaz və maye halında olan maddələr, o cümlədən:	114.45	111.49	106.39
Kükürd dioksidi	0.74	0.76	0.58
Azot oksidi	2.51	3.08	3.44
Karbon oksidi	3.85	8.67	7.08
Karbohidrogenlər (uçucu orqanik birləşmələr olmadan)	97.16	87.91	83.35
Uçucu orqanik birləşmələr	9.43	10.28	10.61
Digər qaz halında olan maddələr	0.76	0.76	0.70
SOCAR Türkiyə üzrə cəmi o cümlədən:	4.57	5.86	4.59
Kükürd dioksidi	1.60	2.7	1.23

Azot oksidi	2.5	2.3	2.9
Karbon oksidi	0.47	0.86	0.46
“SOCAR Energy Georgia”	0.61	0.65	0.59
Kükürd dioksidi	0.40	0.40	0.35
Azot oksidi	0.01	0.02	0.02
Karbon oksidi	0.20	0.23	0.22

SOCAR Azərbaycanda fəaliyyəti nəticəsində atmosfərə atılan qazların miqdarı, min ton

İEYQ–nin göstəriciləri	2020	2021	2022
Metan (CH ₄)	122.4	146.8	110.04
Azot oksidi (N ₂ O)	0.00736	0.00913	0.0078

SOCAR-ın fəaliyyəti nəticəsində dolaylı mənbələrdən atılan İEYQ haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv

İEYQ emissiyaları (dolaylı yolla)	2020	2021	2022
Cəmi	777.3	727.4	1 144.2
Elektrik enerji istehlakından	637.1	717.4	813.9
SOCAR-ın strukturuna daxil olmayan xidmət sahələrindən, o cümlədən:			
SOCAR AQŞ	8.8	10.0	82.0
SOCAR Uniper	29.4	-	26.0
Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi	96.5	-	216.5
Silk Way Helicopter Services	5.5	-	5.8

SOCAR üzrə elektrik enerjisinin istehlakından (dolaylı yolla) hesablanan İEYQ emissiyaları haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv.

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi.	637.1	717.4	813.9
o cümlədən:			
Struktur bölmələr	429.6	521.7	651
BM və ƏŞ	207.5	195.7	162.9

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə birbaşa “Əhatə dairəsi 1” emissiyalarının atılmaları

SOCAR-ın müəssisələri	Birbaşa İEYQ emissiyaları (min ton CO₂ ekv)
“Azneft” İB	2 980.62
Kompleks Qazma İşləri Tresti	17.53
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.15
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.36
Qaz İxrac İdarəsi	247.57
“Azərikimya” İB	365.59
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	1 186.31
Qaz Emalı Zavodu	225.65
Karbamid Zavodu	470.97
Metanol Zavodu	285.10
“Azəriqaz” İB	188.72
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	0.28
Neftqazəlimtədqiqatlayihə İnstitutu	0.66
Bakı Ali Neft Məktəbi	-
Neftqaztikinti Tresti	3.50
Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.44
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.14
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0.31
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Nəqliyyat İdarəsi	20.03
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	-
Cəmi	5 996.93

SOCAR-ın seqmentləri üzrə birbaşa “Əhatə dairəsi 1” emissiya atılmaları

Fəaliyyət seqmenti	Birbaşa İEYQ emissiyaları min ton CO₂ ekv	Faiz olaraq
SOCAR-ın “Upstream” fəaliyyəti;	2 998.30	50%
SOCAR-ın “Midstream” fəaliyyəti;	248.94	4.15%
SOCAR-ın “Downstream” fəaliyyəti.	2 722.62	45.40%
Digər xidmət sahələri üzrə atılmalar	27.08	0.45%
Cəmi:	5 996.93	100%

“Upstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	Birbaşa İEYQ emissiyaları min ton CO ₂ ekv
“Azneft” İB	2 980.62
Kompleks Qazma İşləri Trestı	17.53
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.15
Cəmi	2 998.30

“Midstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	İEYQ emissiyaları min ton CO ₂ ekv
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.36
Qaz İxrac İdarəsi	247.57
Cəmi	248.93

“Downstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	İEYQ emissiyaları min ton CO ₂ ekv
“Azərikimya” İB	365.59
“Azəriqaz” İB	188.72
Heydər Əliyev adına NEZ	1186.31
Qaz Emalı Zavodu	225.65
Karbamid Zavodu	470.97
Metanol Zavodu	285.10
MİƏİ	0.28
Cəmi	2 722.62

Digər xidmət sahələri üzrə atılmalar

Müəssisənin adı	İEYQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
Neftqaztikinti Trestı	3.50
Nəqliyyat İdarəsi	20.03
Təlim Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0.31
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	-
Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.44
Neftqazəlmətdəqiqatlayihə İnstitutu	0.66
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.14
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	-
Bakı Ali Neft Məktəbi	-
Cəmi	27.08

SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları zamanı dolayı emissiya mənbələri

Neft-qaz əməliyyatlarında iştirak edən dolayı emissiya mənbələri	İEYQ emissiyası (min ton CO ₂ ekv)
“Azərişiq” ASC	813.9
“Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC	216.49
“Helicopter Services” ASC	5.79
EKOL Mühəndislik Xidmətləri QSC	33.79
SOCAR Uniper	25.97
SOCAR AQŞ	82.05
Cəmi	1 177.99

“SOCAR Upstream Management” MMC üzrə 2022-ci il üzrə emissiyalar

Əməliyyat Şirkətləri və Birgə Müəssisələr	Birbaşa emissiyalar (min ton CO ₂ ekv)	Dolayı emissiyalar (elektrik enerjisindən istifadə) (min ton CO ₂ ekv)
Binagadi Oil Company	10.99	0.01
Karasu OC	9.26	0.02
Neftchala OCL	1.82	4.04
Shirvan OCL	63.54	27.82
Absheron OCL	292.88	0.01
Balakhani OCL	3.26	19.37
Surakhani Oil OCL S.A.	2.55	39.42
AzGerneft MMC	0.83	33.75
Bahar Energy OCL	115.65	10.16
Tagiyev OC	1.79	11.44
Salyan Oil Ltd.	24.35	13.91
Umid Babek OC	76.35	2.93
SOCAR Polymer	5.56	-
Cəmi	608.83	162.88

İnsan resursları üzrə əsas göstəricilər

2020-2022-ci illər üzrə işçilərin sayı

SOCAR-ın müəssisəsi	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	50 861	48 870	48 042
SOCAR Türkiyə	5 258	5 179	5 251
SOCAR Energy Georgia	4 513	4 451	4 914
SOCAR Energy Ukraine	1 987	2 001	1 719
SOCAR Energy Switzerland	828	783	803

SOCAR üzrə 2020-2022-ci illər ərzində işçilərin sayının dinamikasına görə bölgüsü, nəfər

	2020	2021	2022
Azərbaycan			
Qadın	8 252	7 981	7 688
Kişi	42 609	40 889	40 354
Cəmi	50 861	48 870	48 042
Türkiyə			
Qadın	631	628	657
Kişi	4 627	4 551	4 553
Cəmi	5 258	5 179	5 210
Gürcüstan			
Qadın	884	887	1 269
Kişi	3 629	3 564	3 645
Cəmi	4 513	4 451	4 914
Ukrayna			
Qadın	1 013	1 049	874
Kişi	974	952	845
Cəmi	1 987	2 001	1 719
İsveçrə			
Qadın	556	529	544
Kişi	272	254	259
Cəmi	828	783	803

SOCAR üzrə 2020-2022-ci illər ərzində işçilərin yaş qruplarına görə bölgüsü, nəfər

	30 yaşından aşağı	30-50 yaşlar arası	50 yaşından yuxarı
		2022	
Azərbaycan	3 863	23 153	21 026
		2021	
	3 730	23 709	21 431
		2020	
	4 101	24 518	22 242
		2022	
Türkiyə	939	4 045	226
		2021	
	848	4 026	305
		2020	
	990	3 866	402
		2022	
Gürcüstan	802	2 467	1 645
		2021	
	693	2 286	1 472
		2020	
	795	2 261	1 457
		2022	
Ukrayna	479	913	327
		2021	
	636	1 036	329
		2020	
	610	1 068	309
		2022	
İsveçrə	254	380	169
		2021	
	269	349	165
		2020	
	325	340	163

SOCAR üzrə 2020-2022-ci illər ərzində işçilərin əmək müqaviləsinin növünə görə bölgüsü, nəfər

Azərbaycan	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
Daimi işçilərin sayı	8 210	42 157	7 932	40 377	7 666	39 802
Müvəqqəti işçilərin sayı	42	452	49	512	22	552
Tam-ştat	8 250	42 599	7 979	40 879	7 686	40 344
Yarım-ştat	2	10	2	10	2	10
Türkiyə	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
Daimi işçilərin sayı	630	4 627	628	4 551	657	4 553
Müvəqqəti işçilərin sayı	1	-	-	-	-	-
Tam-ştat	631	4 627	628	4 551	657	4 553
Yarım-ştat	-	-	-	-	-	-
Gürcüstan	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
Daimi işçilərin sayı	884	3 629	887	3 564	1 269	3 645
Müvəqqəti işçilərin sayı	-	-	-	-	-	-
Tam-ştat	883	3 629	886	3 564	1 268	3 645
Yarım-ştat	1	-	1	-	1	-
Ukrayna	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
Daimi işçilərin sayı	1 013	974	1 049	952	874	845
Müvəqqəti işçilərin sayı	-	-	-	-	-	-
Tam-ştat	984	948	1 016	923	804	790
Yarım-ştat	29	26	33	29	70	55
İsveçrə	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
Daimi işçilərin sayı	536	247	516	237	533	245
Müvəqqəti işçilərin sayı	20	25	13	17	11	14
Tam-ştat	207	173	202	158	202	157
Yarım-ştat	349	99	327	96	342	102

SOCAR üzrə 2020-2022-ci illər ərzində işə qəbul edilmiş və işdən azad olunmuş işçilərin cins və yaş qruplarına bölünməklə sayı, nəfər

Azərbaycan	2020	2021	2022
İşə qəbul edilmiş işçilər	912	1 871	2 781
<i>Qadın</i>	163	301	313
<i>Kişi</i>	749	1 570	2 468
<i>30 yaşından aşağı</i>	398	784	1 203
<i>30-50 yaş arası</i>	400	718	1 109
<i>50 yaşından yuxarı</i>	114	369	469
İşdən azad olunmuş işçilər	897	723	2 174
<i>Qadın</i>	204	64	418
<i>Kişi</i>	693	659	1 756
<i>30 yaşından aşağı</i>	186	71	324
<i>30-50 yaş arası</i>	425	200	1188
<i>50 yaşından yuxarı</i>	138	452	662
Türkiyə	2020	2021	2022
İşə qəbul edilmiş işçilər	283	342	377
<i>Qadın</i>	50	109	83
<i>Kişi</i>	233	233	294
<i>30 yaşından aşağı</i>	180	193	197
<i>30-50 yaş arası</i>	101	147	178
<i>50 yaşından yuxarı</i>	2	2	2
İşdən azad olunmuş işçilər	315	428	346
<i>Qadın</i>	63	118	53
<i>Kişi</i>	252	310	293
<i>30 yaşından aşağı</i>	66	79	106
<i>30-50 yaş arası</i>	146	270	159
<i>50 yaşından yuxarı</i>	103	79	81
Gürcüstan	2020	2021	2022
İşə qəbul edilmiş işçilər	502	722	1 319
<i>Qadın</i>	49	90	417
<i>Kişi</i>	453	632	902
<i>30 yaşından aşağı</i>	202	308	584
<i>30-50 yaş arası</i>	233	325	548
<i>50 yaşından yuxarı</i>	67	89	187
İşdən azad olunmuş işçilər	504	784	1 276
<i>Qadın</i>	58	87	353
<i>Kişi</i>	446	697	923
<i>30 yaşından aşağı</i>	173	212	484

30-50 yaş arası	226	323	608
50 yaşından yuxarı	105	249	184
Ukrayna	2020	2021	2022
İşə qəbul edilmiş işçilər	841	916	411
Qadın	434	471	220
Kişi	407	445	191
30 yaşından aşağı	381	471	172
30-50 yaş arası	385	355	188
50 yaşından yuxarı	75	90	51
İşdən azad olunmuş işçilər	889	902	693
Qadın	446	435	393
Kişi	443	467	300
30 yaşından aşağı	386	450	276
30-50 yaş arası	413	358	332
50 yaşından yuxarı	90	94	85
İsveçrə	2020	2021	2022
İşə qəbul edilmiş işçilər	264	234	331
Qadın	159	149	220
Kişi	105	85	111
30 yaşından aşağı	179	133	174
30-50 yaş arası	66	88	132
50 yaşından yuxarı	19	13	25
İşdən azad olunmuş işçilər	247	312	325
Qadın	142	194	214
Kişi	105	118	111
30 yaşından aşağı	146	188	170
30-50 yaş arası	76	97	122
50 yaşından yuxarı	25	27	33

SOCAR üzrə 2020-2022-ci illər ərzində kadr axını və kollektiv əmək müqaviləsi ilə əhatə olunan işçilər, %

	2020	2021	2022
Azərbaycan			
Kadr axını	1.7%	1.4%	2.4%
Kollektiv əmək müqaviləsi	100%	100%	100%
Türkiyə			
Kadr axını	6.5%	8.3%	6.7%
Kollektiv əmək müqaviləsi	63%	78%	77%
Gürcüstan			
Kadr axını	11.2%	17.5%	27.3%
Kollektiv əmək müqaviləsi	100%	93%	93%
Ukrayna			
Kadr axını	44.2%	45.2%	37.26%
Kollektiv əmək müqaviləsi	8.3%	8.6%	9.08%
İsveçrə			
Kadr axını	30.0%	38.7%	41%
Kollektiv əmək müqaviləsi	84.4%	84.93%	85.18%

SOCAR üzrə 2020-2022-ci illər ərzində hər bir işçinin orta təhsil saati, cins və işçi kateqoriyası ilə

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	2020	2021	2022
Rəhbər işçilər	5.2	12.3	10.5
Mütəxəssislər	3.4	10.4	10.8
Texniki icraçılar	2.2	11.2	6.0
Fəhlələr	3.5	8.5	7.2
Kişi	4.1	10.4	9.0
Qadın	1.7	4.0	4.3
SOCAR Türkiyə	2020	2021	2022
Rəhbər işçilər	7.8	46.7	30.1
Mütəxəssislər	28.0	22.0	61.2
Texniki icraçılar	30.1	43.8	54.2
Fəhlələr	41.0	44.8	43.7
Kişi	35.6	47.8	48.7
Qadın	28.2	49.2	51.0
SOCAR Energy Georgia	2020	2021	2022

Rəhbər işçilər	3.3	0.4	4.3
Mütəxəssislər	1.8	0.4	4.5
Texniki icraçılar	2.9	3.5	3.8
Fəhlələr	9.6	9.1	10.5
Kişi	5.5	5.3	7.4
Qadın	1.9	0.6	2.1
SOCAR Energy Ukraine	2020	2021	2022
Rəhbər işçilər	37.0	43.1	48.1
Mütəxəssislər	119.9	149.8	101.7
Texniki icraçılar	27.8	38.5	44.5
Fəhlələr	151.2	169.8	106.3
Kişi	161.8	170.7	100.5
Qadın	96.4	135.0	95.2
SOCAR Energy Switzerland	2020	2021	2022
Rəhbər işçilər	12.0	12.0	9.8
Mütəxəssislər	12.0	12.0	12.9
Texniki icraçılar və fəhlələr	22.5	23.9	36.0
Kişi	20.3	20.1	20.2
Qadın	21.9	21.8	22.0

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə valideyn məzuniyyəti barədə işçilərin dinamikası, nəfər

	İşçilərin sayı
	2022
Valideyn məzuniyyətini götürmək hüququna malik işçilərin sayı	812
Valideyn məzuniyyətindən istifadə edən işçilərin sayı	465
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmış işçilərin sayı	147
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmağı gözlənilən işçilərin ümumi sayı	306
Valideyn məzuniyyətindən qayıtmış və artıq 12 ay ərzində işdə qalan işçilərin ümumi sayı	306
İşə qayıtma səviyyəsi	100%
İşdə qalma səviyyəsi	100%

Təlimlərin növü və sayı

Təlim (Tədris) Mərkəzinin adı	İştirakçı sayı
Kadr hazırlığının təşkili mərkəzi	9 138
Dənizdə insan həyatının mühafizəsi üzrə Təlim Mərkəzi	3 180
Sumqayıt Təlim, Tədris Mərkəzi	641
Qala Təlim, Tədris Mərkəzi	599
Qobustan Regional Təlim Mərkəzi	309
Kənar təlim mərkəzləri	1 711
Orientalasiya təlimi	78
Cəmi	15 656

"Fəhlədən Mühəndisə" İnkişaf Proqramının hədəf kütləsi

Müəssisə	Proqramın şamil edildiyi işçi sayı			Proqrama qoşulan işçi sayı			Mühəndis vəzifəsinə yerləşdirilən işçi sayı
	İşçi	Qazi	Ümumi	İşçi	Qazi	Ümumi	
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	8	10	18	6	8	14	4
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	177	82	259	72	85	157	49
"Azneft" İstehsalat Birliyi	214	23	237	141	22	163	40
Geofizika və Geologiya İdarəsi	4	0	4	3	0	3	1
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	3	1	4	2	1	3	3
Karbamid Zavodu	58	3	61	33	2	35	6
"Kompleks qazma işləri" trestı	1	4	5	2	3	5	1
"Qaz İxrac" İdarəsi	32	19	51	6	18	24	2
Metanol Zavodu	22	3	25	14	3	17	7
Neft Kəmərləri İdarəsi	17	1	18	12	1	13	4
"Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu	5	2	7	4	2	6	4
"Neftqaztikinti" trestı	25	16	41	6	13	19	0
Nəqliyyat İdarəsi	11	0	11	2	0	2	2
Sosial İnkişaf İdarəsi	2	0	2	1	0	1	1
Təhlükəsizlik İdarəsi	0	28	28	0	11	11	4
Cəmi	579	192	771	304	169	473	128

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2022-ci ildə fərdi hədəfləri müəyyən edilən işçilər, nəfər

Müəssisə	Fərdi hədəfəri müəyyən edilmiş işçi sayı
SOCAR Baş ofis	595
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	151
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	617
"Azneft" İstehsalat Birliyi	806
Təhlükəsizlik İdarəsi	58
Geofizika və Geologiya İdarəsi	211
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	107
Karbamid Zavodu	36
"Kompleks qazma işləri" trestı	137
Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	67
Metanol Zavodu	52
Neft Kəmərləri İdarəsi	104
"Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu	231
"Neftqaztikinti" trestı	187
Nəqliyyat İdarəsi	213
"Qaz İxrac" İdarəsi	165
Sosial İnkişaf İdarəsi	67
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	45
"Azərbaycan neft təsərrüfatı jurnalı" redaksiyası	7
Əmək şəraiti normalarının işlənməsi idarəsi	21
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	53
Heydər Əliyev Bakı Dərin Özüllər Zavodu	12
Bakı Ali Neft Məktəbi	0
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	0
Cəmi	3 942

2020-2022-ci illər ərzində işçilərə təqdim olunan başlanğıc əmək haqqının ölkədə minimal əmək haqqına nisbəti

	2020		2021		2022	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24
SOCAR Türkiyə	1.82	1.22	1.17	1.01	1.08	1.11
SOCAR Energy Georgia	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50
SOCAR Energy Ukraine	1.00	1.00	1.03	1.03	1.00	1.00

Sərişlələrin idarə edilməsi prosesinin icra statusu

Müəssisə	Kritik vəzifə sayı	Davamçı sayı
SOCAR Baş ofis	131	-
"Azneft" İstehsalat Birliyi	287	506
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	97	132
"Qaz İxrac" İdarəsi	45	93
Neft Kəmərləri İdarəsi	69	133
Əmək şəraiti normalarının işlənməsi idarəsi	12	21
"Kompleks qazma işləri" trestı	51	84
Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	32	51
Geofizika və Geologiya İdarəsi	82	168
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	15	-
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	20	36
"Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu	60	150
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	22	43
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	218	416
"Neftqaztikinti" trestı	26	40
Nəqliyyat İdarəsi	102	-
Təhlükəsizlik İdarəsi	14	19
Metanol Zavodu	20	26
Karbamid Zavodu	17	-
Cəmi	1 320	1 918

2022-ci ildə əmək təcrübələri ilə bağlı alınmış şikayətlərin sayı

Əmək təcrübələri ilə bağlı şikayətlər	Şikayətlərin sayı
Əmək təcrübələri ilə bağlı qeydə alınmış şikayətlərin ümumi sayı	1043
Əmək təcrübələri ilə bağlı nəzərdən keçirilmiş şikayətlərin ümumi sayı	1043
Əmək təcrübələri ilə bağlı həll olunmuş şikayətlərin ümumi sayı	1043

Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək

SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri, mln. AZN

SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri	2020	2021	2022
	171	261	214

2022-ci ildə "SOCAR Türkiyə"nin sosial layihələr üzrə xərcləri, AZN

Sosial layihələr	2020	2021	2022
Səhiyyə	2 179 375	365 914	21 221
Təhsil	217 231	209 297	186 657
Ətraf mühit	63 244	788 653	434 640
Fövqəladə hallardan zərərçəkənlərə yardım	346 367	171 013	270 323
Fond və institutlara göstərilən maddi yardımlar	-	408 273	524 960
Fərdlərə göstərilən maddi yardımlar	-	54 839	
İdman	-	108 974	287 551
Cəmi	2 806 217	2 106 963	1 725 352

2022-ci ildə "SOCAR Energy Georgia"nın sosial layihələr üzrə xərcləri, AZN

Sosial layihələr	2020	2021	2022
Səhiyyə	308 551	8 442	-
Təhsil	4 148	-	-
Digər	60 962	62 565	152 755
Cəmi	373 661	71 007	152 755

Təchizat zəncirinin idarə edilməsi

2020-2022-ci illərdə yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitin nisbəti, %

İl	SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	SOCAR Türkiyə	SOCAR Energy Georgia	SOCAR Energy Ukraine	SOCAR Energy Switzerland
2020	73	82	95	96	86
2021	88	82	94	96	86

Ekoloji Fəaliyyətin idarə edilməsi üzrə göstəricilər

SOCAR-da tullantıların idarə edilməsi, min ton

Tullantının növü	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	149.5	131.26	151.99
Təhlükəli	133.1	117.49	127.10
Təhlükəsiz	16.4	13.77	24.89
İstifadə olunmuş tullantılar	0.3	2.66	1.05
Təhlükəli	0.3	2.66	1.05
Təhlükəsiz	0	0	0
Kənar təşkilatlara ötürülmüş tullantılar, o cümlədən	146.5	147.4	149.49
Təhlükəli	130.4	134.4	124.83
Təhlükəsiz	16.1	12.96	24.67
Tullantı Mərkəzinə ötürülmüş tullantılar	12.63	9.46	1.16
Təhlükəli	12.48	9.03	0.94
Təhlükəsiz	0.15	0.43	0.22
Zərərsizləşdirilmiş və ya kənarlaşdırılmış tullantıların miqdarı	1.81	2.49	0
Təhlükəli	1.59	2.27	0
Təhlükəsiz	0.22	0.22	0
SOCAR Türkiyə üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	62.66	58.56	260.60
Təhlükəli	40.89	34.73	33.84
Təhlükəsiz	21.76	23.83	226.77
Emal olunmuş tullantılar	26.54	19.04	26.78
Təhlükəli	19.20	11.27	21.01
Təhlükəsiz	7.33	7.77	5.77
Digər təşkilatlara ötürülmüş tullantılar	55.73	57.72	258.85
Təhlükəli	33.98	33.97	32.85
Təhlükəsiz	21.76	23.75	226.01
SOCAR Energy Ukraine üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	3.58	10.64	3.34
Təhlükəli	0.01	0.01	0.00
Təhlükəsiz	3.57	10.63	3.34
İstifadə olunmuş tullantılar	3.58	10.64	3.34
Təhlükəli	0.01	0.01	0.00
Təhlükəsiz	3.57	10.63	3.34

SOCAR üzrə istifadə edilmiş suyun həcmi haqqında məlumat, mln. m³

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	52.43	55.34	56.92
SOCAR Türkiyə	27.25	26.21	24.87
SOCAR Energy Georgia	0.12	0.16	0.14
SOCAR Energy Ukraine	0.15	0.12	0.08

SOCAR üzrə su intensivliyinin nisbəti (işçi sayına görə min m ³ sudan istifadə)			
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.031	1.13	1.18
SOCAR Türkiyə	5.182	5.06	4.77
“SOCAR Energy Georgia”	0.027	0.03	0.03
“SOCAR Energy Ukraine”	0.075	0.06	0.05

SOCAR-da istehsalat prosesində qapalı sistemdə istifadə olunan sular, mln. m³

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın Azərbaycan üzrə			
Dövr etdirilən su	277.70	328.50	281.5
Təkrar-ardıcıl istifadə olunan su	1.09	0.88	1.22

SOCAR-da elektrik enerjisi sərfiyyatı haqqında məlumat, min kVt-saat

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	2 843 961	2 914 605	2 716 691
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1 100 704	1 176 429	1 202 879
SOCAR Türkiyə	1 698 037	1 688 459	1 455 071
SOCAR Energy Georgia	21 566	24 570	31 368
SOCAR Energy Ukraine	11 354	13 046	8 989
SOCAR Energy Switzerland	12 300	12 100	10 266

SOCAR-da elektrik enerjisi intensivliyinin nisbəti, işçi sayına görə			
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	21.6	24.2	25.0
SOCAR Türkiyə	322.9	326.0	279.28
“SOCAR Energy Georgia”	4.8	5.5	6.38
“SOCAR Energy Ukraine ”	5.7	6.5	5.23
“SOCAR Energy Switzerland”	14.9	15.5	12.8

SOCAR-da istifadə olunmuş yanacaq haqqında məlumat

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Benzin, ton	5 914	6 307	6 233
Dizel, ton	28 291	29 128	31 403
Təbii qaz, min m ³	1 215 519	1 140 341	1 282 037
SOCAR Türkiyə			
Benzin, ton	-	-	-
Dizel, ton	679	904	985.6
Təbii qaz, min m ³	783 514	870 604	662 123
SOCAR Energy Georgia			
Benzin, ton	483	519	465
Dizel, ton	309	347	478
Təbii qaz, min m ³	1.00	1.41	9.63
SOCAR Energy Ukraine			
Benzin, ton	194	187	135
Dizel, ton	74	82	193
Təbii qaz, min m ³	14.7	31.9	16.4

SOCAR-da çirkab suların idarə edilməsi, m³

Göstəricilər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	8 739 824	7 952 773	7 652 450
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi, o cümlədən:	351 718	316 630	283 495
Torpağa	14 220	6 770	7 898
Suya	337 498	309 860	275 597
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	8 388 106	7 636 143	7 368 955
SOCAR Türkiyə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	10 820 070	10 500 322	12 120 661
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi	0	0	0
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	10 820 070	10 500 322	12 120 661

SOCAR-ın "Azneft" İB, BM və ƏŞ-də neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqlar haqqında məlumat

Torpaqların çirklənmə səbəbi	İllər üzrə torpaqların sahəsi. ha					
	2020		2021		2022	
	1 142.89		1 120.23		1 008.8	
Neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqların ümumi sahəsi. o cümlədən:	"Azneft" İB	BM və ƏŞ	Azneft" İB	BM və ƏŞ	"Azneft" İB	BM və ƏŞ
	487.33	655.56	487.33	632.90	459.63	549.17
Neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqların sahəsi	377.89	422.78	123.85	373.38	335.8	330.76
Lay suları altında qalmış torpaqların sahəsi	109.44	232.78	363.48	259.52	123.9	218.4

SOCAR-ın neft, neftli su və digər istehsalat tullantıları ilə çirklənmiş torpaq sahələrinin bərpası və abadlaşdırılması haqqında məlumat, ha

Müəssisələrin adı	2020	2021	2022
SOCAR üzrə cəmi. o cümlədən:	88.06	53.61	68.2
"Azneft" İB	44.84	30.95	27.7
BM və ƏŞ	43.22	22.66	40.5

2020-2022-ci illərdə SOCAR-ın Ekoloji fəaliyyəti və ekoloji tədbirlərinə çəkilən xərclər, min AZN

Ekoloji fəaliyyət və ekoloji tədbirlərə çəkilən xərclər	2020	2021	2022
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	17 000	26 000	34 000
SOCAR Türkiyə	26 713.48	22 385.93	434 640
SOCAR Energy Georgia	402.9	69.63	0
SOCAR Energy Ukraine	87.24	415.43	0

GRI Standartlarına uyğunluq cədvəli

GRI Standartı	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Əminlik tətbiq edilmiş göstəricilər
GRI 102: Ümumi açıqlamalar – Təşkilatın profili	102-1. Təşkilatın adı	Açıqlanmışdır, Şirkət Haqqında	10	
	102-2. Əsas fəaliyyət, brendlər, məhsul və xidmətlər	Açıqlanmışdır, Şirkət haqqında	10	
	102-3. Təşkilatın qərarqahının yerləşdiyi ünvan	Açıqlanmışdır, Şirkət Haqqında	10	
	102-4. Əməliyyatların coğrafi ərazisi	Açıqlanmışdır, Xarici bazarda fəaliyyət	18	
	102-5. Mülkiyyətin xüsusiyyəti və təşkilati-hüquqi forması	Açıqlanmışdır, Şirkət haqqında		
	102-6. Xidmət göstərilən bazarlar	Açıqlanmışdır, Xarici bazarda fəaliyyət	18	
	102-7. Təşkilatın miqyası	Açıqlanmışdır, Şirkət haqqında; SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları	10; 70	
	102-8. Əməkdaşlar və digər işçilər üzrə məlumat	Açıqlanmışdır, SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları; Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	70; 73	
	102-9. Təşkilatın təchizat zənciri	Açıqlanmışdır, Təchizat zəncirinin idarə edilməsi	88	
	102-10. Təşkilatda və təchizat zəncirində baş vermiş	Açıqlanmışdır, Təchizat zəncirinin idarə edilməsi	88	.

	əhəmiyyətli dəyişikliklər			
	102-11. Təşkilatda “ehtiyatlı yanaşma” prinsipi	Açıqlanmışdır, Ekoloji fəaliyyət; Əməliyyatların monitorinqi, Dayanıqlı inkişafın təmin olunması	22; 90	
	102-12. Təşkilat xarici təşəbbüslər	Qismən açıqlanmışdır, Xarici bazarda fəaliyyət	18	
	102-13. Təşkilatın assosiasiyalarda üzlüyü	Açıqlanmışdır, Beynəlxalq idarəetmə sistemlərinin tətbiqi	44	
GRI 102: Ümumi açıqlamalar – Strategiya	102-14. Yüksək vəzifəli qərar qəbul edən şəxsin bəyanatı	Açıqlanmışdır, Prezidentin müraciəti	3	
	102-15. Əsas təsirlər, risklər və imkanların təsviri	Açıqlanmışdır, SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi	31	
GRI 102: Ümumi açıqlamalar – Etika və düzgünlük	102-16. Təşkilatın dəyərləri, prinsipləri, standartları və etik davranış normaları	Açıqlanmışdır, SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi; Etik biznesin qurulması	34; 35	
	102-17. Etik məsələlər ilə əlaqədar məsləhət və müraciət mexanizmləri	Açıqlanmışdır, Etik Biznesin Qurulması; Komplayns; Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz; Korporativ Maraqların Toqquşması Hallarının Tənzimlənməsi	35-38	
GRI 102: Ümumi açıqlamalar – İdarəetmə	102-18. İdarəetmə strukturu	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarəetmə	26-27	

	strukturu, SOCAR-ın İdarə Heyəti		
102-19. Səlahiyyətlərin ötürülməsi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının kollektiv biliyi	29	
102-20. İqtisadi, ekoloji və sosial mövzular üzrə rəhbərlik səviyyəsində məsuliyyət	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri	30	
102-21. İqtisadi, ekoloji və sosial mövzulara dair maraqlı tərəflər ilə ali idarəetmə orqanı arasında mövcud olan konsultasiya	Açıqlanmamışdır		
102-22. Ali idarəetmə orqanının və komitələrin tərkibi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarəetmə strukturu; SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri	26; 30	
102-23. Ali idarəetmə orqanının sədri	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarəetmə strukturu	26	
102-24. Ali idarəetmə orqanının namizədliyi və seçilməsi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarəetmə strukturu;	26	
102-25. Maraqların toqquşması	Açıqlanmışdır, Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi	38	
102-26. Məqsəd, dəyər və strategiyanın təyin olunmasında ali	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə strukturu	26	

idarəetmə orqanının rolu			
102-27. Ali idarəetmə orqanının kollektiv biliyi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının kollektiv biliyi	29	
102-28. Ali idarəetmə orqanının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının və onun üzvlərinin qiymətləndirilməsi	29	
102-29. İqtisadi, ekoloji və sosial təsirlərin müəyyənləşdirilməsi və idarə olunması	Açıqlanmışdır, SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi	31	
102-30. Risklərin idarə olunması prosesinin effektivliyi	Açıqlanmışdır, SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi	31	
102-31. İqtisadi, ekoloji və sosial mövzuların təkrar gözdən keçirilməsi	Açıqlanmışdır, Hesabat boyu		
102-32. Ali idarəetmə orqanının dayanıqlı inkişaf hesabatında rolu	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında, SOCAR-ın İdarəetmə strukturu	5; 26	
102-33. Vacib məsələlər haqqında ali idarəetmə orqanının məlumatlandırılması	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarəetmə strukturu; SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının və onun üzvlərinin qiymətləndirilməsi	26; 29	
102-34. Vacib məsələlərin təbiəti və ümumi sayı	Açıqlanmışdır, Korporativ etika, komplayns və anti-korrupsiya üzrə təlim və məlumatlandırma	38	

	102-35. Ali idarəetmə orqanının və rəhbər şəxslərin mükafatlandırma siyasəti	Açıqlanmamışdır		
	102-36. Mükafatlandırmanı müəyyən edən proses	Açıqlanmamışdır		
	102-37. Mükafatlandırmada maraqlı tərəflərin iştirakı	Açıqlanmamışdır		
	102-38. İllik kompensasiya nisbəti	Açıqlanmamışdır		
	102-39. İllik kompensasiya nisbətində faiz artımı	Açıqlanmamışdır		
GRI 102: Ümumi açıqlamalar – Maraqlı tərəflərlə münasibətlər	102-40. Maraqlı tərəf qruplarının siyahısı	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
	102-41. Kollektiv əmək müqavilələri	Açıqlanmamışdır		
	102-42. Maraqlı tərəfləri müəyyən etmək və seçmək üçün əsas proseslər və üsullar	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
	102-43. Maraqlı tərəflərin cəlb edilməsinə yanaşma	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması, Şikayətlərin baxılması	6; 87	
	102-44. Maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi nəticəsində qaldırılmış əsas mövzular və məsələlər	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
GRI 102: Ümumi açıqlamalar – Hesabatlılıq təcrübəsi	102-45. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil olan müəssisələr	Açıqlanmışdır, İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti	12	

	102-46. Hesabat məzmununun və mövzuların müəyyənləşdirilməsi	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	5; 6	
	102-47. Əhəmiyyətli mövzuların siyahısı	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi	7	
	102-48. Əvvəlki hesabatlarda əks olunmuş məlumatların dəyişdirilməsi	Açıqlanmamışdır		
	102-49. Hesabatlılıq üzrə baş vermiş dəyişikliklər	Açıqlanmışdır, Hesabat boyu, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
	102-50. Hesabat dövrü	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	5	
	102-51. Ən son hesabatın tarixi	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	5	
	102-52. Hesabatın dərc olunma tezliyi	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	5	
	102-53. Hesabat və hesabatın məzmunu ilə bağlı yaranmış suallar üçün əlaqə vasitəsi	Açıqlanmışdır,		
	102-54. Hesabatın GRI standartlarına uyğun olaraq hazırlanması iddiası	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	5	
	102-55. GRI məzmun indeksi	Açıqlanmışdır, GRI Standartlarına uyğunluq cədvəli	130	
	102-56. Müstəqil audit	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	5	
	GRI 103: İdarəetməyə yanaşma	103-1. Əhəmiyyətli mövzular və onların həddlərinin izahı	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6

	103-2. İdarəetməyə yanaşma və onun komponentləri	Açıqlanmışdır, Hesabat boyu		
	103-3. İdarəetməyə yanaşmanın qiymətləndirilməsi	Qismən açıqlanmışdır, Hesabat boyu		
GRI 201: İqtisadi fəaliyyət	201-1. Əldə edilmiş birbaşa iqtisadi dəyər və onun paylaşdırılması	Açıqlanmışdır, İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti	12	
	201-2. İqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar maliyyə nəticələri, risklər və imkanlar	Açıqlanmışdır, Ekoloji fəaliyyət; Əməliyyatların monitorinqi	90	
	201-3. Müəyyən edilmiş imtiyazlar planı üzrə öhdəliklər və digər pensiya planları	Açıqlanmamışdır,		
	201-4. Dövlətdən alınan maliyyə yardımı	Açıqlanmamışdır		
GRI 202: Bazarda mövcudluq	202-1. Yerli minimal əmək haqqı ilə müqayisədə cinslər üzrə standart əmək haqqı	Açıqlanmışdır, İşçilərin peşəkar inkişaf hədəfləri	77	
	202-2. Yerli əhalidən olan rəhbərliyin payı	Açıqlanmışdır,		SOCAR Azərbaycan üzrə bütün rəhbərlik nümayəndələri Azərbaycan vətəndaşdır və bu ümumi göstəricinin ən azı 90%-dir.
GRI 203: Dolayı iqtisadi təsirlər	203-1. İnfrastruktur sərmayələri və dəstəklənən xidmətlər	Açıqlanmışdır, Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək;	82-85	
	203-2. Əhəmiyyətli dolayı iqtisadi təsirlər	Açıqlanmışdır, Xeyriyyəçilik və sponsorluq;	83-85	

		SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti		
GRI 204: Satınalma təcrübələri	204-1. Yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitlərin ümumi büdcəyə nisbəti	Açıqlanmışdır, Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Yerli təchizatçıların dəstəklənməsi	87-88	
GRI 205: Anti-korrupsiya	205-1. Korrupsiya riski üzrə qiymətləndirilmiş əməliyyatlar	Açıqlanmışdır, Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz	37	
	205-2. Anti-korrupsiya siyasət və prosedurları üzrə keçirilmiş təlim və kommunikasiya	Açıqlanmışdır, Korporativ etika, komplayns və anti-korrupsiya üzrə təlim və məlumatlandırma	39	
	205-3. Qeydə alınmış korrupsiya halları və bu halların qarşısını almaq üçün həyata keçirilmiş tədbirlər	Açıqlanmışdır Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz	37	
GRI 206: Anti-rəqabət davranışı	206-1. Sağlam olmayan rəqabət davranışları, etimadsızlıq və monopoliya təcrübələri üzrə hüquqi tədbirlər	Açıqlanmamışdır		
GRI 301: Materiallar	301-1. Şirkətin əsas məhsulunun istehsalında istifadə olunan materialların ümumi çəkisi/həcmi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət istiqamətləri	11	
	301-2. Təkrar istifadə olunan materiallar	Açıqlanmamışdır		
	301-3. Geri toplanılmış məhsullar və qablaşdırma materialları	Açıqlanmamışdır		
GRI 302: Enerji	302-1. Təşkilat üzrə enerji sərfiyyatı	Açıqlanmışdır, Alternativ enerji mənbələrindən	98	

		istifadə və enerji səmərəliliyi		
	302-2. Təşkilat xaricində enerji istehlakı	Açıqlanmamışdır		
	302-3. Enerji intensivliyi əmsalı	Açıqlanmışdır, Alternativ enerji mənbələrindən istifadə və enerji səmərəliliyi	98	
	302-4. Enerji sərfiyyatının azaldılması	Açıqlanmışdır, Alternativ enerji mənbələrindən istifadə və enerji səmərəliliyi	98	
	302-5. Satılmış məhsulların və xidmətlərin enerjiyə tələbatında azalma	Açıqlanmamışdır		
GRI 303: Su	303-1. Mənbələrə görə alınan suyun ümumi miqdarı	Qismən açıqlanmışdır, Su təsərrüfatının idarə edilməsi; Lay sularının idarə olunması	96-97	
	303-2. Su mənbələrinin suyun istifadəsindən ciddi təsərə məruz qalması	Açıqlanmışdır Su təsərrüfatının idarə edilməsi; Lay sularının idarə olunması	96-97	
	303-3. Yenidən emal olunmuş və təkrar-ardıcıl istifadə edilmiş su	Açıqlanmışdır, Su təsərrüfatının idarə edilməsi	96	
GRI 304: Biomüxtəliflik	304-1. Qorunan ərazilər və yüksək biomüxtəliflik dəyəri olan ərazilərdə və ya bitişik ərazilərdə mövcud olan əməliyyat sahələri	Açıqlanmışdır Biomüxtəlifliyin qorunması	100	
	304-2. Əməliyyatların, məhsulların və xidmətlərin	Açıqlanmışdır, Biomüxtəlifliyin qorunması	100	

	biomüxtəlifliyə ciddi təsirləri			
	304-3. Qorunan və ya bərpa olunan ərazilər	Açıqlanmışdır, Biomüxtəlifliyin qorunması	100	
	304-4. Əməliyyat sahələrində Beynəlxalq Təbiəti Qoruma İttifaqının Qırmızı Siyahısına düşmüş növlərin mövcudluğu	Açıqlanmışdır Biomüxtəlifliliyin qorunması	100	
GRI 305: Emissiyalar	305-1. İstixana effekti yaradan qazların (İEYQ) birbaşa emissiyası (Sahə 1)	Açıqlanmışdır, İqlim dəyişikliyi	51-68	
	305-2. İstixana effekti yaradan qazların (İEYQ) dolayı emissiyası (Sahə 2)	Açıqlanmışdır, İqlim dəyişikliyi	54-68	
	305-3. Digər istixana effekti yaradan qazların (İEYQ) dolayı emissiyası (Sahə 3)	Açıqlanmışdır, İstixana İstixana Effekti Yaradan Qazların hesablanması	55-62	
	305-4. İEYQ emissiyalarının intensivlik əmsalı	Açıqlanmışdır, İqlim dəyişikliyi; Ekoloji fəaliyyət	55; 90	
	305-5. İEYQ emissiyalarında azalmalar	Açıqlanmışdır, İqlim dəyişikliyi	54; 65	
	305-6. Ozon qatını məhv edən emissiyalar	Açıqlanmamışdır		
	305-7. NO _x , SO _x və digər əhəmiyyətli emissiyalar	Açıqlanmamışdır		
	GRI 306: Atqılar və tullantılar	306-1. Keyfiyyət və təyinatına görə əmələ gələn çirkab suların həcmi	Qismən açıqlanmışdır, Sənaye tullantıları	92
306-2. Növünə və ləğv olunma		Qismən açıqlanmışdır,	92	

	metoduna görə tullantılar	Sənayə tullantıları		
	306-3. Əhəmiyyətli dağılmalar	Qismən açıqlanmışdır, Sənayə tullantıları	92	
	306-4. Təhlükəli tullantıların həcmi	Qismən açıqlanmışdır, Sənayə tullantıları	92	
	306-5. Su axıdılması və ya dağıdılması nəticəsində təsirə məruz qalan su obyektləri	Açıqlanmışdır		Hesabat dövrü ərzində bu cür hallar baş verməmişdir
GRI 307: Ətraf mühit zərə uyğunluq	307-1. Ekoloji qanun və təlimatlarla uyğunsuzluq	Açıqlanmışdır, Ekoloji fəaliyyət; Əməliyyatların monitorinqi; Ekoloji maarifləndirmə və təbliğat	90; 103	
GRI 308: Təchizatçıların ətraf mühit üzrə qiymətləndirilməsi	308-1. Ekoloji meyarlar üzrə qiymətləndirilmiş yeni təchizatçılar	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	87; 48	
	308-2. Təchizat zəncirində mənfi ekoloji təsirlər və görülən tədbirlər	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	87; 48	
GRI 401: Məşğulluq	401-1. Yeni işə götürülən işçilər və işçi dövriyyəsi	Açıqlanmışdır, SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları	70	
	401-2. Müvəqqəti və yarımştat işçilərə təklif olunmayan, lakin tamştat işçilərə təqdim olunan əlavə ödəmələr, güzəştlər və imtiyazlar	Açıqlanmışdır, Qiymətləndirmə mərkəzinin tətbiqi; İşçilərə təqdim olunan imtiyazlar; İşçilərə edilən yardım və dəstək	79-80; 83	
	401-3. Valideynlik məzuniyyəti	Açıqlanmışdır, Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	72	

GRI 402: İşçi və rəhbər əlaqələri	402-1. Əməliyyat dəyişiklikləri ilə bağlı minimal bildiriş müddətləri	Açıqlanmışdır, Mütəxəssislərin cəlb olunması və işə götürülməsi	71	
GRI 403: Əməyin təhlükəsizliyi və sağlamlığı	403-1. Rəsmi işçi-rəhbər sağlamlıq və təhlükəsizlik komitələrində işçilərin təmsil olunması	Açıqlanmışdır, Sənaye təhlükəsizliyi və sağlamlıq	42	
	403-2. Zədə hadisələri və əmsalları, itirilmiş iş günləri, peşə xəstəlikləri, iş yerində olmama əmsalı və iş yerində ölüm hadisələri	Açıqlanmışdır, Əmək şəraitinin vəziyyətinə nəzarət	47	
	403-3. Peşə ilə əlaqədar qəza və ya xəstəliyə tutulma ehtimalı yüksək olan işçilər	Açıqlanmışdır, Texniki təhlükəsizlik tədbirləri; Bədbəxt hadisələr	47-48	
	403-4. Həmkarlar İttifaqı ilə formal razılaşmalarda əhatə olunan sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzuları	Açıqlanmışdır, Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi	42	
	403-5. İşçilərin əməyin təhlükəsizliyi və sağlamlıq üzrə təlimi	Açıqlanmışdır, Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi	42	
	403-6 İşçilərin sağlamlığının təşviqi	Açıqlanmışdır, Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili	42	
	403-7 İşgüzar əlaqələrlə birbaşa əlaqəli olan iş sağlamlığı və təhlükəsizliyinə təsirlərin qarşısının	Açıqlanmışdır, Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili	42	

	alınması və yumşaldılması			
GRI 404: Təlim və təhsil	404-1. Bir əməkdaşın payına düşən illik təlim saatları	Açıqlanmışdır, İşçilərin maarifləndirilməsi; Təlim və peşəkar inkişaf; İşçilərin peşəkar inkişaf hədəfləri	46; 74; 76	
	404-2. İşçi bacarıqlarının artırılması və keçid üzrə təlimlər	Açıqlanmışdır, İşçilərin maarifləndirilməsi; Təlim və peşəkar inkişaf; İşçilərin peşəkar inkişaf hədəfləri	46; 74; 76	
	404-3. Müntəzəm fəaliyyət və karyera inkişafı üzrə gözdən keçirilmiş işçilərin faizi	Açıqlanmışdır, Səriştələrin idarə edilməsi	78	
GRI 405: Müxtəliflik və bərabər imkanlar	405-1. İdarəetmə orqanlarının və işçilərin müxtəlifliyi	Açıqlanmışdır, Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi		
	405-2. Başlanğıc əmək haqqı və mükafatlandırma üzrə qadınların kişilərə olan nisbəti	Açıqlanmamışdır		
GRI 406: Ayrı seçkilinin olmaması	406-1. Ayrı-seçkilik hadisələri və onların qarşısını almaq üçün görülmüş tədbirlər	Açıqlanmışdır		Hesabat dövrü ərzində müvafiq hallar baş verməmişdir
GRI 407: Assosiasiya azadlığı və kollektiv müqavilələr	407-1. Fəaliyyət çərçivəsində assosiasiya azadlığını və kollektiv müqavilələrin istifadəsi haqqını risk altına salan əməliyyatlar və təchizatçılar	Açıqlanmamışdır		

GRI 408: Uşaq əməyi	408-1. Uşaq əməyinin istismarı üzrə yüksək riskli əməliyyatlar və təchizatçılar	Açıqlanmışdır İnsan haqları	39	
GRI 409: Məcburi əmək	409-1. Məcburi əməyin istismarı üzrə yüksək riskli əməliyyatlar və təchizatçılar	Açıqlanmışdır İnsan haqları	39	
GRI 410: Təhlükəsizlik təcrübələri	410-1. Təhlükəsizlik işçilərinin insan haqları üzrə siyasət və prosedurlar üzrə təlim keçməsi	Açıqlanmamışdır		
GRI 411: Yerli xalqların hüquqları	411-1. Yerli xalqların haqlarının pozulması insidentləri	Açıqlanmışdır		Hesabat dövrü ərzində müvafiq hallar baş verməmişdir
GRI 412: İnsan hüquqlarının qiymətləndirilməsi	412-1. İnsan haqlarının pozulması və təsirləri üzrə gözdən keçirilmiş və qiymətləndirilmiş əməliyyatlar	Açıqlanmamışdır		
	412-2. İnsan haqları siyasəti və prosedurları üzrə işçilərin təlimatlandırılması	Açıqlanmamışdır		
	412-3. İnsan haqlarına dair müddəaları əhatə edən və ya insan haqları üzrə baxışdan keçirilən əhəmiyyətli investisiya müqavilələri	Açıqlanmamışdır		
GRI 413: Yerli icmalar	413-1. Yerli icmaların cəlb olunması, təsirlərin qiymətləndirilməsi və inkişaf proqramları	Açıqlanmışdır, Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək;	82-88	

		Xeyriyyəçilik və sponsorluq; İdman, təhsil və mədəniyyət üzrə sosial layihələr		
	413-2. Yerli icmalara mövcud və potensial əhəmiyyətli mənfi təsirlərin qiymətləndirilməsi	Açıqlanmamışdır		
GRI 414: Təchizatçıların sosial qiymətləndirilməsi	414-1. Sosial meyarlar üzrə qiymətləndirilmiş yeni təchizatçılar	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	87; 48	
	414-2. Təchizat zəncirində mənfi sosial təsirlər və görülən tədbirlər	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	87; 48	
GRI 415: İctimai siyasət	415-1. Siyasi xarakterli ödənişlər və fəaliyyət	Açıqlanmamışdır		
GRI 416: Müştəri sağlamlığı və təhlükəsizliyi	416-1. Məhsul və xidmət kateqoriyalarının sağlamlıq və təhlükəsizlik təsirləri üzrə qiymətləndirilməsi	Açıqlanmamışdır		
	416-2. Məhsul və xidmətlərin sağlamlıq və təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməməsi halları	Açıqlanmamışdır		
GRI 417: Marketing və etikətləmə	417-1. Məhsul və xidmətlər üzrə məlumatlandırma və etikətləmə tələbləri	Açıqlanmamışdır		
	417-2. Məhsul və xidmətlər üzrə məlumatlandırma və etikətləmə tələbləri ilə uyğunsuzluq halları	Açıqlanmamışdır		

	417-3. Marketing kommunikasiyalarında uyğunsuzluq halları	Açıqlanmamışdır		
GRI 418: Müştəri məxfiliyi	418-1. Müştəri konfidensiallığının pozulması və müştəri məlumatlarının itirilməsinə dair əsaslandırılmış şikayətlər	Açıqlanmamışdır		
GRI 419: Sosial-iqtisadi uyğunluq	419-1. Sosial və iqtisadi sahədə qanun və qaydalar ilə uyğunsuzluq halları	Açıqlanmamışdır		
GRI 2-24: Strategiya, siyasət və təcrübələr	2-24. Daxili siyasət öhdəlikləri	Açıqlanmışdır Davamlı inkişafın korporativ aspektləri; SOCAR-ın BMT-nin Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə töhfələri	40; 24	

İxtisarlər

- AB** – Avropa Birliyi
AÇG – Azəri-Çıraq-Günəşli
AKİS – Aşağı Karbonlu İnkişaf Strategiyası
ANQSIHK - Azərbaycan Neft və Qaz Sənayəsi İşçiləri Həmkarlar Komitəsi
API – American Petroleum Institute (Amerika Neft İnstitutu)
AR – Azərbaycan Respublikası
ARDNŞ – Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
AZN – Azərbaycan manatı
BANM – Bakı Ali Neft Məktəbi
BM – Birgə Müəssisələr
BMT – Birləşmiş Millətlər Təşkilatı
BOSIET – Basic Offshore Safety Induction and Emergency Training (Dənizdə təhlükəsizlik texnikasının əsasları və fəvqəladə hallar şəraitində hazırlıq üzrə təlim)
BP – “BP” Şirkəti
BTC – Bakı-Tbilisi-Ceyhan
CIS – Center for Internet Security
CQBK – Cənubi Qafqaz Boru Kəməri
COSO – “Treadway” Komissiyasının Sponsor Təşkilatları Komitəsi (Committee of Sponsoring Organization)
DDÖ – Dərin Dəniz Özülü
DEHSt – German Emissions Trading Authority (Almaniyanın Emissiyalar Ticarəti üzrə Səlahiyyətli orqanı)
DFK – Daimi Fəaliyyət göstərən Komissiyalar
DİM – Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
DÖZ – Dərin Özüllər Zavodu
EEA – European Environment Agency (Avropa Ətraf Mühit Agentliyi)
EİB – Egey İxracatçılar Birliyi
EMEP – European Monitoring and Evaluation Programme (Avropa Monitorinq və Qiymətləndirmə Proqramı)
EMP – Ekoloji Monitorinq Proqramı
ETSN – Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
ƏSG – Əsas Səmərəlilik Göstəriciləri
ƏŞ – Əməliyyat Şirkəti
FQD – Fuel Quality Directive (Yanacaq Keyfiyyəti Direktivi)
GEL – Gürcüstan Larisi
GRI – Global Reporting Index (Hesabatlılıq üzrə Qlobal Təşəbbüs)
İB – İctimai Birlik
IEC – International Electrotechnical Commission
İEYQ – İstilik Effekti Yaradan Qazlar

INDC – Intended Nationally Determined Contributions (Nəzərdə tutulan, milli səviyyədə müəyyən edilmiş töhfələr)

İNYM – İrileşdirilmiş Neft Yığım Məntəqəsində

IOGP – International Association of Oil & Gas Producers (Neft-Qaz Hasilatçılarının Beynəlxalq Birliyi)

IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change (İqlim Dəyişikliyi üzrə Hökumətlərarası Panel)

İRFT – İnsan Resursları Funksiyalarının Transformasiyası

İRİD – İnsan Resursları İdarə olunması Departamenti

İRİ – İnsan Resurslarının İdarə olunması

ISO – International Organization for Standardization (Beynəlxalq standartlaşdırma təşkilatı)

KES – Külək Elektrik Stansiyası

KİV – Kütləvi İnformasiya Vasitələri

KQIT – “Kompleks Qazma İşləri” Tresti

KSM – Korporativ Sosial Məsuliyyət

QEZ – Qaz Emalı Zavodu

QSC – Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

LDAR – Leak Detection and Repair (Sızmaların müəyyən edilməsi və yerində aradan qaldırılması)

LPG – Liquefied Petroleum Gas (Mayeləşdirilmiş neft qazı)

MQKS – Magistral Qaz Kəmərləri Sahəsi

MMC – Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət

MRV – Monitoring, Reporting and Verification (“Hesabatlılıq, Monitorinq və Yoxlama” Sistemi)

NAMA – Nationally Appropriate Mitigation Actions (Milli Fəaliyyət Planları)

NDC – “Nationally Determined Contributions” (Nəzərdə Tutulan Milli Səviyyədə Müəyyən edilmiş Töhfələr)

NEZ – Neft Emalı Zavodu

NQÇİ – Neft və Qaz Çıxarma İdarəsi

NQTT – “Neftqaztikinti” Tresti

NÖC – Nəzarət-Ölçü Cihazları

OC – Operating Company (Əməliyyat Şirkəti)

QİBK – Qərb İxrac Boru Kəməri

QMUÜB – Qeyri-Metan Uçucu Üzvi Birləşmələr

RİB – Risk İştahası Bəyannaməsi

RİK – Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi

SAP – “Sistem Analizi və Proqramlaşdırma” sistemi

SCP – South Caucasus Pipeline (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri)

SƏTƏMM – Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi

SOC – Security Operations Center (Təhlükəsizlik Əməliyyat Mərkəzi)

SOCAR – State Oil Company of the Republic of Azerbaijan (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti)

SOCAR AQŞ – SOCAR Abşeron Qazma Şirkəti

SRG – “Snam Rete Gas” Şirkəti

- TANAP** – Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri
TAP – Trans Adriatik Boru Kəməri
TiEM – Tullantıların İdarə Edilməsi Mərkəzi
TiM - Türkiyə İxracatçılar Məclisi
UER – Upstream Emission Reduction (Upstream seqmentində emissiyaların azaldılması)
VTiSK – Vəzifələrin Tarif-İxtisas Sorğu Kitabçası
YDM – Yanacaqdoldurma M nt q l ri
WEF – World Economic Forum (Dünya İqtisadi Forumu)
4 SiM – Dördüncü Sənayə İnqilabının Təhlili və Koordinasiya Mərkəzi

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
Port Baku Towers Business Centre
South Tower, 9th floor,
153, Neftçilər Ave.
Baku, AZ1010, Azerbaijan
Tel: +994 (12) 490 70 20
www.ey.com/az

Ernst & Young Holdings (SIAYEs) B.V.
Port Baku Towers Biznes Mərkəzi
Cənub Qülləsi, 9-cu mərtəbə
Neftçilər prospekti, 153
Baku, AZ1010, Azərbaycan
Tel: +994 (12) 490 70 20

Müstəqil Əminlik Bəyannaməsi

SOCAR-ın rəhbərliyi və Direktorlar Şurasına

Mövzunun müəyyən edilməsi və təsviri

SOCAR-ın (bundan sonra "Şirkət") razılığı ilə biz, Əminlik Tapşırığına Dair Beynəlxalq Standartlara uyğun Şirkətin 31 dekabr 2022-ci il tarixində bitən Davamlı İnkişaf haqqında Hesabatında (bundan sonra "Hesabat") olan əhəmiyyətli dayanıqlıq kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə dair (bundan sonra "Mövzu") məhdud əminlik tapşırığını (bundan sonra "Tapşırıq") yerinə yetirdik.

Biz Tapşırığın mövzunu əks etdirən əvvəlki paraqrafda göstəriləndiyindən əlavə göstəricilər, hadisələr və ya planlaşdırılan tədbirlər kimi gələcək bəyanatlara dair Hesabatda olan digər məlumatlara əminlik prosedurlarını icra etməmişik və, müvafiq olaraq, bu məlumat üzrə əminlik təmin etmirik.

SOCAR tərəfindən tətbiq edilən meyarlar

Hesabatlılıq üzrə Qlobal Təşəbbüsün dayanıqlı inkişaf sahəsində hesabatların hazırlanması standartları (bundan sonra "GRI Standartları") və Hesabatın "Hesabat haqqında" bölməsində göstərilmiş davamlı inkişaf hesabatlarının hazırlanması üzrə digər prinsiplər Şirkət tərəfindən hesabatlılıq meyarları (bundan sonra "Meyarlar") kimi qəbul olunmuşdur.

Şirkətin məsuliyyəti

Şirkətin rəhbərliyi meyarların müəyyən olunmasına və bütün Mövzunun meyarlara uyğun olaraq təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin qarşısını almaq məqsədilə Mövzunun hazırlanması üçün müvafiq daxili nəzarətin təşkili, tətbiqi və saxlanması; münasib hesabat prinsiplərinin seçilməsi və tətbiqi; mövcud şəraitə uyğun olan ölçmə metodları və qiymətləndirmələrin istifadə edilməsi daxildir.

Bizim məsuliyyətimiz

Bizim məsuliyyətimiz, əldə etdiyimiz dəlillərə əsaslanaraq Mövzunun təqdim edilməsi ilə bağlı rəy bildirməkdir.

Əminlik tapşırığı "Tarixi Maliyyə Məlumatlarının Auditindən və Rəylərindən Başqa Etibarlılıq Təchizatı Üzrə Beynəlxalq Standart" (bundan sonra "ISAE 3000") Beynəlxalq Standartına (yenidən baxılmış) və 11 yanvar 2019-cu il tarixində Şirkətlə razılaşdırılmış müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq həyata keçirilmişdir. ISAE 3000, Mövzunun bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Meyarlara uyğun olaraq təqdim edilib-

edilməyəcəyinə və Hesabatda əks etdiriləcəyinə dair məhdud zəmanət əldə etmək üçün fəaliyyətimizi planlaşdırmağı və yerinə yetirməyi tələb edir. Seçilən prosedurların təyinatı, vaxtı və miqyası, saxtakarlıq və ya yol verilən səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhrif riskinin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla, qərarımızdan asılıdır.

Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz dəlillər məhdud əminlik rəyimizə əsas yaratmaq üçün kifayət və uyğundur.

Müstəqilliyimiz və keyfiyyətin idarə edilməsi

Biz müstəqillik prinsiplərinin və Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurası tərəfindən qəbul edilmiş Peşəkar Mühəsiblərin Etika Məcəlləsinin (IESBA) tələblərinə əməl etdiyimizi, eləcə də Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün lazımı sərəştə və təcrübəyə malik olduğumuzu təsdiqləyirik.

Biz həmçinin etik tələblərə, peşə standartlarına və tətbiq olunan qanuni və tənzimləyici tələblərə uyğunluqla bağlı siyasət və prosedurlar daxil olmaqla keyfiyyətin idarə edilməsi sisteminin hazırlanmasını, icra və tətbiq edilməsini tələb edən Keyfiyyətin İdarə Edilməsi üzrə 1 sayılı Beynəlxalq Standartını (ISQM 1), Maliyyə Hesabatlarının Auditlərini və ya Yoxlamalarını, Digər Əminlik və ya Aidiyyəti olan Xidmətlər üzrə Tapşırıqları İcra Edən Şirkətlər üçün Keyfiyyətin İdarə Edilməsini tətbiq edirik.

Yerina yetirilmiş işin xülasəsi

Məhdud əminlik tapşırığı çərçivəsində yerinə yetirilən prosedurların təyinatı, vaxtı və miqyası kifayət qədər əminlik tapşırığı ilə müqayisədə daha məhduddur. Buna görə də, məhdud əminlik tapşırığı nəticəsində daha aşağı əminlik səviyyəsi əldə edilir. Prosedurlarımız əldə olunan məhdud əminliyin əsasında nəticənin formalaşması üçün həyata keçirilmişdir və kifayət qədər əminliyin alınması üçün tələb olunan bütün dəlilləri nəzərə almır.

Prosedurlarımızın mahiyyətini və miqyasını təyin edərkən rəhbərliyin daxili nəzarətinin effektivliyini nəzərə alsaq da, əminlik öhdəliyimiz daxili nəzarət sistemlərinə dair zəmanət vermək üçün nəzərdə tutulmamışdır. Prosedurlarımıza nəzarət sisteminin test olunması və ya IT sistemləri daxilində məlumatların aqregasiyası və ya hesablanması ilə bağlı prosedurlar daxil edilməmişdir.

Məhdud əminlik tapşırığı ilk növbədə Mövzunun və əlaqəli məlumatların hazırlanması üzrə məsul şəxslərə sorğuların edilməsi, habelə analitik və digər müvafiq prosedurların yerinə yetirilməsindən ibarətdir.

Yerinə yetirdiyimiz prosedurlar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

- ▶ Şirkətin davamlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, iş nəticələri və müvafiq hesabatların hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyan rəhbərliyinin nümayəndələri ilə müsahibələr,
- ▶ Şirkətin davamlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, iş nəticələri və müvafiq hesablara aid olan əsas sənədlərin təhlili,
- ▶ Hesabatın Şirkətin fəaliyyət istiqamətinə oxşar beynəlxalq miqyasda seçilmiş şirkətlərin hesabatları ilə müqayisə edilməsi,
- ▶ Şirkətin 2022-ci il üzrə davamlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, tədbirləri və iş nəticələrinə dair seçilmiş daxili və xarici nəşrlərin təhlili,
- ▶ Yuxarıda təsvir olunmuş prosedurlar əsasında əhəmiyyətli problemlərin müəyyən edilməsi və onların Hesabatda əks etdirilməsinin təhlili,
- ▶ Hesabat dövrü üzrə orada açıqlanan məlumatların Meyarlara uyğun olaraq düzgün toplanılması, hazırlanması, müqayisə edilməsi və əks etdirilməsini yoxlamaq məqsədilə əsas dayanıqlılıq göstəriciləri üzrə məlumat nümunələrinə əsaslanaraq testlərinin keçirilməsi,
- ▶ Şirkətin Hesabatda göstərilmiş davamlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, tədbirləri və iş nəticələrinə dair məlumatları təsdiq etmək və bununla əlaqədar audit dəlilləri toplamaq məqsədi ilə Şirkətin Baş Ofisi, "Azneft" İstehsalat Birliyi, "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi, Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu, eləcə də "SOCAR Enerji Türkiyə" müəssisələrinin nümayəndələri ilə onlayn görüşlər,
- ▶ Hesabata daxil edilmiş keyfiyyət və kəmiyyət məlumatlarını əsaslandırmaq üçün dəlillərin nümunə əsasında toplanması və yoxlanılması,

- ▶ Davamlı inkişaf sahəsində Hesabat və onun hazırlanma prosesinin Şirkətin istifadə etdiyi prinsiplərə uyğunluğun qiymətləndirilməsi və
- ▶ Hesabatda məlumatların açıqlanmasının GRI Standartlarının tələbləri ilə uyğunluğunun yoxlanılması.

Aparılan işlər çərçivəsində tələb olunan digər əlavə prosedurlar da həyata keçirilmişdir.

Nəticə

Yerinə yetirdiyimiz prosedurlar və əldə etdiyimiz sübutlar nəticəsində, Mövzunun 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan Meyarlara uyğunluğu üçün ona edilməli hər hansı əhəmiyyətli dəyişikliklər barəsində məlumatımız yoxdur.

Məhdud istifadə

Bu hesabat yalnız SOCAR-ın rəhbərliyi və Direktorlar Şurasının məlumatlandırılması və istifadəsi üçün nəzərdə tutulub və burada müəyyən edilmişlərdən başqa digər tərəflərin istifadəsi üçün nəzərdə tutulmayıb və onlar tərəfindən istifadə edilməməlidir.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

20 sentyabr 2023-cü il

Bakı, Azərbaycan

20
22

SOCAR-ın Davamlı inkişaf üzrə illik hesabatı ilə bağlı rəy və təkliflərinizi bilmək istərdik.
Əlaqə məlumatları: Nicat Hənifəyev
SOCAR-ın Baş ofisinin Risklərin idarə edilməsi departamentinin,
Maliyyə nəzarətinin təşkili şöbəsinin aparıcı iqtisadçısı
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
Bakı, AZ1029, Heydər Əliyev pr.121
Tel: (+994 12) 521 00 00
E-mail: Nicat.Hanifayev@socar.az

